

**«Затверджено»
Рішенням Виконавчого комітету
Федерації баскетболу України
14.06.2019 р.**

**Президент
Федерації баскетболу України**

_____ **М.Ю. Бродський**

**ПРАВИЛА ПРОВЕДЕННЯ
XXIX Чемпіонату та Кубка України з баскетболу
серед жіночих команд
сезону 2019/2020 рр.**

(редакція від 25.10.2019 р., рішення Виконкому ФБУ)

м. Київ, 2019

ЗМІСТ

ГЛАВА І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- Стаття 1. Керівництво організацією та проведенням Чемпіонату та Кубку України серед жіночих команд
- Стаття 2. Загальні положення проведення Чемпіонату та Кубку України серед жіночих команд
- Стаття 3. Права та обов'язки Департаменту організації та проведення змагань ФБУ і Директорату чемпіонату
- Стаття 4. Права Клубу/команди
- Стаття 5. Права ФБУ

ГЛАВА ІІ. УЧАСНИКИ ЗМАГАНЬ

- Стаття 6. Учасники змагань
- Стаття 7. Клуб. Допінг-контроль
- Стаття 8. Допуск Клубу/команди
- Стаття 9. Зміна назви Клубу
- Стаття 10. Команда
- Стаття 11. Гравці
- Стаття 12. Тренер, помічник тренера, офіційні особи Клубу та особи, що супроводжують команду
- Стаття 13. Заявка на участь у змаганнях
- Стаття 14. Документи, які Клуб повинен надати для реєстрації
- Стаття 15. Заявка гравця протягом сезону
- Стаття 16. Документи, що надаються Клубу після реєстрації

ГЛАВА ІІІ. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ЧЕМПІОНАТУ ТА КУБКУ УКРАЇНИ. ОБОВ'ЯЗКИ КЛУБУ

- Стаття 17. Відповідальність Клубу при проведенні ігор
- Стаття 18. Обов'язки Клубу
- Стаття 19. Обов'язки Клубу-господаря стосовно Клубу-гостя
- Стаття 20. Обов'язки Клубу-господаря стосовно суддів, комісара, суддів-секретарів, статистиків
- Стаття 21. Вимоги до Клубу-господаря стосовно гри
- Стаття 22. Обов'язки Клубу-гостя

ГЛАВА ІV. ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ПРОВЕДЕННЯ ІГОР

- Стаття 23. Ігрові дні. Час початку гри
- Стаття 24. Перенос дати гри
- Стаття 25. Перенос гри в інше місто або місце
- Стаття 26. Під час гри: гравці, тренер, помічник тренера, офіційні особи Клубу та особи, що супроводжують команду
- Стаття 27. Медичне забезпечення
- Стаття 28. Допоміжний персонал
- Стаття 29. Група підтримки і талісман Клубу
- Стаття 30. Використання музичних інструментів під час гри
- Стаття 31. Використання мікрофона під час гри
- Стаття 32. Відеозапис та Інтернет-відеотрансляція гри
- Стаття 33. Інформаційно-статистичне забезпечення
- Стаття 34. Пресконференція

- Стаття 35. Допуск спортивної споруди
- Стаття 36. Ігровий майданчик і технічне обладнання
- Стаття 37. Температура повітря в ігровому залі
- Стаття 38. Баскетбольний щит
- Стаття 39. М'яч
- Стаття 40. Додаткові вимоги

ГЛАВА V. ПРОТЕСТ

- Стаття 41. Процедура подання протесту
- Стаття 42. Протест при проведенні серії ігор плейоф

ГЛАВА VI. ВИМОГИ ПО ЗАБЕЗПЕЧЕННЮ БЕЗПЕКИ УЧАСНИКІВ ЧЕМПІОНАТУ І КУБКУ УКРАЇНИ ДО, ПІД ЧАС І ПІСЛЯ МАТЧУ

- Стаття 43. Обов'язки Клубу-господаря щодо забезпечення громадського порядку та безпеки до, під час та після матчу
- Стаття 44. Невиконання вимог по забезпеченню безпеки матчу

ГЛАВА VII. ДИСЦИПЛІНАРНІ САНКЦІЇ, АПЕЛЯЦІЇ

- Стаття 45. Загальні положення
- Стаття 46. Процедура накладення санкцій
- Стаття 47. Апеляція
- Стаття 48. Якщо Клуб має питання щодо рішень суддів, секретарів, статистиків під час гри
- Стаття 49. Фол з дискваліфікацією гравця, тренера
- Стаття 50. Неспортивна поведінка з боку гравця, тренера
- Стаття 51. Неспортивна поведінка з боку офіційної особи Клубу та особи, що супроводжує команду
- Стаття 52. Неспортивна поведінка з боку глядачів
- Стаття 53. Погроза, залякування або агресивна поведінка
- Стаття 54. Акт насильства
- Стаття 55. Участь у грі члена команди, що не мав права на участь в грі
- Стаття 56. Неявка команди на гру
- Стаття 57. Відмова команди від участі в грі

ГЛАВА VIII. ФІНАНСОВІ ВИТРАТИ

- Стаття 58. Обов'язкові грошові внески Клубу/організації
- Стаття 59. Фінансові витрати Клубу/організації під час проведення змагань
- Стаття 60. Фінансові витрати Клубу/організації при проведенні турових змагань («Фінал Чотирьох» Кубку України, тощо)
- Стаття 61. Фінансові витрати ФБУ
- Стаття 62. Розміри оплати роботи суддів, комісара, спостерігача суддівства, секретарської бригади, статистиків за одну гру XXIX Чемпіонату та Кубку України сезону 2019/2020 рр.

ГЛАВА IX. СУДДІВСТВО ІГОР

- Стаття 63. Загальні положення
- Стаття 64. Призначення на ігри
- Стаття 65. Зовнішній вигляд судді, комісара
- Стаття 66. Неявка або запізнення судді, комісара
- Стаття 67. Обов'язки комісара
- Стаття 68. Обов'язки старшого судді у випадку, якщо комісар відсутній
- Стаття 69. Обов'язки спостерігача суддівства

- Стаття 70. Обов'язки делегата ФБУ
Стаття 71. Обов'язки судді-секретаря
Стаття 72. Обов'язки статистика
Стаття 73. Оцінка суддівства
Стаття 74. Санкції за дії, що здійснені суддею, комісаром, суддею-секретарем, статистиком

Додатки

- Додаток № 1. Заявка на участь в Чемпіонаті та Кубку України з баскетболу
Додаток № 2. Технічна заявка команди на гру
Додаток № 3. Анкета Клубу/команди
Додаток № 4. Інформація про гравців команди
Додаток № 5. Акт прийому спортивної споруди
Додаток № 6. Вимоги до зйомки відео онлайн-трансляцій, технічного відео матчів і передачі відеоматеріалів ігор
Додаток № 7. Вимоги до проведення пресконференцій і передачі інформації про гру для офіційного сайту ФБУ
Додаток № 8. Вимоги по наданню рекламних, спонсорських та технічних послуг
Додаток № 9. Інструкція по використанню системи негайного відеоповтору IRS під час ігор Чемпіонату та Кубку України з баскетболу

ГЛАВА І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Керівництво організацією та проведенням Чемпіонату та Кубку України серед жіночих команд

1.1. Загальне керівництво організацією та проведенням Чемпіонату та Кубку України здійснюється Федерацією баскетболу України (далі за текстом – ФБУ).

Безпосереднє проведення змагань покладається на Департамент організації та проведення змагань ФБУ (далі – Департамент), обласні (міські) федерації баскетболу, організації/спортивні клуби, на базах яких відбуваються змагання.

Департамент здійснює організацію та проведення чемпіонату, Кубку та інших офіційних змагань з баскетболу в Україні, та має право приймати рішення відповідно до регламентних документів ФБУ.

1.2. Реквізити Федерації баскетболу України

Найменування: Громадська спілка «Федерація баскетболу України»

Фактична адреса:

Спортивна площа, 1, Палац спорту,
Федерація Баскетболу України, офіс 315, м. Київ, 01001

Телефони:

Приймальня ФБУ (044) 239 86 01

Директорат (044) 239 86 04 (05, 07)

Факс: (044) 239 86 00

Електронна пошта:
Сайт

info@ukrbasket.net
fbu.ua

Юридична адреса:

01601, м. Київ, вул. Еспланадна, 42
код ЄДРПОУ 16485927
р/рахунок № 26006924433566
в ПАТ АТ «Укргазбанк» в м. Києві
МФО 320478

Неприбуткова організація
Не платник ПДВ
Загальна система оподаткування

Стаття 2. Загальні положення проведення Чемпіонату та Кубку України серед жіночих команд

2.1. Чемпіонат та Кубок України проводяться відповідно до «Офіційних Правил баскетболу» з урахуванням усіх офіційних змін, уточнень, доповнень та інтерпретацій по окремих статтях «Офіційних Правил баскетболу», а також відповідно до цих «Правил проведення ХХІХ Чемпіонату та Кубку України з баскетболу сезону 2019/2020 рр. серед жіночих команд» (далі – Правила проведення), та Додатків, котрі є невід'ємною частиною даних Правил проведення.

2.2. Правила проведення Чемпіонату та Кубку, а також усі Додатки до Правил проведення, узгоджуються та затверджуються на засіданні Виконавчого комітету ФБУ, і можуть бути змінені та доповнені в будь-який час на підставі рішення Виконавчого комітету ФБУ.

2.3. Усі учасники Чемпіонату України зобов'язані знати та дотримуватися положень та вимог чинних Правил проведення та «Офіційних Правил баскетболу».

2.4. Всі положення та вимоги чинних Правил проведення автоматично поширюються як на учасників Чемпіонату України, так і на учасників Кубку України.

Стаття 3. Права та обов'язки Департаменту організації та проведення змагань ФБУ і Директорату чемпіонату

3.1. Департамент є робочим органом Федерації баскетболу України, який здійснює реєстрацію (прийом заявки) клубу/команди (далі – Клубу) для участі в змаганнях, організацію, проведення, оперативне керівництво і контроль за дотриманням Регламентів та Правил проведення Чемпіонату, Кубку України та інших офіційних змагань з баскетболу, що проводяться під егідою Федерації баскетболу України.

3.2. Директорат чемпіонату (далі – Директорат) розглядає протести, звернення та листи, скарги, випадки порушення, накладає дисциплінарні санкції і покарання на учасників змагань відповідно до Регламенту та чинних Правил проведення, Положення про Директорат, інших документів ФБУ, ФІБА.

При виникненні ситуацій, рішення щодо яких неможливо прийняти на підставі положень чинних Правил проведення, Директорат має право ухвалити по них рішення, виходячи із загальних принципів та положень «Офіційних Правил баскетболу», документів ФБУ, ФІБА, а в разі неможливості їх застосування – на підставі законодавства України.

Стаття 4. Права клубу/команди

Клуб/команда має наступні права:

4.1. На проведення домашніх матчів у спортивних спорудах, що відповідають вимогам чинних Правил проведення.

4.2. На реалізацію квитків на домашні матчі.

4.3. На використання рекламних поверхонь на формі гравців, в ігровому залі під час матчів Чемпіонату і Кубку, на сайті Клубу та у власній друкованій продукції, крім рекламних поверхонь, права на які має ФБУ (ст. 5 чинних Правил проведення).

4.4. Укладати угоди з партнерами і спонсорами, крім тих, які суперечать вимогам ст. 5 чинних Правил проведення, самостійно розпоряджатися отриманими коштами.

Стаття 5. Права ФБУ

5.1. Федерація баскетболу України володіє усією сукупністю прав, передбачених чинним законодавством України та регламентними документами ФІБА, що впливають у зв'язку з організацією та проведенням офіційних міжнародних змагань на території України, і національних змагань, які проводяться ФБУ, або за участю її членів.

5.2. ФБУ може залучати третіх осіб для допомоги у виконанні частини власних функцій. ФБУ має право делегувати третім особам повноваження з реалізації маркетингових прав, що пов'язані з Чемпіонатом та Кубком України.

5.3. ФБУ має право:

5.3.1. Затверджувати ігрове обладнання, яке використовується у змаганнях з баскетболу.

5.3.2. Розміщувати в центральних колах ігрових майданчиків офіційну емблему Чемпіонату, брендувати два півкола штрафного кидка, візуальну рекламу на ігрових майданчиках, аудіорекламу в залах, рекламу на формі гравців клубів-учасників Чемпіонату та Кубку, рекламу/анонси офіційних заходів Чемпіонату та Кубку на Інтернет-сайтах, в трансляціях телевізійних мовників та інших засобах масової інформації.

5.3.3. На використання за узгодженням із Клубом логотипу, символу та назви Клубу, зображення гравців для цілей, спрямованих на популяризацію Чемпіонату та Кубку України.

5.3.4. На розробку логотипів, виробництво та реалізацію сувенірної продукції Чемпіонату та Кубку.

ФБУ може делегувати це право співорганізатору «Фіналу Чотирьох» Кубку України.

5.3.5. На визначення офіційного м'яча Чемпіонату та Кубку.

5.3.6. На визначення мінімальної суми вартості квитків на домашні матчі Клубів Дивізіону «А» (Суперліги), Дивізіону «Б» (Вищої ліги).

5.3.7. На розміщення на головній сторінці офіційних сайтів Клубів, що беруть участь у Чемпіонаті та Кубку, логотипа ФБУ із гіперпосиланням на сайт **fbu.ua**, а також на рекламне місце на головній сторінці.

5.3.8. Залучати для рекламних і PR акцій гравців збірних команд (а також кандидатів у збірні команди) в екіпуванні збірної команди України.

5.3.9. Надавати ексклюзивні права Генеральному (Титульному) спонсорі Чемпіонату та Кубку, а також офіційним спонсорам.

Клуб повинен сприяти розміщенню рекламної продукції Генерального (Титульного) спонсора Чемпіонату та Кубку в залі та ігровому майданчику відповідно до умов, що передбачені в додатку № 8 до цих Правил.

Протягом сезону Клуб не може укласти партнерські та рекламні угоди з будь-якою особою, яка здійснює продаж товарів або надання послуг, які є аналогічними товарам та послугам, які продаються або надаються Генеральним (Титульним) спонсором.

5.3.10. Надавати виключні права на розміщення реклами на «Фіналі Чотирьох» Кубку України.

5.3.11. Надавати дозвіл на відеозйомку, телевізійні чи Інтернет-трансляції матчів Чемпіонату та Кубку України, або забороняти їх.

5.3.12. На розміщення торгового знаку Генерального (Титульного) спонсора на ігровій формі клубів Дивізіону «А» (Суперліги).

5.3.13. Має інші права, передбачені цими Правилами, іншими документами ФБУ, ФІБА.

ГЛАВА ІІ. УЧАСНИКИ ЗМАГАНЬ

Стаття 6. Учасники змагань

6.1. Учасниками Чемпіонату та Кубку можуть бути тільки баскетбольні Клуби/команди, що належать юридичним особам, зареєстрованим в Україні, збірні команди районів, міст, областей, які зобов'язуються виконувати вимоги та рішення ФІБА і ФБУ, не мають фінансової заборгованості перед ФІБА та ФБУ, вчасно оплачують внески, забезпечують виконання застосованих дисциплінарних санкцій, і здійснюють інші вимоги чинних Регламентів змагань та Правил проведення.

6.2. Жодна юридична особа та/або фізична особа, та/або їх об'єднання у будь-якій формі, включаючи холдинги та дочірні компанії, не можуть володіти або керувати більш як одним Клубом/командою в одній лізі змагання з баскетболу під егідою Федерації баскетболу України.

Також заборонено будь-яке об'єднання Клубів/команд, в т.ч. на договірних засадах, з однієї ліги змагання з баскетболу. Клуби/команди можуть об'єднуватись, в т.ч. на договірних засадах (створювати фарм-клуби), лише за умов: а) вони грають в різних лігах змагань з баскетболу; б) вони представляють одну адміністративно-територіальну одиницю (місто, район, область) України; в) рішення про об'єднання прийняте до початку сезону з баскетболу (до 01 вересня).

6.3. Усі Клуби повинні керуватися засадами чесного ділового партнерства, справедливості, неухильної поваги до суперників, суддів і глядачів, офіційних осіб та здійснювати всі необхідні заходи для виключення насильства й протиправних дій у спортивних спорудах.

6.4. Склад учасників Чемпіонату та Кубку затверджується Виконавчим комітетом ФБУ та Департаментом.

Стаття 7. Клуб

7.1. Для підтвердження участі в Чемпіонаті кожний Клуб повинен укласти відповідний договір з ФБУ (відповідно до встановленого зразка).

7.2. Попередню заявку або лист, що підтверджує участь команди у змаганнях, з назвою команди Клубу/юридичної особи – власника/інвестора команди подають до Департаменту письмово (поштою або електронною поштою) до 01.07.2019 р.

7.3. Для участі в Чемпіонаті Клуб зобов'язаний:

7.3.1. У термін, встановлений Департаментом, подати до ФБУ заявку на участь у Чемпіонаті та документи, які зазначені в ст. 13 та 14 чинних Правил проведення.

7.3.2. Здійснити виплати всіх несплачених грошових внесків за попередній сезон (в т.ч. грошові внески, що передбачені дисциплінарними санкціями).

7.3.3. Сплатити заявочні внески в розмірі та в термін, що передбачені в гл. VIII чинних Правил проведення.

7.4. Клуб, який до 01.08.2019 р. не сплатив заявочні внески та борги, що пов'язані з участю у попередньому сезоні Чемпіонату та Кубку України, до Чемпіонату та Кубку України наступного сезону не допускається.

7.5. Кожному Клубу Дивізіону «А» (Суперліги) і Дивізіону «Б» (Вищої ліги) рекомендовано утримувати юнацькі групи з баскетболу із забезпеченням цілорічного навчально-тренувального процесу, та мати не менш ніж дві команди, що приймають участь в змаганнях Всеукраїнської Юнацької Баскетбольної Ліги (ВЮБЛ).

Участь команд в Юнацькій Лізі здійснюється відповідно до Регламентів та Правил проведення Чемпіонату України з баскетболу серед юнацьких команд (ВЮБЛ).

7.6. Кожен Клуб Дивізіону «А» (Суперліги) повинен мати у своїй структурі команду-учасницю змагань Дивізіону «Б» (Вищої ліги).

7.7. Клуб/команда може бути виключений із числа учасників Чемпіонату протягом сезону за грубі порушення чинних Правил проведення, а саме:

7.7.1. За невиконання Клубом протягом Чемпіонату вимог реєстрації, що передбачені ст. 6, 7, 13, 14 чинних Правил проведення;

7.7.2. У випадку, якщо Клуб допустив порушення положень, встановлених в гл. VI, VII, VIII чинних Правил проведення, коли такі порушення спричинили значні іміджеві та фінансові втрати ФБУ;

7.7.3. У випадках порушень положень додатку № 8 до цих Правил в порядку, передбаченому цими Правилами;

7.7.4. За відмову Клубу від участі в іграх Чемпіонату України;

7.7.5. В інших випадках, передбачених цими Правилами.

7.8. У випадку відмови від участі в Чемпіонаті України ніякі суми, що були перераховані на користь ФБУ, Клубу не повертаються.

7.9. Місце виключеного Клубу не може бути зайняте іншим Клубом до закінчення Чемпіонату.

7.10. Результати всіх ігор команди, що виключена зі складу учасників Чемпіонату, анулюються («Офіційні Правила баскетболу», ст. «D-Класифікація команд»).

7.11. Кожен Клуб Дивізіону «А» (Суперліги) повинен мати у своєму складі медичного працівника. Кожному Клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) рекомендовано мати у своєму складі медичного працівника.

7.12. Керівники Клубів повинні довести до відома гравців, тренерів, офіційних осіб Клубу та осіб, що супроводжують команду, правила та покарання, які діють та які застосовують на офіційних змаганнях ФІБА та ФБУ щодо боротьби з уживанням допінгу, положення Правил проведення Чемпіонату та Кубку України, і вимагати від гравців дотримуватися чинних правил у будь-якій ситуації та в будь-який час.

7.13. Допінг-контроль

7.13.1. Керівники Клубу, гравці, тренер, помічники тренера, офіційні особи Клубу та особи, що супроводжують команду, повинні неухильно дотримуватись вимог Закону України «Про антидопінговий контроль у спорті», Міжнародної конвенції про боротьбу

з допінгом у спорті, Антидопінгових правил Національного антидопінгового центру, повинні бути відповідальними та обізнаними про те, що являє собою порушення антидопінгових правил, а також про речовини й методи, занесені в перелік заборонених речовин та методів.

7.13.2. Гравці, які беруть участь у змаганнях, можуть без попередження під час тренувального процесу або проведення змагань підлягати тестуванню на допінг.

7.13.3. Організація, порядок, процедура проходження допінг-контролю та санкції, що застосовуються за вживання заборонених речовин, регулюються «Антидопінговими правилами» (далі – АДП), затвердженими наказом Національного антидопінгового центру (далі – НАЦ) від 30.09.2015 р.

7.13.4. У випадку підозри або обвинувачення у порушенні Антидопінгових правил обвинувачена особа повинна особисто прийняти рішення про продовження або тимчасове відсторонення від участі в змаганнях, заходах чи інших подіях ФБУ.

За рішенням Департаменту, результати ігор, в яких приймала участь обвинувачена особа, будуть анульовані (0:20) з дати виявлення ПАДП та до початку будь-якого періоду відсторонення.

Стаття 8. Допуск клубу/команди

8.1. Команді, що посіла перше місце у Дивізіоні «Б» (Вищій лізі) Чемпіонату, надається право переходу до Дивізіону «А» (Суперліги) наступного сезону.

Спортивна база команди, що перемогла в змаганнях Дивізіону «Б» (Вищої ліги), повинна відповідати вимогам «Офіційних Правил баскетболу» та міжнародним стандартам (додаток «Баскетбольне обладнання» до «Офіційних Правил баскетболу»). Якщо за рішенням Виконавчого комітету ФБУ спортивна база команди, що перемогла в змаганнях Дивізіону «Б» (Вищої ліги), не відповідає вимогам «Офіційних Правил баскетболу» та міжнародним стандартам (додаток «Баскетбольне обладнання» до «Офіційних Правил баскетболу»), її місце в Дивізіоні «А» (Суперлізі) може зайняти команда, що посіла 2 (або 3) місце в Дивізіоні «Б» (Вищій лізі) і чия спортивна база відповідає вищевказаним вимогам.

8.2. Рішення про прийом нової команди до складу учасників Чемпіонату серед команд Дивізіону «А» (Суперліги) приймає Виконавчий комітет ФБУ.

8.3. У випадку розширення кількості учасників Дивізіону «А» (Суперліги), рішенням Виконавчого комітету ФБУ може бути розглянуте питання щодо допущення ще одного (двох) Клубу/команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) за умови підтвердження керівника/власника такого Клубу/команди щодо неухильного виконання всіх вимог, передбачених для Клубу/команди, що реєструється в Дивізіоні «А» (Суперліги), та якщо такий Клуб/команда відіграв щонайменше один сезон в Дивізіоні «Б» (Вищій лізі).

8.4. Клуб/команда, який вперше подав заявку на участь в Чемпіонаті України з баскетболу, повинен надати до Департаменту рекомендацію своєї обласної (міської) федерації баскетболу та письмову гарантію фінансування (спонсором, інвестором) участі команди в Чемпіонаті.

8.5. Рішення про прийом нової команди до складу учасників Чемпіонату серед команд Дивізіону «Б» (Вищої ліги) приймає Департамент.

Стаття 9. Зміна назви Клубу

9.1. Клуб може змінити свою назву в наступний термін:

9.1.1. У строк до закінчення реєстрації Клубу;

9.1.2. Протягом сезону в будь-який час, але тільки у виняткових випадках і з дозволу Департаменту.

9.2. Про зміну назви Клуб зобов'язаний завчасно сповістити Департамент у письмовій формі.

Стаття 10. Команда

10.1. Чисельний склад команди при проведенні кожної гри Чемпіонату та Кубку України повинен складати не більше ніж 21 особу (з відповідною реєстрацією в ФБУ як учасника змагань).

10.2. Тільки особи, прізвища яких є у листі допуску від Департаменту, мають право перебувати в зоні лави команди під час матчу. Максимальний склад команди на кожну гру - не більш ніж 12 (дванадцять гравців) і 2 (два) тренери, які включені в технічну заявку цієї гри, та не більш ніж 7 (сім) осіб (в т.ч. обов'язково медичний працівник), що супроводжують команду.

У випадку відсутності медичного працівника з командою під час гри Клуб Дивізіону «А» (Суперліги) сплачує обов'язковий грошовий внесок за кожну гру у розмірі 5 000 (п'ять тисяч) гривень.

10.3. Команда повинна заявити та мати в наявності на кожну гру не менш ніж 10 гравців.

У випадку порушення цієї вимоги клуб сплачує обов'язковий грошовий внесок за кожного гравця, якого не вистачає до кількості 10, у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 500 (п'ятсот) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 300 (триста) гривень.

10.4. Гравець, тренер, офіційна особа або особа, що супроводжує команду, який був дискваліфікований та повинен пропустити матч, не може бути внесений в технічну заявку команди на гру і не має права знаходитися в зоні лави команди під час гри.

10.5. Виключення члена команди із заявки Клубу (гравця, тренера, офіційної особи та особи, що супроводжує команду) може здійснюватися в будь-який час протягом сезону. Для цього Клуб зобов'язаний протягом 3-х робочих днів у письмовій формі повідомити Департамент про виключення даного члена команди із складу команди.

Стаття 11. Гравці

11.1. Кожен гравець кожної команди-учасниці чемпіонату України (Дивізіону «А» (Суперліги), Дивізіону «Б» (Вищої ліги), Дивізіону «В» (Першої ліги), ВЮБЛ (Юнацької ліги), МБЛУ (Молодіжної ліги) протягом сезону має пройти одноразову реєстрацію на сайті ФБУ у розділі «Реєстрація». Лише після цього гравець може бути допущеним до змагань.

11.2. До участі в іграх допускаються гравці, які зареєстровані в ФБУ як учасники Чемпіонату, у таких категоріях:

Категорія «А» надається гравцю, який має українське громадянство, і, згідно з Регламентом ФІБА, має право виступати за національні збірні команди України.

Категорія «Б» надається гравцю, який має іноземне або українське громадянство, але, згідно з Регламентом ФІБА, не має права виступати за національні збірні команди України.

11.3. Кожен Клуб, де зареєстрований гравець, повинен відпустити гравця, коли він викликаний до заходів національної збірної команди України з баскетболу, в т.ч. з

баскетболу 3x3, в будь-якій віковій категорії, **на весь період, що визначений для усіх заходів національних збірних команд, що внесені в Єдиний календарний план фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів України Мінмолодьспорту та ФБУ на відповідний рік**, т.ч. на медичний огляд.

У разі, якщо цього обов'язку не виконують без поважної причини, Клуб/команда, в якому зареєстрований гравець, при поданні заявки та реєстрації цього гравця на участь у Чемпіонаті сплачує внесок за цього гравця як за гравця категорії «Б».

Крім того, до Клубу/команди, в якому зареєстрований гравець, буде застосована санкція у вигляді обов'язку сплатити грошовий внесок на користь ФБУ у розмірі від 30 000 (тридцяти тисяч) гривень до 250 000 (двохсот п'ятдесяти тисяч) гривень. Рішення про застосування санкцій та про розмір обов'язкового грошового внеску встановлює Директорат. Обов'язковий грошовий внесок повинен бути сплачений протягом 3-х робочих днів після ухвалення Директоратом рішення про застосування санкцій (якщо інше не застережене у самому рішенні про покарання), для ігор серії плейоф - якнайшвидше, і не пізніше, ніж за 6 годин до початку наступного матчу. В протилежному випадку гравець буде недопущений до наступної та подальших офіційних ігор до моменту фактичної сплати повної суми внеску.

11.4. У разі, якщо гравець змінює громадянство протягом сезону, але вже зареєстрований у цьому сезоні, то з новим громадянством він може бути заявлений тільки з початком наступного сезону.

11.5. Клуб має право на необмежену ротацію (заміну) гравця категорії «Б». Ротація гравців категорії «Б» закінчується 28 лютого 2020 р. включно (до 18:00).

11.6. Під час змагань Чемпіонату та Кубку України у складах команд в технічній заявці на гру може бути не більше 4-х гравців, які мають посвідчення категорії «Б».

В кожній грі на майданчику одночасно може бути не більше 2-х гравців, які мають посвідчення категорії «Б».

Якщо під час гри з якихось причин на майданчику не може знаходитись жодного українського гравця (п'ять фолів, травма, дискваліфікація та ін.), команда повинна грати вдвох.

За виконання цієї умови відповідає головний тренер команди.

Контроль за виконанням під час гри покладається на комісара матчу, при відсутності комісара – на секретаря офіційного протоколу гри.

11.7. У випадку, якщо порушення кількості гравців категорії «Б», що одночасно перебувають на майданчику, виявляється:

11.7.1. Коли під час вкидання м'яч торкається гравця на ігровому майданчику або його торкається гравець на ігровому майданчику, і ігровий годинник включений. Як тільки порушення виявлене, секретар офіційного протоколу гри повинен прийняти всі заходи, щоб якнайшвидше проінформувати про це суддів. Суддя повинен негайно зупинити гру за умови, що команда-суперник не буде поставлена в невігідне положення. Будь-які зроблені фолі, набрані очки, зіграний час і інші дії, які відбулися після помилки, але до її виявлення, не повинні бути скасовані. Після зупинки гри, гравець категорії «Б» повинен бути замінений на гравця категорії «А», а тренеру команди повинен бути призначений технічний фол «В₁». Протягом 30 хвилин після закінчення гри комісар (при відсутності комісара – старший суддя матчу) повинен проінформувати Департамент про це порушення і внести відповідну інформацію у Звіт комісара (Звіт старшого судді).

У випадку, якщо виявляється порушення кількості гравців категорії «Б», що одночасно перебувають на майданчику, перемога присуджується суперникам команди, що зробила порушення. Команда, що програла «ПОЗБАВЛЕННЯМ ПРАВА», одержує в класифікації нуль очок.

11.7.2. Санкції по відношенню до комісара або секретаря офіційного протоколу матчу застосовуються Департаментом згідно з ст. 68 та 71 чинних Правил проведення.

11.8. Протягом сезону в команді можуть бути зареєстровані в сукупності максимум 24 гравця. Всі гравці категорії «А» та категорії «Б», що включені в заявку команди, входять до кількості 24-х зареєстрованих гравців.

11.9. До участі в кожній грі Чемпіонату допускаються в технічній заявці гравці до 2005 р.н. включно.

11.9.1. Редакція пункту 11.9. діє до 2022 року.

11.10. В технічній заявці на кожну гру Чемпіонату та Кубку України серед команд Дивізіону «Б» (Вищої ліги) обов'язково повинно бути не менш ніж два гравця 2002 р.н. та молодше (2003, 2004, 2005 рр.н.). При відсутності гравця 2002 р.н. та молодше (2003, 2004, 2005 рр.н.) заміна на гравця старшого року народження не дозволяється.

У випадку порушення цієї вимоги клуб Дивізіону «Б» (Вищої ліги) сплачує обов'язковий грошовий внесок за кожного гравця 2002 р.н. та молодше (2003, 2004, 2005 рр.н.), який відсутній, у розмірі 500 (п'ятсот) гривень.

11.11. В технічну заявку на кожну гру Чемпіонату та Кубку України серед команд Дивізіону «Б» (Вищої ліги) дозволяється включати не більш двох гравців віком 37 років (1982 р.н.) і старше.

11.12. Гравцю категорії «А» (**українському** гравцю) і гравцю категорії «Б» (**іноземному** гравцю) дозволяється перехід з Клубу/команди Дивізіону «А» (Суперліги), Дивізіону «Б» (Вищої ліги) до Клубу/команди Дивізіону «А» (Суперліги), Дивізіону «Б» (Вищої ліги):

11.12.1. Після закінчення сезону – до початку наступного;

11.12.2. Один перехід від початку сезону по 31 грудня 2019 р. включно (до 18:00);

11.12.3. Один перехід з 02 січня по 28 лютого 2020 р. включно (до 18:00).

11.13. Перехід гравця з Клубу Дивізіону «А» (Суперліги) або Дивізіону «Б» (Вищої ліги) до Клубу/команди Аматорської ліги дозволяється за умовою наявності листа-згоди (див. Положення про статус баскетболіста) від Клубу Дивізіону «А» (Суперліги) або Дивізіону «Б» (Вищої ліги):

11.13.1. Після закінчення сезону – до початку наступного;

11.13.2. Від початку сезону по 31 грудня 2019 р. включно (до 18:00).

11.14. Заявка до складу команди гравця категорії «А» (**українського** гравця) і гравця категорії «Б» (**іноземного** гравця), який не був зареєстрованим в поточному чемпіонаті, дозволяється протягом сезону і закінчується 28 лютого 2020 р. включно (до 18:00).

11.15. Заявка (перша реєстрація) до складу команди Дивізіону «А» (Суперліги), Дивізіону «Б» (Вищої ліги) гравця категорії «А» (**українського** гравця), який був зареєстрований в поточному сезоні в чемпіонаті **ВЮБЛ**, дозволяється протягом сезону і закінчується 31 березня 2020 р. включно (до 18:00).

11.16. Якщо протягом сезону гравець перейшов до закордонного клубу та повернувся з «letter of clearance» із закордонного клубу до українського клубу, цей перехід буде

вважатись заявкою за умовою, що цей гравець за цей час був зареєстрований в ФІБА як гравець закордонного клубу.

11.17. Якщо Клуб у своїй структурі має команди в різних лігах, то протягом сезону перехід гравця, за умови реєстрації гравця у відповідній лізі, дозволений:

11.17.1. Із команди нижчої ліги до команди вищої ліги – без обмежень по 28 лютого 2020 р. включно (до 18:00);

11.17.2. Із команди вищої ліги до команди нижчої ліги – тільки в терміни заявки;

11.17.3. Якщо гравець Клубу, який заграв хоча б в одній грі вищої ліги, у термін заявки переходить із команди вищої ліги до команди нижчої ліги, – цьому гравцеві не дозволений більше перехід уверх до команди вищої ліги;

11.17.4. Гравцям 2000 р.н. і молодшим дозволений у рамках свого Клубу перехід нагору/униз/нагору у будь-який час протягом сезону.

11.17.5. Гравцям 1998-1999 рр.н. дозволений у рамках свого Клубу перехід нагору/униз/нагору у будь-який час протягом сезону без обмежень по 28 лютого 2020 р. включно (останній день 28 лютого).

Клуб повинен письмово повідомити Департамент про дивізіон (лігу) чемпіонату, в якому цей гравець продовжить участь у змаганнях поточного сезону, не пізніше 28 лютого 2020 р. включно (до 18:00).

11.17.6. В Кубку України гравець 1998 р.н. і молодше може грати тільки за одну команду свого Клубу.

Якщо гравець 1998 р.н. і молодше грав в Кубку України у складі команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) свого Клубу, продовжувати участь в іграх Кубку в складі команди Суперліги свого Клубу він може тільки за умовою повного переходу до команди Суперліги з подальшим правом переходу до іншої команди свого або іншого Клубу на загальних підставах (в строки переходів, п. 11.12).

11.17.7. Умови переходу гравців п. 11.17 чинних Правил проведення мають відношення виключно для гравців категорії «А».

Перехід гравця категорії «Б», незалежно від віку народження, може бути тільки на загальних підставах у рамках строків переходу із одного Клубу/команди в інший (в строки переходів, п. 11.12).

Стаття 12. Тренер, помічник тренера, офіційні особи Клубу та особи, що супроводжують команду

12.1. Кожен тренер кожної команди-учасниці чемпіонату України (Дивізіону «А» (Суперліги), Дивізіону «Б» (Вищої ліги), ВЮБЛ (Юнацької ліги), МБЛУ (Молодіжної ліги) протягом сезону має пройти одноразову реєстрацію на сайті ФБУ у розділі «Реєстрація». Лише після цього тренер може бути допущеним до змагань.

12.2. До участі в Чемпіонаті, Кубку України та інших офіційних змаганнях з баскетболу в Україні, що проводяться під егідою ФБУ, допускаються тренери, які мають тренерську ліцензію ФБУ відповідної категорії:

Ліцензія «PRO» - для тренерів команд Дивізіону "А" (Суперліги);

Ліцензія «А» - для тренерів команд Дивізіону «Б» (Вищої ліги), Дивізіону «В» (Першої ліги), Молодіжної ліги;

Ліцензія «В» - для тренерів команд ВЮБЛ, обласних, міських та районних змагань.

12.3. Офіційною підставою для реєстрації учасника Чемпіонату в Департаменті є лист Клубу або заявка, де в складі команди, крім гравців, заявлені:

12.3.1. Тренер, помічник(-и) тренера;

12.3.2. Офіційна особа Клубу - особа, яка здійснює поточне керівництво клубом, власники корпоративних прав в юридичній особі Клубу, член колегіального

(директорату, спостережної/наглядової ради, президії, тощо) або одноособового (президент, почесний президент) органу управління Клубом, начальник (керівник) команди Клубу, яка є учасником Чемпіонату;

12.3.3. Особа, що супроводжує команду (делегат Клубу, перекладач, лікар, масажист, адміністратор).

Стаття 13. Заявка на участь у змаганнях

13.1. Для участі в Чемпіонаті та Кубку України Клуб повинен подати заявку до Департаменту.

13.2. Оригінал заявки для участі в Чемпіонаті подають до Департаменту з 01 по 20.09.2019 р. (передають з рук в руки або відправляють поштою разом з іншими документами).

13.3. Не пізніше ніж за 5 днів до дня реєстрації команди треба надіслати до Департаменту заявку (список) електронною поштою.

13.4. Усі зміни до заявки повинні бути подані до Департаменту не пізніше ніж за 48 годин до початку першої гри Чемпіонату.

13.5. Заявка повинна бути **НАДРУКОВАНА**.

У заявці треба вказати в **АЛФАВІТНОМУ** порядку прізвище (в скобках – **ДІВОЧЕ** прізвище для тих, хто змінював), ім'я та по батькові, число, місяць і рік народження, амплуа, зріст та вагу гравця, спортивне звання (Додаток № 1. Заявка на участь у Чемпіонаті/Кубку з баскетболу).

Заявка повинна бути засвідчена відповідними міським або обласним управлінням з фізичної культури та спорту, обласним (місцевим) осередком ФБУ, лікарем з печаткою, який обслуговує команду, та печаткою лікувально-фізкультурного диспансеру або печаткою лікувального закладу за місцем знаходження команди.

Прізвище іноземного гравця, тренера в заявці повинно бути надруковане українською та англійською мовою (як в паспорті).

Інтерпретація прізвищ іншомовного походження здійснюється відповідно до вимог параграфів 104 та 105 Українського Правопису.

13.6. Клуб, що має у своєму складі декілька команд у різних лігах, подає одночасно заявки на кожну команду.

Стаття 14. Документи, які Клуб повинен надати для реєстрації

14.1. Для реєстрації в Департаменті на участь в змаганнях Клуб повинен надати разом із заявкою наступні документи:

14.1.1. Підписаний та скріплений печаткою Клубу договір між ФБУ та Клубом (2 примірники).

14.1.2. Належним чином завірену копію Статуту юридичної особи Клубу.

14.1.3. Угоду Клубу зі службами швидкої медичної допомоги на чергування до, під час та після закінчення усіх домашніх ігор Чемпіонату та Кубку України.

14.1.4. Угоду Клубу з охоронними фірмами, що мають відповідну ліцензію, про забезпечення громадського порядку та охорону учасників змагань, офіційних осіб і глядачів до, під час та після закінчення усіх домашніх ігор Чемпіонату та Кубку України.

14.1.5. Угоду Клубу зі службами пожежної безпеки про забезпечення пожежної безпеки учасників гри та глядачів під час та після закінчення гри.

14.1.6. Документи, що підтверджують наявність власного дитячо-юнацького спортивного закладу (надалі - ДЮСШ-заклад) або договір з ДЮСШ-закладом про спільну діяльність тощо.

14.1.7. Документи, що підтверджують сплату всіх внесків на користь ФБУ та відсутність заборгованості перед ФБУ (платіжне доручення або квитанцію).

14.1.8. Письмове повідомлення (лист) від Клубу з інформацією про постійний час початку домашніх матчів в будні, у вихідні та святкові дні на весь сезон.

14.1.9. В електронному виді для розміщення на офіційному сайті ФБУ:

14.1.9.1. Фотографію команди;

14.1.9.2. Фотографії (портретні) кожного гравця, тренера. Вимоги до фото: розмір: 600 на 800 пікселів, нейтральне тло (задній план), назва файлу - тільки прізвище гравця або тренера і тільки на латиниці (familiya);

14.1.9.3. Логотип Клубу/команди в цифровому варіанті;

14.1.9.4. Інформацію про першого тренера, перший ДЮСШ/заклад кожного гравця команди (додаток № 4);

14.1.9.5. Професійну біографію тренера (де працював, спортивні досягнення, вихованці, якщо є - звання, спортивний розряд);

14.1.9.6. Коротку (1–2 аркуші) історію заснування, спортивних досягнень Клубу/команди.

14.1.10. Ксерокопію (або сканкопію) паспорту кожного нового гравця та офіційної особи.

14.1.11. Ксерокопію (або сканкопію) паспорта (ID-карта) кожного гравця, який досяг 14-річчя.

14.1.12. Допінгову декларацію (оригінал) гравця Дивізіону «А» (Суперліги), Дивізіону «Б» (Вищої ліги).

14.1.13. Згоду на збір та обробку персональних даних (оригінал) кожного гравця (батьків/опікунів неповнолітнього гравця), тренера, офіційної особи, в т.ч. тих, хто має іноземне громадянство (для тих, хто не здавав в попередньому сезоні, та одноразово нову Згоду для кожного гравця, що досяг 18-річчя протягом сезону).

14.1.14. Копію полісу медичного страхування від нещасного випадку кожного гравця. Без договору добровільного страхування від нещасних випадків під час занять спортом спортсмен не допускається до участі в змаганнях.

14.1.15. Документи про освіту головного тренера та його помічників, у т.ч. іноземного спеціаліста (якщо ще не надані в попередніх сезонах):

14.1.15.1. Копію диплому про освіту;

14.1.15.2. Копію тренерської ліцензії ФБУ.

14.1.16. Документи про спеціальну освіту лікаря та масажиста команди (якщо ще не надані в попередніх сезонах).

14.1.17. Анкету з реквізитами Клубу/команди (додаток № 3. Анкета Клубу/команди).

14.1.18. Акт прийому спортивної споруди та обладнання, підписаний представниками ФБУ та місцевої федерації баскетболу (додаток № 5. Акт прийому спортивної споруди).

14.2. При заявці гравця, який був зареєстрований в останнє в закордонній федерації баскетболу, додатково потрібно надати:

- лист-дозвіл на перехід від ФІБА;
- ксерокопію паспорту гравця;
- підтвердження про сплату до ФІБА € 220.

Стаття 15. Заявка гравця протягом сезону

15.1. Заявка протягом сезону з повним пакетом документів, що необхідні для реєстрації гравця згідно з ст. 14 чинних Правил проведення, в т.ч. платіжне доручення

або квитанція про оплату внеску за реєстрацію, повинна бути надана до Департаменту не пізніше ніж за 48 годин до початку наступного матчу, або до закінчення кінцевого терміну заявок (строків переходів).

Якщо гравець реєструється вперше в Чемпіонаті, на нього також розповсюджується обов'язок щодо одноразової реєстрації на сайті ФБУ у розділі «Реєстрація».

15.2. У випадку надання копій документів в електронному виді, необхідно протягом 5 робочих днів надати до Департаменту оригінали вказаних документів.

Стаття 16. Документи, що надаються Клубу після реєстрації

Після реєстрації як учасника Чемпіонату Клуб отримає наступні документи:

16.1. Договір між Клубом та ФБУ з підписами (екземпляр Клубу).

16.2. Календар змагань.

16.3. Лист допуску гравців, тренерів, офіційних осіб та осіб, що супроводжують команду.

16.4. Лист допуску суддів-секретарів і статистиків.

16.5. Бланки протоколів ігор.

ГЛАВА III. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ЧЕМПІОНАТУ ТА КУБКУ УКРАЇНИ. ОБОВ'ЯЗКИ КЛУБУ

Стаття 17. Відповідальність Клубу при проведенні ігор

17.1. Клуб, що бере участь у змаганнях, зобов'язаний виконувати всі вимоги чинних Правил проведення, проявляти при цьому дисциплінованість, організованість, повагу по відношенню друг до друга, суддів, комісара, делегата ФБУ, глядачів.

17.2. Клуб відповідає за поведінку гравців своєї команди, офіційних осіб Клубу та будь-якої іншої особи, що виконує свої функціональні обов'язки на матчі від імені Клубу.

17.3. Офіційні особи Клубу не мають права втручатися у дії суддів, комісара.

17.4. Клуб (команда, ДЮСШ-заклад) відповідає за будь-які порушення, що вчинені вболівальниками Клубу (як «організованими вболівальниками», так і «неорганізованими вболівальниками» у разі встановлення належності вболівальників до клубу-гостя), до, під час і після закінчення матчу як у своїй домашній спортивній споруді (всередині чи біля), так і на виїзді в спортивній споруді, в якій проводяться матчі (всередині чи біля).

17.5. За ненадання належних умов проведення матчу до Клубу застосовуються дисциплінарні санкції.

Стаття 18. Обов'язки Клубу

18.1. Клуб повинен:

18.1.1. Дотримуватися положень «Офіційних Правил баскетболу», Регламенту та чинних «Правил проведення XXIX Чемпіонату та Кубку України серед жіночих команд сезону 2019/2020 рр.», «Положення про статус баскетболіста України, порядок підписання контрактів, переходів гравців з одного Клубу/команди до іншого», виконувати рішення Виконавчого комітету ФБУ, Департаменту та Директорату;

18.1.2. Забезпечувати дотримання всіх прав ФБУ, зазначених у ст. 5 чинних Правил проведення, неухильно дотримуватись положень додатку № 8 до цих Правил;

18.1.3. Призначити делегата Клубу (представника команди-господаря), який буде відповідальним за виконання всіх вимог, передбачених для Клуба-господаря при проведенні гри.

Якщо до, під час або після гри делегат матчу був відсутній, клуб сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень.

18.2. Клуб/команда повинен надати всіляке сприяння для допінг-тесту гравців, при необхідності, кімнату та персонал, ін.

Якщо Клуб/команда не надав, при необхідності, кімнату та персонал для допінг-тесту гравців, - Клуб сплачує до ФБУ обов'язковий грошовий внесок у розмірі 10 000 (десять тисяч) гривень.

18.3. Клуб/команда мають дотримуватися вимог, передбачених сценарієм заходу ФБУ, в т.ч. нагородження та ін., що затверджений Департаментом. Гравці, тренери, особи, що супроводжують команду, зобов'язані взяти участь у церемонії нагородження.

У разі відмови (неучасті) у такій церемонії, клуб має перерахувати до ФБУ обов'язковий грошовий внесок розміром 5 000 (п'ять тисяч) гривень за кожного відсутнього на церемонії члена команди.

При неперерахуванні обов'язкового внеску протягом трьох робочих днів член команди не буде допущений до участі в офіційних змаганнях ФБУ до моменту фактичної сплати повної суми внеску.

18.4. Заборонено входити без запрошення в суддівську роздягальню стороннім особам (представникам і керівникам Клубу, тренерам, гравцям, іншим).

У випадку порушення за кожного порушника - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі 5 000 (п'ять тисяч) гривень.

У випадку повторного порушення обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

При неперерахуванні обов'язкового внеску протягом трьох робочих днів винний не буде допущений до участі в офіційних змаганнях ФБУ до моменту фактичної сплати повної суми внеску.

18.5. Клуб повинен використовувати всі наявні можливості для узгодження будь-яких питань, що пов'язані з організацією та проведенням Чемпіонату.

Всі учасники гри повинні зробити все можливе для того, щоб гра відбулася.

Стаття 19. Обов'язки Клубу-господаря стосовно Клубу-гостя

Клуб-господар, який приймає матч, повинен:

19.1. Забезпечити команду гостей автобусом (в т.ч. зустріч на вокзалі та відправлення на вокзал в місті, де проводиться гра, доставку в готель, на тренування, ігри та назад до готелю).

В разі незабезпечення – обов'язковий грошовий внесок на користь клубу-гостя Дивізіону «А» (Суперліги) у розмірі 3 000 (три тисячі) гривень.

19.2. Надати команді гостей окрему роздягальню, що охороняється, і де повинні бути: духова з гарячим водопостачанням, туалет, вішалки для одягу, не менше 16 стільців, демонстраційна дошка з баскетбольним майданчиком та маркери для розбору гри. В роздягальні команди-гостя повинна підтримуватися температура не менше +18°C.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень.

19.3. Забезпечити команду гостей ігровим залом для тренувань не менш 2-х разів протягом 24-х годин до часу початку гри: увечері напередодні матчу не пізніше 20:00 (не менш 90 хвилин) і ранком у день матчу не раніше 09:00 (не менш 60 хвилин). У день гри тренування повинно пройти в ігровому залі, у якому відбудеться гра.

У випадку порушення цієї вимоги клуб-господар сплачує до ФБУ обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 2 000 (тисячі) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень.

19.4. Забезпечити команду гостей ігровим залом для розминки перед грою не пізніше, ніж за 60 хвилин до початку гри.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень.

19.5. Надати команді-гостю негазовану мінеральну воду в кількості 14-ти пляшок по 1,0 літру на команду на кожну гру і на кожне тренування.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 600 (шістсот) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 400 (чотириста) гривень.

19.6. У випадку, якщо у Клуба-гостя є обґрунтовані претензії в частині невиконання чинних Правил проведення Клубом-господарем, делегат Клубу-господаря повинен вжити заходів по усуненню порушень.

19.7. Забезпечити придбання квитків для вболівальників клубу-гостя в кількості не менше 10% від кількості місць для глядачів виключно на підставі письмової заявки клубу-гостя, що повинна надійти не пізніше, ніж за три дні до дати проведення гри. У випадку порушення встановленого порядку клубу-гостю може бути відмовлено в праві на придбання заявленої кількості квитків.

Стаття 20. Обов'язки Клубу-господаря стосовно суддів, комісара, суддів-секретарів, статистиків, спостерігача суддівства

20.1. Клуб-господар повинен сплатити витрати по:

20.1.1. Відрядженню суддів на ігровому майданчику та комісара (якщо комісара призначено на гру): проживання, проїзд до місця змагань та зворотно, добові в дорозі, харчування для іногородніх. Готель має відповідати наступним вимогам: мати категорію не нижче 3*; номер може бути одно- або двомісним, обладнаний кондиціонером (в холодний період року – системою опалення); в номері має бути гаряча вода та, бажано, WI-FI Інтернет.

20.1.2. Роботі суддів на ігровому майданчику, комісара (якщо комісара призначено на гру), суддів-секретарів, судді-інформатора, статистиків, спостерігача суддівства (якщо комісар не призначений за умовою функціонування системи відеоповторів IRS під час гри команд Дивізіону «А» (Суперліги), Дивізіону «Б» (Вищої ліги).

20.1.3. Якщо Клуб приймає участь у змаганнях ФІБА та не має достатньої кількості місцевих суддів-секретарів і статистиків з відповідною ліцензією ФІБА, Клуб повинен сплатити для іногородніх суддів-секретарів і статистиків витрати по роботі, проживанню, проїзду до місця змагань та зворотно, добовим в дорозі, харчуванню.

20.2. Витрати суддям на ігровому майданчику, комісару, суддям-секретарям, суддям-інформаторам, статистикам, спостерігачу суддівства повинні бути сплачені не пізніше ніж за одну годину до початку першої (єдиної) гри.

У випадку порушення клубом-господарем сплачується до ФБУ обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 2 000 (дві тисячі) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 1 000 (одна тисяча) гривень.

20.3. Клуб/команда-господар туру (Кубок України, «Фінал Чотирьох», «Фінал Восьми», тощо) повинен сплатити витрати по відрядженню суддів на ігровому майданчику та комісарів, витрати по роботі суддів на ігровому майданчику, комісарів, суддів-секретарів, суддів-інформаторів, статистиків, спостерігачів суддівства) не пізніше ніж за годину до початку першої гри туру.

У випадку порушення клубом-господарем сплачується до ФБУ обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 2 000 (дві тисячі) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 1 000 (одна тисяча) гривень.

20.4. У випадку неявки команди на гру та оформлення протоколу матчу «ПОЗБАВЛЕННЯМ ПРАВА» суддям, комісару, суддям-секретарям, судді-інформатору, статистикам оплата проводиться як за зіграний матч.

У випадку, коли команда сповіщає до Департаменту про неможливість свого виїзду на календарну гру не пізніше ніж за 24 години до початку гри, оплата як за зіграний матч суддям, комісару, суддям-секретарям, судді-інформатору, статистикам не проводиться.

20.5. Клуб-господар повинен надати окреме суддівське приміщення, що охороняється. У ньому повинні бути: духова з гарячим водопостачанням, туалет, вішалки (мінімум 4), лазневі рушники (мінімум 3), шафа для одягу, стіл, стільці (мінімум 4), демонстраційна дошка з баскетбольним майданчиком та маркери для розбору гри, негазована мінеральна вода в кількості 4 пляшки по 1.0 літру на одну гру.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень.

20.6. Забезпечити суддів-секретарів, в т.ч. суддю-інформатора, статистиків, єдиною уніформою, необхідною документацією (протоколи ігор), усім необхідним обладнанням, в т.ч. двома секундомірами та контрольним (шаховим) годинником, секретаря ноутбуком для ведення електронного протоколу, статистика ноутбуком для ведення онлайн статистики під час гри, для комісара монітором електронного протоколу, мінеральною негазованою водою в кількості 16 пляшок по 0,5 літра на одну гру, в т.ч. для суддів, комісара під час гри.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, для клубу

Стаття 21. Вимоги до Клубу-господаря стосовно гри

21.1. Забезпечити за 60 хвилин до початку гри наявність усього спортивного спорядження та технічного обладнання в ігровому залі в робочому стані і його відповідність вимогам «Офіційних Правил баскетболу», додатку «Баскетбольне обладнання» і чинних Правил проведення.

21.2. Забезпечити наявність бригади суддів-секретарів, що мають ліцензії учасників Чемпіонату.

До складу бригади суддів-секретарів (секретарська бригада) входять:

- секретар офіційного протоколу,
- секундометрист,

- оператор часу для кидка,
- помічник секретаря (надалі - оператор табло),
- суддя-інформатор,
- фахівці з ведення баскетбольної статистики (надалі – статистики) - три особи, які працюють з комп'ютерною технікою та програмним забезпеченням.

У випадку відсутності когось із суддів-секретарів або статистиків, що відзначено у Звіті комісара або Звіті старшого судді, клуб-господар повинен сплатити до ФБУ за кожного, хто відсутній, обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 500 (п'ятсот) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 300 (триста) гривень.

У випадку кожного повторного порушення обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

21.3. Забезпечити підключення комп'ютера, на якому під час кожної гри секретар веде офіційний протокол гри, до виділеної лінії Інтернету та кольорового (якісного) принтеру.

У випадку відсутності електронного кольорового (якісного) протоколу після закінчення гри - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 000 (одна тисяча) гривень.

21.4. Забезпечити наявність принтера та підключення комп'ютера, на якому під час кожної гри ведуть статистику, до виділеної лінії Інтернету для Інтернет-трансляції гри у режимі реального часу (online) і оперативної передачі статистики після гри на офіційний сайт змагань ФБУ (Кубок України, Чемпіонат України серед команд Дивізіону «А» (Суперліги), Дивізіону «Б» (Вищої ліги), Молодіжної ліги, ВЮБЛ, інші офіційні змагання, що зареєстровані в ФБУ) не пізніше 30 хвилин після закінчення зустрічі, використовуючи програму, що затверджена ФБУ.

Місце проведення матчу має бути забезпечене постійним стабільним Інтернет-з'єднанням з мінімальною швидкістю передачі даних не менш ніж **0,256 Мб/с** та прийому даних не менш ніж **5,0 Мб/с**.

Крім того, Клуб потрібен мати додаткове Інтернет підключення у випадку, якщо основний зв'язок буде перерваний більш ніж на 2 хвилини (це може бути wi-fi в ігровому залі, або мобільний Інтернет через USB-кабель, або через ту же роздачу wi-fi).

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) гривень 2 000 (дві тисячі) гривень та для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 1 000 (одна тисяча) гривень.

21.5. Забезпечити функціонування системи негайного відеоповтору для суддів під час матчів (Instant Replay System – IRS, далі - система IRS) та роботу фахівця, який відповідає за обладнання і обслуговування системи IRS, виконувати вимоги ст. 36.5. та Інструкції ФБУ по використанню системи негайного відеоповтору IRS під час ігор Чемпіонату та Кубку України з баскетболу (додаток № 9) (за умови забезпечення клубу від ФБУ системою IRS).

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 2 000 (дві тисячі) гривень.

21.6. Забезпечити роботу медичного персоналу в ігровому залі під час проведення матчу (див. ст. 27 чинних Правил проведення).

21.7. Надати необхідний інвентар і допоміжний персонал для протирання майданчика під час проведення гри (див. ст. 28 чинних Правил проведення).

21.8. Забезпечити дотримання групою підтримки («чірлідінг») та «талісманом» клубу положень ст. 29 чинних Правил проведення.

21.9. Забезпечити дотримання положень, що пов'язані з використанням музичних інструментів і мікрофона під час гри (див. ст. 30, 31 чинних Правил проведення).

21.10. Виконувати вимоги по відеозапису та Інтернет-трансляції гри, інформаційно-статистичному забезпеченню, проведенню пресконференції (див. ст. 32, 33, 34 чинних Правил проведення).

21.11. Чітко виконувати вимоги по наданню рекламних, спонсорських і технічних послуг (див. додаток № 8).

У разі невиконання або неналежного виконання Клубом-господарем встановлених ФБУ та зазначених у додатку № 8 до цих Правил вимог щодо розміщення рекламних, інформаційних матеріалів спонсорів і партнерів ФБУ в ігровому залі під час матчу, а також при організації телевізійної або Інтернет-трансляції, до Клубу-господаря може бути застосована дисциплінарна санкція у вигляді обов'язку сплатити грошовий внесок до ФБУ за кожен випадок порушення у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) – від 2 000 (двох тисяч) гривень до 20 000 (двадцяти тисяч) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) – від 2 000 (двох тисяч) гривень до 10 000 (десяти тисяч) гривень. Зазначена санкція може бути застосована за кожен випадок порушення.

У випадку повторного порушення, а також у разі систематичного невиконання або неналежного виконання зазначених в цій статті зобов'язань та несплату пов'язаних з цим обов'язкових внесків, Департамент може виключити Клуб зі складу учасників Чемпіонату та Кубку України.

21.12. Виконувати вимоги по забезпеченню безпеки матчу (див. ст. 43, 44 чинних Правил проведення).

21.13. Забезпечити виконання Державного Гімну України перед початком кожного матчу.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для команди Дивізіону «А» (Суперліги) 3 000 (три тисячі) гривень, для команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 1 000 (одна тисяча) гривень.

Гімни інших держав не виконуються.

21.14. Клуби-учасники Чемпіонату України та Кубку України ((Дивізіону «А» (Суперліги) повинні приєднатися до єдиної електронної системи продажу квитків ФБУ. Для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) на домашньому матчі обов'язкова наявність для глядачів квитків з посадковим номером.

Для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) на домашньому матчі обов'язкова наявність для глядачів квитків з посадковим номером або вхідних квитків.

Вартість квитків має бути встановлена на рівні: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) - не менше 30 (тридцяти) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) – не менше 20 (двадцяти) гривень.

У випадку відсутності продажу квитків обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) - 1 000 (одна тисяча) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) - 500 (п'ятсот) гривень.

21.15. Клуб повинен вести активну роботу по залученню глядачів на матчі своєї команди. Крім того, бажане вести активне формування осередку вболівальників із людей з обмеженими можливостями.

Якщо на грі присутні менш ніж 150 глядачів - для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі 1 000 (одна тисяча) гривень.

Стаття 22. Обов'язки Клубу-гостя

22.1. Клуб-гість зобов'язаний не пізніше, ніж за сім днів до прибуття, повідомити Клубу-господарю дату, годину та місце прибуття, чисельність делегації, та попередньо погодити час тренувань.

22.2. Клуб-гість повинен дбайливо відноситися до майна спортивної споруди та іншого майна Клубу-господаря (обладнання, роздягальні, рекламних стендів тощо).

У випадку навмисного ушкодження командою гостей або організованими чи неорганізованими (за умови встановлення їх належності до Клубу-гостя) вболівальниками роздягальні, рекламних стендів, будь-якого іншого майна, Клуб-гість повинен сплатити до ФБУ обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для команди Дивізіону «А» (Суперліги) 6 000 (шість тисяч) гривень, для команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 3 000 (три тисячі) гривень, - та відшкодувати Клубу-господарю завдані збитки та витрати на ремонт/відновлення тощо.

ГЛАВА IV. ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ПРОВЕДЕННЯ ІГОР

Стаття 23. Ігрові дні. Час початку гри.

23.1. Постійний час початку домашнього матчу в будні, у вихідні та святкові дні кожен Клуб установлює на весь сезон та письмово повідомляє про це Директорат не пізніше ніж за 10 (десять) днів до початку сезону.

23.2. Пріоритетний час початку гри визначається часом початку телетрансляції.

23.3. При роз'їзній системі проведення змагань початок ігор в будні дні – не раніше 18:00 години і не пізніше 21:00 години (при туровій системі змагань – не раніше 17:00 години і не пізніше 21:00 години), у вихідні та святкові дні – не раніше 12:00 години і не пізніше 21:00 години (при туровій системі змагань – не раніше 10:00 години і не пізніше 21:00 години).

Час початку домашніх ігор на весь сезон повинен бути письмово повідомлений у Департамент під час реєстрації в ФБУ команди як учасниці Чемпіонату та Кубку, і підтверджений письмово щотижня не пізніше ніж за 7 днів до дати проведення.

23.4. Час початку домашньої гри не може бути змінений Клубом самостійно протягом сезону. Для зміни часу початку гри Клуб-господар повинен отримати відповідний дозвіл в Департаменті та повідомити про це всі зацікавлені сторони не пізніше ніж за 7 днів до гри.

У випадку порушення часу початку гри - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 2 000 (дві тисячі) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 1 000 (одна тисяча) гривень.

23.5. Матчі останнього туру Чемпіонату повинні починатися в один і той же час, який визначає Департамент.

23.6. У разі проведення в одному місті того ж самого дня більше ніж одного матчу, ігри мають починатися у різний час. Порядок проведення ігор визначають за домовленістю між керівництвом Клубів–господарів майданчиків.

23.7. Матч повинен розпочатись в запланований час. Запізнення команди Клубу-гостя, наслідком чого можлива затримка початку матчу, є неприпустимим.

23.7.1. Клуб-гість зобов'язаний завчасно передбачити та врахувати всі обставини, що можуть призвести до затримки при переїзді. Виключенням можуть бути зміни та затримки в переїздах, викликані несприятливими погодними умовами або іншими форс-мажорними обставинами (що мають бути документально підтверджені) за умови дотримання рекомендацій п. 23.7.2.

У такому випадку комісар матчу (при відсутності комісара – старший суддя матчу) за узгодженням з Департаментом приймає рішення щодо можливості початку та проведення матчу.

В будь-якому випадку Клуб-гість повинен постійно інформувати Департамент і Клуб-господаря по телефону про проблеми, що виникли в ході поїздки, а також повідомити дату та час передбачуваного прибуття.

У такій ситуації Клуб-господар повинен зробити все можливе, щоб гра відбулася навіть у випадку затримки матчу на 24 години з моменту офіційно призначеного часу початку гри.

У цьому випадку комісар матчу (при відсутності комісара – старший суддя матчу) повинен визначити (за узгодженням з Департаментом) новий час початку гри.

23.7.2. З метою уникнення затримок, запізнень та неявки на гру, команді Клубу-гостя наполегливо рекомендовано спланувати прибуття до міста проведення матчу щонайменше за 8 (вісім) годин до його початку. В протилежному випадку обставини затримки та запізнення команди Клубу-гостя можуть бути розцінені Департаментом як такі, що сталися через недотримання Клубом-гостем відповідних рекомендацій та халатне відношення Клубу-гостя до часу початку гри.

У випадку запізнення команди клубу-гостя без поважної причини, або запізнення з причин недотримання рекомендацій п. 23.7.2, що призводить до затримки початку матчу, до клубу-гостя Директоратом може бути застосована санкція у вигляді обов'язку сплатити на користь ФБУ обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 7 000 (сім тисяч) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень.

У випадку повторного порушення, встановленого п. 23.7.3, сума грошового внеску подвоюється.

23.8. У випадку, якщо в результаті затримки часу початку матчу або зриву проведення матчу виникають претензії однієї зі сторін стосовно матеріальних витрат, такі претензії підлягають розгляду Департаментом. При виявленні навмисних дій по зриву матчу, або халатного відношення, що призвело до затримки початку матчу або його зриву, винній стороні можуть бути пред'явлені до оплати документи, що підтверджують витрати, а також накладені санкції згідно з чинними Правилами проведення.

23.9. В окремому випадку, що викликаний непередбачуваною ситуацією, і тільки за письмовим дозволом Департаменту, допускається початок ігор раніше зазначеного часу.

Стаття 24. Перенос дати гри

24.1. Допускається перенесення матчу на інший термін (день або час):

- пов'язаний із телетрансляцією матчу на національному ТБ каналі;
- в зв'язку з виникненням непередбачених форс-мажорних обставин;

- з метою оптимізації календаря за рішенням Департаменту.

24.2. Клуб, що є ініціатором переносу дати гри, не пізніше, чим за 15 днів до нової дати гри, повинен письмово повідомити Департамент про нову дату гри, що узгоджена із Клубом-суперником, та надати до Департаменту письмове підтвердження від Клубу-супернику згоди на перенос гри на нову дату, яка узгоджена між Клубами.

24.3. Після одержання нової дати гри, що погоджена обома клубами, Департамент не пізніше 3-х робочих днів письмово повідомляє Клубам своє остаточне рішення по даному питанню.

24.4. Гра, що перенесена з ініціативи Клубу і домовленості між Клубами, повинна відбутися не пізніше, ніж до початку наступного кола календаря змагань, у випадку останнього кола – до останнього туру.

Дата гри, що перенесена за ініціативою Департаменту, в т.ч. через форс-мажорних обставин, призначається Департаментом.

Стаття 25. Перенос гри в інше місто або місце

25.1. Клуб проводить свої домашні ігри тільки в тому місті та у тій спортивній споруді, яку допущено Департаментом на підставі Акту прийому спортивної споруди як домашню арену Клубу для проведення матчів Чемпіонату.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для команди Дивізіону «А» (Суперліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 2 000 (дві тисячі) гривень.

25.2. Якщо в день або перед початком гри виявляється форс-мажорна обставина, що перешкоджає проведенню зустрічі на заявленій спортивній споруді:

25.2.1. Якщо гра ще не почалася і не має можливостей провести гру в цій спортивній споруді - матч повинен бути перенесений на інший майданчик.

25.2.2. Якщо гра почалась та була перервана, призначається догравання:

а) продовжуємо грати після виправлення форс-мажорної обставини;

б) гра продовжується в іншому залі в той же день.

В обох випадках час гри та рахунок гри продовжуються з міста зупинки.

25.2.3. Якщо гру зупинили і не має можливості продовжити гру в цей же день (немає іншого залу, від'їзд команди і т.п.) - призначається перегравання та гра переноситься на іншу дату в тому ж місті і починається з початку.

25.2.4. Якщо одна з команд або обидві команди відмовляються від догравання або перегравання, команді зараховується технічна поразка з рахунком 0:20 і 0 очок в класифікації (таблиці результатів).

25.2.5. Рішення про неможливість початку або продовження гри приймає комісар (при відсутності комісара – старший суддя матчу). Рішення про перенесення, догравання, перегравання гри приймає Департамент.

Стаття 26. Під час гри: гравці, тренер, помічник тренера, офіційні особи Клубу та особи, що супроводжують команду

26.1. Гравці.

26.1.1. Логотип ФБУ розміром 5,0 x 6,5 см повинен бути розміщений у лівому верхньому куті над номером гравця попереду на майці і чітко видимим.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок за кожен випадок у кожній грі щодо кожного гравця у розмірі: для команди Дивізіону «А» (Суперліги) 500 (п'ятсот) гривень, для команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 300 (триста) гривень.

26.1.2. Гравці команди – чемпіона України попереднього сезону повинні мати зображення відзнаки на ігровій формі в період усього наступного ігрового сезону.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ за кожен випадок в кожній грі щодо кожного гравця у розмірі 500 (п'ятсот) гривень.

26.1.3. На майці кожного гравця команди повинна бути написана українською мовою назва команди або міста (на майці спереду) та прізвище гравця (на майці ззаду). Інтерпретація прізвищ іншомовного походження здійснюється відповідно до вимог параграфів 104 і 105 Українського Правопису.

Крім того, у випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у кожній грі щодо кожного гравця, який порушив, у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 500 (п'ятсот) гривень, для команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 300 (триста) гривень.

У випадку відсутності прізвища гравця на майці ззаду гравець може бути недопущений до гри.

26.1.4. У випадку, якщо гравець грає в майці із чужим прізвищем – обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у кожній грі щодо кожного гравця, який порушив, у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 500 (п'ятсот) гривень, для команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 300 (триста) гривень.

26.1.5. Під час представлення команд перед початком матчу гравці повинні виходити в єдиній формі.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у кожній грі щодо кожного гравця, який порушив, у розмірі: для команди Дивізіону «А» (Суперліги) 500 (п'ятсот) гривень, для команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 300 (триста) гривень.

26.1.6. Гравці можуть носити тільки спортивну форму та екіпірування, яке відповідає вимогам «Офіційних Правил баскетболу».

Ігрова форма членів команди повинна складатися з:

- Майок однакового, одного переважного кольору як попереду, так і позаду. Якщо в майок є рукава, то вони повинні закінчуватися вище ліктя. Довгі рукава майок не дозволені.
- Шортів однакового, одного переважного кольору як попереду, так і позаду, такого ж, що й майки. Шорти повинні бути вище коліна.

26.1.6.1. Не дозволяється застосовувати:

- Захисне покриття пальців, кистей, зап'ясть, ліктів і передпліччя, гіпсових пов'язок, гіпсові перев'язки/обв'язки або зроблені зі шкіри, пластику, металу чи іншої твердої речовини, навіть якщо вони покриті м'яким матеріалом.
- Предмети на тілі чи формі гравців, що можуть порізати чи подряпати (нігті мають бути коротко підстрижені).
- Головні убори, аксесуари для волосся та прикраси.

У випадку порушення ст. 26.1.6.1 гравець не допускається до гри, якщо він до її початку не усунув порушення.

26.1.6.2. Дозволяється наступне:

- Бандажи-фіксатори для рук, ніг, головні пов'язки, пов'язки для зап'ясть (напульсники), пов'язки на руках, тобто все захисне спорядження, щодо призначення якого нема сумнівів, виготовлене з текстильного матеріалу, - для усіх гравців однієї команди того ж однакового, одного переважного кольору.

- Компресійні рукава, панчохи (рейтузи) того ж однакового, одного переважного кольору для усіх гравців однієї команди.
  - Захисний пристрій для ушкодженого носа, навіть якщо пристрій виготовлений з твердої речовини.
  - Безбарвний захисний пристрій (капу) для щелепи, щодо призначення якого нема сумнівів.
  - Окуляри, якщо вони не створюють небезпеки для інших гравців.
- У випадку порушення ст. 26.1.7.2 клуб сплачує до ФБУ обов'язковий грошовий внесок в кожній грі щодо кожного гравця, який порушив, у розмірі: для команди Дивізіону «А» (Суперліги) 500 (п'ятсот) гривень, для команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 300 (триста) гривень.

26.1.6.3. Кросівки можуть бути будь-якої кольорової комбінації, проте кросівки - лівий та правий – мають бути однаковою моделлю виробника. Вогні, що мерехтять, матеріали, які відбивають світло, чи інші прикраси не дозволені.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ в кожній грі щодо кожного гравця, який порушив, у розмірі: для команди Дивізіону «А» (Суперліги) 500 (п'ятсот) гривень, для команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 300 (триста) гривень.

26.1.6.4. Шкарпетки повинні бути одного домінуючого кольору для всіх гравців команди. Шкарпетки повинні бути видимі.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ в кожній грі щодо кожного гравця, який порушив, у розмірі: для команди Дивізіону «А» (Суперліги) 500 (п'ятсот) гривень, для команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 300 (триста) гривень.

26.1.6.5. Команда повинна мати запасний комплект ігрової форми для заміни на випадок, якщо під час розминки або гри майка або шорти прийшли в непридатність (напр., забруднено в наслідок кровотечі). Суддя має право зажадати заміни гравця, якщо за вимогою судді ігрову форму не замінили.

У випадку відсутності запасного комплекту ігрової форми під час необхідності її замінити, - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ в кожній грі щодо кожного гравця, який порушив, у розмірі: для команди Дивізіону «А» (Суперліги) 500 (п'ятсот) гривень, для команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 300 (триста) гривень.

26.2. Тренер, помічник тренера та особи, що супроводжують команду.

26.2.1. Тренер, помічник тренера, які внесені до протоколу, повинні бути присутніми на представленні команд перед початком гри.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок в кожній грі за кожного, який порушив, в розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень.

26.2.2. Тренер і помічник тренера повинні бути офіційно одягнені. Для чоловіків обов'язкові костюм і сорочка (у жарку погоду припустимо сорочка). Спортивний одяг та взуття є неприйнятними.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ в кожній грі за кожен випадок щодо кожного порушника у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги), Молодіжної, Юнацької ліги 500 (п'ятсот) гривень

26.3. Не пізніше, ніж за 40 хвилин до часу початку гри, зазначеного в розкладі, тренери обох команд або їх представники повинні передати комісару або секретарю матчу лист допуску учасників змагань від Департаменту та технічну заявку встановленої форми (додаток № 2. Технічна заявка команди на гру) у 4-х екземплярах для команд Дивізіону «А» (Суперліги), у 3-х екземплярах для команд Дивізіону «Б» (Вищої ліги).

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ в кожній грі у розмірі: для команди Дивізіону «А» (Суперліги) 500 (п'ятсот) гривень, для команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 300 (триста) гривень.

26.4. У випадку, якщо в технічну заявку на гру включений гравець, тренер, помічник тренера або інша особа, що супроводжує команду, за яку не сплачений обов'язковий грошовий внесок, який був накладений на нього у попередньому матчі, - дана особа не допускається до участі в грі.

26.5. Тільки особи, прізвища яких є у листі допуску від Департаменту, мають право перебувати в зоні лави команди під час матчу. Максимальний склад команди на кожну гру - не більш ніж 12 (дванадцять) гравців і 2 (два) тренери, які включені в технічну заявку цієї гри, та не більш ніж 7 (сім) осіб, в т.ч. обов'язково медичний працівник, що супроводжують команду.

Стаття 27. Медичне забезпечення

27.1. Клуб-господар повинен забезпечити обслуговування ігор кваліфікованим медичним персоналом (для клубу Суперліги - черговий лікар та/або машина швидкої медичної допомоги) з необхідними медикаментами в ігровому залі не пізніше ніж за 20 хвилин до початку гри та під час проведення гри.

У випадку відсутності медичного персоналу Клуб-господар програє гру «ПОЗБАВЛЕННЯМ ПРАВА».

У випадку запізнення на гру (пізніше 20 хвилин до початку гри) медичного персоналу, відсутності необхідних медикаментів – Клуб/команда-господар сплачує до ФБУ обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 2000 (дві тисячі) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 1 000 (одна тисяча) гривень.

27.2. Медичний персонал повинен перебувати в безпосередній близькості від ігрового майданчика, та повинен бути представлений Клубу-гостю і комісару (старшому судді) перед початком гри.

Стаття 28. Допоміжний персонал

28.1. Клуб-господар повинен забезпечити присутність на грі допоміжного персоналу (напр., юних баскетболістів не молодше 14 років) в кількості не менше 2-х осіб, щоб повертати м'яч, розносити протоколи статистики і витирати підлогу спеціальною (сухою) шваброю під час розминки та гри. Уніформа допоміжного персоналу повинна бути однаковою, відповідати погодним умовам і відрізнятися кольором від форми команд та суддів.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ в кожній грі у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень.

Стаття 29. Група підтримки і «талісман» Клубу

29.1. Для Клубу на домашніх іграх обов'язкова наявність групи підтримки (чірлідінг) в складі не менш ніж 6 осіб, та «талісману». Для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги)

замість групи підтримки (чірлідінгу) може бути інша танцювальна або акробатична група і т.п. шоу-програма.

У випадку порушення - обов'язковий внесок до ФБУ за кожну гру у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 3 000 (три тисячі) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 1 000 (одна тисяча) гривень.

29.2. Протягом ігрового часу група підтримки (чірлідінг) та «талісман» клубу повинні перебувати на відстані не ближче 2-х метрів від ігрового майданчика, а також за рекламними щитами.

Групі підтримки (чірлідінг) та «талісману» дозволяється виходити на майданчик тільки під час тайм-аутів або перерв у грі, та вони повинні звільняти майданчик, принаймні, за 10 секунд до поновлення гри.

У випадку порушення або навмисного втручання в хід гри - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ за кожний випадок у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень.

Стаття 30. Використання музичних інструментів під час гри

30.1. Використання музичних інструментів (оркестру) під час гри дозволене тільки на трибуні, що розташована на протилежному боці ігрового майданчика від стола секретарів та зони лав команд.

30.2. Дозволяється використання музичного оформлення за допомогою апаратури, що посилює звук, тільки в тих випадках, коли м'яч не перебуває в грі (тобто м'яч «мертвий»).

30.3. Забороняється використання музичного оформлення за допомогою апаратури, що посилює звук, в зоні лицьових ліній баскетбольного майданчика, секретарського стола і лав команд.

У випадку порушення ст. 30.1, 30.2, 30.3 сплачується до ФБУ обов'язковий грошовий внесок в кожній грі у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень.

Стаття 31. Використання мікрофона під час гри

31.1. Інформування учасників матчу та глядачів у спортивної споруді повинне здійснюватися кваліфікованим суддею-інформатором, який має ліцензію судді-секретаря ФБУ.

У випадку відсутності судді-інформатора - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ в кожній грі у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень.

31.2. Забороняється використання мікрофона судді-інформатора та мікрофона вболівальника, щоб підбадьорювати команди або збуджувати емоції глядачів та інших цілей, коли м'яч перебуває в грі (тобто м'яч «живий»).

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ в кожній грі у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень.

Стаття 32. Відеозапис та відеотрансляція гри

Клуб зобов'язаний:

32.1. Проводити онлайн-відеотрансляції всіх домашніх матчів Чемпіонату та Кубку згідно з додатком № 6.

Онлайн-відеотрансляція всіх домашніх матчів Чемпіонату та Кубку обов'язкова для клубу Дивізіону «А» (Суперліги).

Для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) онлайн-відеотрансляція бажана на іграх групового (регіонального) етапу та обов'язкова на іграх стадії плейоф.

У випадку порушення – обов'язковий грошовий внесок до ФБУ в кожній грі у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 6 000 (шість тисяч) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 4 000 (чотири тисячі) гривень.

У випадку повторного порушення клуб може бути виключений з числа учасників чемпіонату України.

32.2. Забезпечити якісну відеозйомку свого домашнього матчу згідно з додатком № 6.

Протягом однієї години після закінчення матчу скопіювати запис даної гри в повній версії суддям, комісару, Клубу-гостю на їх власні Флеш-носії.

У випадку інциденту до, під час та після гри відеооператор повинен знімати епіцентр конфлікту (гравців, тренерів, глядачів обох команд).

У випадку інциденту до, під час та після гри Клуб-господар за вимогою повинен надати відеозапис всієї гри до Департаменту.

У випадку відсутності відеозапису в повному обсязі свого домашнього матчу - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ в кожній грі у розмірі для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 6 000 (шість тисяч) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 4 000 (чотири тисячі) гривень.

32.3. Обов'язково оперативно обробити знятий відеоматеріал і викласти відеофайл необхідного формату та якості на ftp-сервер <http://media.fbu.kiev.ua/> згідно з додатком № 6, протягом 12-ти годин після завершення матчу. За умов правильної роботи на майданчику клубу сервера ФБУ відео матчу обробляється автоматично і з'являється на сервері протягом 30 хвилин після завершення гри.

У випадку порушення цієї вимоги - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ в кожній грі у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 6 000 (шість тисяч) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 4 000 (чотири тисячі) гривень.

32.4. Обов'язково викласти на ftp-сервер <http://media.fbu.kiev.ua/> відеозапис з камер(-и) системи IRS протягом доби після завершення матчу, та зберігати відеозапис протягом сезону (до 30 травня).

На вимогу Департаменту клуб протягом трьох діб повинен надати відеозапис з камер(-и) системи IRS.

У випадку порушення цієї вимоги для команди Дивізіону «А» (Суперліги) - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ за кожну гру у розмірі 6 000 (шість тисяч) гривень.

32.5. Для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) обов'язково на всіх іграх, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) бажано на іграх групового (регіонального) етапу і обов'язково на іграх стадії плейоф - зробити нарізку найкращих моментів домашньої гри хронометражем від 2.5 до 4.0 хвилин, в якій будуть результативні атаки обох команд учасниць матчу у приблизно рівній пропорції (допускається те, що кількість результативних атак команди переможця матчу буде дещо більшою у порівнянні з командою, яка поступилася, але не більше ніж у співвідношенні 2:1). Обов'язково в нарізці найкращих моментів мають бути кілька атак за участі найрезультативнішого гравця матчу або вирішальний кидок зустрічі, якщо переможець визначився на останній хвилині гри. Також у відеоматеріалі мають бути емоційні моменти, як то: реакція гравців на результативні дії, реакція вболівальників. Відео має з'явитися на ftp чемпіонату протягом 12-ти годин після завершення гри.

У випадку порушення цього правила - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ в кожній грі у розмірі: для команди Дивізіону «А» (Суперліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 2 000 (дві тисячі) гривень.

32.6. Надати клубу-гостю місце і умови для роботи відеооператора. Право на проведення відеозйомки під час гри мають обидва клуби - учасники матчу.

У випадку порушення – обов'язковий грошовий внесок до ФБУ в кожній грі у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 2 000 (дві тисячі) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 1 000 (одна тисяча) гривень.

32.7. Клуб повинен сприяти проведенню зйомок для телевізійної програми ФБУ «Овертайм», в т.ч. надавати журналісту і оператору програми доступ до команди (вільний час) і окремих гравців, а також, за проханням редакції програми, відзняти необхідний додатковий телевізійний матеріал.

32.8. Клуби повинні забезпечити представників телевізійних ЗМІ (журналіст, оператор) можливістю вести зйомку з тих місць у залі, які не заважають проведенню телетрансляції (верхня точка всередині залу, нижня точка під кошиком, нижня точка навпроти лави запасних) та самої гри. За необхідності треба зробити додаткові місця за вимогою каналу-транслятора або ФБУ.

32.9. Клуб повинен забезпечити проведення медіа тайм-аутів тривалістю 60 секунд під час ігор команд Дивізіону «А» (Суперліги). Згідно з Офіційними Правилами баскетболу (ст. Е), можливий 1 (один) медіа тайм-аут в кожній чверті в доповнення до звичайних тайм-аутів. Медіа тайм-аут в овертаймі неприпустимий.

Процедура. Якщо жодна з команд не звернулася з проханням про надання тайм-ауту до того моменту, коли залишається 5 хвилин до закінчення кожній чверті, медіа тайм-аут надають за першої можливості, коли м'яч «мертвий» та ігровий годинник зупинений.

Цього тайм-ауту не записують жодній з команд.

Контроль за використанням медіа тайм-аутів під час гри покладається на старшого суддю та секретаря офіційного протоколу матчу.

32.10. Клуби передають свої виключні права на телевізійні і онлайн-трансляції до ФБУ на основі ліцензійного договору між Клубом та ФБУ. Клуб повинен підписати відповідну угоду як мінімум за місяць до старту чемпіонату.

У разі, якщо умови п. 32.10 не виконуються, команді буде зарахована поразка «ПОЗБАВЛЕННЯ ПРАВА», в повторному випадку команда буде відсторонена від участі в змаганнях, а результати всіх ігор, що були раніше зіграні в Чемпіонаті, будуть анульовані.

32.11. Детальні умови та вимоги до організації телевізійної трансляції приводяться в службових інструкціях ФБУ згідно укладених з телеканалами договорів про трансляції матчів.

Стаття 33. Інформаційне-статистичне забезпечення

33.1. Кожний Клуб повинен:

33.1.1. Мати свій сайт в Інтернеті та електронну адресу. Без наявності свого сайту Клуб може бути позбавлений права участі в Чемпіонаті України.

На сайті повинні бути логотип та назва Клубу, актуальна контактна інформація Клубу, електронна пошта, історія Клубу.

На всіх сторінках сайту повинно бути присутнє посилання на офіційний сайт ФБУ, розміщено код лічильнику ФБУ. Крім того, на всіх сторінках сайту в видимій частині

повинен бути розміщений рекламний банер 300x250. Код можна отримати, надіславши листа на поштову адресу **fbu.press@gmail.com**

33.1.2. На офіційному сайті Клубу мають системно виходити новини, що пов'язані з виступами команди, чемпіонату та баскетбольною інформацією в цілому.

У випадку порушення цього правила - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 6 000 (шість тисяч) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 2 000 (дві тисячі) гривень.

33.1.3. Систематично організовувати інтерв'ю з гравцями і тренером команди, проводити семінари, відкриті заняття, уроки, майстер-класи в загальноосвітніх та вищих навчальних закладах, викладати ці матеріали на своєму офіційному сайті і надавати до сайту ФБУ як мінімум раз на два тижні.

33.1.4. Надати на електронну адресу **stats.fbu@gmail.com** для розміщення на офіційному сайті ФБУ фотографії гравців, тренерів, загальну фотографію команди, інформацію про професійну біографію тренерів, історію заснування та спортивних досягнень Клубу, логотип Клубу, не пізніше ніж за два тижні до початку чемпіонату.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок в розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 2 000 (дві тисячі) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 1 000 (одна тисяча) гривень.

33.1.5. Розміщати логотип ФБУ на всій друкованій продукції Клубу і на головній сторінці сайту Клубу з гіперпосиланням на сайт ФБУ **fbu.ua**.

На спортивних спорудах мають бути афіши та програмки, де розміщена графічна інформація ФБУ.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 2 000 (дві тисячі) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 1 000 (одна тисяча) гривень.

33.2. При проведенні матчів на своєму майданчику клуб повинен забезпечити ведення статистики матчу в комп'ютерному варіанті, використовуючи для цього програму, що надає ФБУ, передавати статистичні дані онлайн на сайт, мати ноутбук та принтер для ведення статистики та віддавати протокол статистики представникам команд, що грають, після кожної чверті гри.

У випадку порушення за кожну гру – обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 2 000 (дві тисячі) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 1 000 (одна тисяча) гривень.

При кожному повторному порушенні обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

33.3. Детальні умови й вимоги до інформаційно-статистичного забезпечення приводяться в службових інструкціях ФБУ і додатку № 7, та є обов'язковими для виконання.

Стаття 34. Пресконференція

34.1. Кожний клуб повинен розмістити на своєму сайті умови акредитації журналістів на поточний сезон не пізніше ніж за 2 тижні до початку чемпіонату. Протягом сезону ФБУ має право проводити свою акредитацію на окремі матчі чемпіонату.

34.2. При проведенні матчів Дивізіону «А» (Суперліги) спортивна споруда повинна мати обладнання місця для акредитованих журналістів.

34.3. Клуб-господар повинен проводити пресконференцію після кожного матчу Чемпіонату з обов'язковою присутністю головного тренера та одного гравця кожної команди (першими – представники команди-гостя, другими – команди-господаря), а також забезпечити передачу матеріалу (відео, аудіо, текст, фото) на ftp чемпіонату відповідно до вимог, що викладені у додатку № 7 до чинних Правил проведення.

Тренери зобов'язані давати інтерв'ю після закінчення матчу представникам засобів масової інформації.

Прес-конференції Дивізіону «А» (Суперліги) бажано проводити у прямому ефірі на YouTube каналі Клубу або ФБУ. У плейоф чемпіонату пресконференції обов'язково проводити у прямому ефірі на YouTube каналі ФБУ.

У випадку неприбуття на пресконференцію або відмови брати в ній участь вказаними вище особами клуб сплачує обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для команди Дивізіону «А» (Суперліги) 2 000 (дві тисячі) гривень, для команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 1 000 (одна тисяча) гривень.

При повторному порушенні обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

34.4. Пресконференція повинна починатися не пізніше, чим через 15 хвилин після закінчення гри, і може проводитися як у спеціальному приміщенні, так і в ігровому залі.

34.5. Кожний Клуб має виготовити спеціальний фоновий банер – пресбанер з нанесенням на неї логотипів ФБУ, спонсорів ФБУ, свого Клубу та своїх спонсорів.

34.6. До початку, під час, та після завершення сезону чемпіонату України представникам Клубу (офіційним особам, гравцям, тренерам, особам, що супроводжують команду, та іншим представникам) забороняються висловлювання та повідомлення в засобах масової інформації та мережі Інтернет (в т.ч. в соціальних мережах), публічні висловлювання, що зачіпають імідж і репутацію ФБУ, ФІБА, членів ФБУ, Клубів, честь, гідність, професійну і ділову репутацію гравців, тренерів, офіційних осіб і осіб, що супроводжують команду, суддів, комісарів та інших осіб, а також забороняються висловлювання у будь-якій формі із використанням нецензурної лексики.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі від 5 000 (п'яти тисяч) до 10 000 (десяти тисяч) гривень.

При повторному порушенні обов'язковий грошовий внесок подвоюється та застосовується при кожному подальшому порушенні.

Стаття 35. Допуск спортивної споруди

35.1. Порядок підготовки спортивних споруд та дотримання безпеки учасників і глядачів під час проведення змагань проводиться у відповідності до постанови Кабінету Міністрів України від 18.12.1998 р. № 2025 «Про порядок підготовки спортивних споруд та інших спеціально відведених місць для проведення масових спортивних та культурно-видовищних заходів».

35.2. З метою забезпечення безпеки глядачів та учасників змагань спортивні змагання проводяться тільки на спортивних спорудах, прийнятих до експлуатації державними комісіями, і за наявності актів технічного обстеження придатності спортивної споруди для проведення заходу.

35.3. Відповідальність за технічну підготовленість і безпеку учасників під час проведення змагань покладається на керівників організації/клубів/команд, представників організації/клубів/команд та особистих тренерів спортсменів.

35.4. Матчі Чемпіонату та Кубку України повинні проводитися на спортивних спорудах, які відповідають «Офіційним Правилам баскетболу», додатку «Баскетбольне обладнання», вимогам Регламенту та чинних Правил проведення.

35.5. Допуск спортивної споруди до ігор здійснюється Департаментом на підставі Акту прийому спортивної споруди.

Акт прийому спортивної споруди (далі - Акт) - документ, що містить відомості про спортивну споруду, результати контрольних вимірів і перевірки, зроблених представником ФБУ у процесі огляду спортивної споруди, і оформлюється безпосередньо на об'єкті (додаток № 5. Акт прийому спортивної споруди).

Акт підписується наступними особами:

- представником ФБУ, що проводив виміри і перевірку,
- керівником спортивної споруди,
- представником місцевої (обласної або міської) федерації баскетболу,
- офіційним представником Клубу.

35.7. Акт оформлюється у двох екземплярах. Один екземпляр направляється в Департамент, другий екземпляр залишається в Клубі.

35.8. У випадку виявлення невідповідності спортивного обладнання або спортивної споруди вимогам, Департамент направляє Клубу лист із вказівкою терміну, протягом якого Клуб зобов'язаний усунути виявлені невідповідності.

Якщо Клуб не вжив заходів по усуненню невідповідностей, що вказані в листі, Департамент має право накладати санкції як за сумою обов'язкового грошового внеску, так і по місцю проведення матчу (проведення гри на майданчику суперника або на нейтральному майданчику).

35.9. Усі витрати, пов'язані із проїздом, проживанням і харчуванням представника ФБУ, спрямованих для проведення заходів щодо допуску спортивної споруди, несе Клуб.

Стаття 36. Ігровий майданчик і технічне обладнання

36.1. Ігровий майданчик, баскетбольні конструкції, щити, кільця, табло, ігровий годинник, годинник часу для кидка повинні відповідати вимогам «Офіційних Правил баскетболу», додатку «Баскетбольне обладнання» і чинних Правил проведення.

36.2. **Табло** повинно демонструвати назви команд, очки, що набрані кожною командою, ігровий час, кількість фолів кожного гравця команди, кількість командних фолів, номер поточної чверті, кількість використаних тайм-аутів.

У випадку несправності табло до початку або під час матчу - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 2 000 (дві тисячі) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 1 000 (одна тисяча) гривень.

36.3. **Ігровий годинник** повинен демонструвати цифровий відлік часу гри за принципом убування і мати дуже голосний автоматичний сигнал про закінчення ігрового часу. Сигнал повинен бути легко розрізним в несприятливих шумових умовах, і чітко різнитися з сигналом годинника часу для кидка.

Ігровий годинник повинен мати можливість показувати залишок часу з точністю до десятих (1/10) часток секунди тільки протягом останньої хвилини чверті гри.

Секундометрист і секретар повинні мати можливість подавати сигнал ігрового годинника у ручному режимі, тобто необхідна наявність пульта із кнопкою сигналу ігрового годинника як для секундометриста, так і для секретаря.

У випадку несправності ігрового годинника до початку або під час матчу - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 2 000 (дві тисячі) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 1 000 (одна тисяча) гривень.

У випадку невідповідності обладнання до вимог, зазначених вище, – обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 2 000 (дві тисячі) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 1 000 (одна тисяча) гривень.

36.4. В ігровому залі повинен бути **годинник часу для кидка** цифрового типу, який демонструє час у секундах з відліком за принципом убунання, з дуже голосним автоматичним сигналом, що звучить по закінченню 24-х (14-ти) секундного періоду, і який відрізняється від сигналу про закінчення ігрового часу. Сигнал повинен бути легко розрізним в несприятливих шумових умовах, і чітко різнитися з сигналом ігрового годинника.

Годинник кидка повинен мати можливість демонструвати час, що залишився, в секундах і десятих (1/10) частинах секунди тільки протягом останніх 5 секунд періоду часу кидка.

У випадку несправності годинника часу для кидка до початку, під час матчу або його відсутності - обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 2 000 (дві тисячі) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 1 000 (одна тисяча) гривень.

У випадку невідповідності обладнання до вимог, зазначених вище, – обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 2 000 (дві тисячі) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 1 000 (одна тисяча) гривень.

36.5. Клуб-господар перед початком кожного матчу в ігровому залі, де встановлена система негайного відеоперегляду (**Instant Replay System - IRS**) (далі – система IRS), зобов'язаний продемонструвати для схвалення старшому судді матчу систему IRS та представити фахівця, який відповідає за обладнання та обслуговування системи:

36.5.1. Обладнання для відеоповторів повинно знаходитися на секретарському столі або на окремому столі поруч з ним.

36.5.2. Монітор для відеоповторів повинен бути не менше 21 дюймів.

36.5.3. При застосуванні системи IRS у судді повинна бути можливість переглянути ігровий епізод з 4-6 відеокамер, як одночасно, так і по черзі.

36.5.4. На запису, що використовується для відеоперегляду, повинні бути чітко помітний ігровий момент, включаючи майданчик, і ігровий годинник на пристрої відліку часу для кидка, розташованому над щитом.

36.5.5. Рекомендується використання окремих відеокамер, що не задіяні у виробництві телевізійної або Інтернет трансляції.

36.5.6. Усі камери системи IRS мають бути встановлені однаково на всіх аренах команд згідно Інструкції ФБУ по використанню системи негайного відеоповтору IRS під час ігор Чемпіонату та Кубка України з баскетболу (додаток № 9).

У випадку порушення Інструкції ФБУ по використанню системи негайного відеоповтору IRS під час ігор Чемпіонату та Кубка України з баскетболу (додаток № 9) - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) у розмірі 2 000 (дві тисячі) гривень.

36.5.7. Під час гри систему IRS необхідно застосувати згідно з Офіційними Правилами баскетболу та чинними Правилами проведення.

У випадку, якщо після перевірки до початку гри старшим суддею працездатності системи IRS: а) система IRS не запрацювала до початку або під час матчу; б) система IRS працювала під час гри неналежним чином (або зовсім не запрацювала); в) відсутній фахівець, який відповідає за обладнання та обслуговування системи, або, за думкою старшого судді, фахівець не має достатньої кваліфікації, - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) у розмірі 5 000 (п'ять тисяч) гривень.

36.6. **Освітлення** в ігровому залі повинно відповідати нормі щодо проведення спортивних змагань національного рівня (усі джерела світла повинні бути в робочому стані). Ігровий майданчик повинен бути рівномірно та достатньо освітленим (не менше 1700 люкс).

Під час розминки команд (не менше ніж за 60 хвилин до початку гри) освітленість повинна бути такою ж, як під час гри. Джерела світла повинні бути розташовані там, де вони не будуть заважати гравцям та суддям (джерела світла не повинні бути спрямовані в очі учасникам матчу).

Під час гри заборонено використовувати світлові ефекти, світло від яких спрямоване на ігровий майданчик. Світлові ефекти дозволяється використовувати під час хвилиних перерв і перерв між чвертями гри.

Забороняється використання різновиду світлових лазерних вказівок, що заподіюють незручність для гравців під час матчу.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ в кожній грі в розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 2 000 (дві тисячі) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 1 000 (одна тисяча) гривень.

36.7 Трансляції матчів, які виходять в ефірі загальнонаціональних каналів, мають проводитися щонайменше п'ятьма камерами та з використанням телевізійної системи відеоповторів і титрувальною станцією, або допоміжною титрувальною системою. Трансляції матчів, які показуються онлайн в мережі Інтернет, мають проводитися з використанням щонайменше трьох камер та з наявністю титрів.

Стаття 37. Температура повітря в ігровому залі

37.1. Температура повітря в ігровому залі повинна бути не нижче +16,0°С градусів і не вище +25,0°С градусів.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ за кожний ігровий день у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 2 000 (дві тисячі) гривень.

37.2. У делегата Клубу-господаря обов'язкова наявність в ігровому залі термометра у справному стані для визначення температури повітря.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 500 (п'ятсот) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 300 (триста) гривень.

Стаття 38. Баскетбольний щит

38.1. Кожний щит баскетбольної конструкції повинен бути обладнаний світловими пристроями по його периметру, які прикріплені до внутрішньої сторони щита і запалюються **червоним кольором** тільки тоді, коли лунає автоматичний сигнал ігрового годинника про закінчення чверті, а на дисплеї ігрового часу демонструються нулі (00). Світлові пристрої мають бути шириною принаймні 10 мм і покривати принаймні 90% периметра скляної поверхні щита.

Крім того, кожний щит повинен бути оснащений світловими пристроями по його верхньому краю, які прикріплені до внутрішньої сторони щита і які запалюються **жовтим кольором** тільки тоді, коли лунає сигнал годинника кидка. Світлові пристрої мають бути шириною принаймні 10 мм і розташовані безпосередньо нижче червоних пристроїв ігрового годинника (див. «Обладнання», ст. 2.7).

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ в кожній грі у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 1 000 (одна тисяча) гривень.

38.2. У спортивній споруді повинен перебувати принаймні один запасний баскетбольний щит з кільцем і сіткою, а також у розпорядженні Клуба-господаря має бути все необхідне устаткування, інструменти, персонал для швидкої заміни (до тридцяти хвилин) ушкодженого обладнання.

У випадку відсутності запасного устаткування при необхідності його використання або у випадку заміни чи ремонту баскетбольного щита з кільцем і сіткою, Клубу-господарю зараховується поразка «ПОЗБАВЛЕННЯМ ПРАВА».

В разі проведення роботи по заміні баскетбольного щита з кільцем і сіткою більш ніж тридцять хвилин - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ в кожній грі у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 10 000 (десять тисяч) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 1 000 (одна тисяча) гривень.

Стаття 39. М'яч

39.1. У розпорядження кожної команди клуб-господар повинен надати для тренування та на час розминки перед грою не менш 12 офіційних м'ячів.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень.

39.2. Не пізніше ніж за 20 хвилин до початку гри у розпорядження старшого судді для визначення ігрового м'яча клуб-господар повинен надати два м'ячі, які не використовуються командами під час розминки перед грою, але якими вже грали.

Стаття 40. Додаткові вимоги

40.1. Ігри команд Дивізіону «А» (Суперліги) проводяться у спортивних спорудах, які відповідають вимогам Офіційних Правил баскетболу ФІБА та вміщують не менше 1 000 (однієї тисячі) місць для глядачів.

40.2. На спортивних спорудах мають бути прапори України, ФБУ, Клубу-господарю та Клубу-гостю. Усі прапори повинні бути одного розміру. Розмір кожного прапору 120 см x 180 см, зображення на прапорі вертикальне. Клуб-гість повинен надати прапор свого Клубу делегату Клубу-господарю не пізніше ніж за 12 годин до початку гри.

У випадку порушення в кожній грі - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для команди Дивізіону «А» (Суперліги) 2 000 (дві тисячі) гривень, для команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 1 000 (одна тисяча) гривень.

40.3. В ігровому залі обов'язкова наявність мікрофона і динаміків.

У випадку відсутності або несправності під час матчу - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для команди Дивізіону «А» (Суперліги) 2 000 (дві тисячі) гривень, для команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 1 000 (одна тисяча) гривень.

40.4. Рекламний щит «Федерація Баскетболу України + логотип ФБУ» розміщують в ігровому залі таким чином, щоб він потрапляв в об'єктив камер онлайн-трансляцій.

У випадку порушення в кожній грі - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для команди Дивізіону «А» (Суперліги) 2 000 (дві тисячі) гривень, для команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 1 000 (одна тисяча) гривень.

ГЛАВА V. ПРОТЕСТ

Стаття 41. Процедура подання протесту

41.1. Якщо під час офіційних змагань ФБУ команда вважає, що її права були утиснені рішенням судді (старшого судді, або судді, або суддів матчу), чи будь якою подією, що сталася протягом гри, команда має діяти таким чином (згідно Офіційним Правилам баскетболу ФІБА, ст. С.1):

41.1.1. Команда може подати протест, якщо її інтереси були утиснені через:

41.1.1.1. Помилку у веденні рахунку, відліку ігрового часу або часу кидка, яка не була виправлена суддями.

41.1.1.2. Рішення про поразку позбавленням права, відміну гри, відкладення гри, не поновлення гри, або рішення не грати гру.

41.1.1.3. Порушення у застосуванні відповідних правил (ст. 41.1.1.1, 41.1.1.2).

41.2. Для того, щоб протест міг бути прийнятим, він повинен відповідати процедурі, що визначена розділом «С-Процедура подання протесту» «Офіційних Правил баскетболу»:

41.2.1. Капітан (КАП) цієї команди повинен не пізніше як через 15 хвилин після кінця гри інформувати старшого суддю про те, що його команда протестує проти результату гри, та підписати протокол у графі «Підпис капітана у разі протесту».

41.2.2. Причини протесту повинні бути надані письмово не пізніше як через 1 (одну) годину після закінчення гри.

41.2.3. Офіційний представник Клубу повинен передати представникові ФБУ (комісару, при відсутності комісара – старшому судді, в окремому випадку – делегату ФБУ) або протягом наступного робочого дня сплатити на розрахунковий рахунок ФБУ обов'язковий грошовий внесок (завдаток) у розмірі: для команди Дивізіону «А» (Суперліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 2 000 (дві тисячі) гривень, для команд Молодіжної, Юнацької ліги – 1 000 (одна тисяча) гривень.

41.3. Після того, як письмовий опис причин протесту прийнятий, старший суддя та/або комісар повинні протягом однієї години подати письмові рапорти з описанням інциденту, що призвів до протесту, до Департаменту. У разі присутності делегата ФБУ старший суддя та/або комісар мають якнайшвидше надати делегату ФБУ письмові пояснення щодо інциденту для прийняття останнім відповідного рішення.

41.4. Разом з протестом клуб подає до Департаменту відеозапис всього матчу на електронних носіях інформації. Департамент негайно (в разі відсутності такої можливості - в строк не пізніше одного робочого дня) передає Директорату протест, відеозапис матчу і рапорти старшого судді та/або комісара, «Звіт про суддівство» спостерігача суддівства матчу, на результат якого поданий протест.

41.5. У разі необхідності Директорат звертається до ЕК ФБУ за роз'ясненнями, надавши матеріали, які надійшли до Директорату (протест, відеозапис, рапорти старшого судді та/або комісара, тощо), з метою отримання експертного висновку.

41.6. Експертний висновок ЕК ФБУ розглядається як рішення, винесене відповідно до «Офіційних Правил баскетболу», і не піддається подальшому перегляду або апеляції. Як виняток, може бути оскаржене неправильне застосування «Офіційних Правил баскетболу», як це визначено відповідними настановами.

41.7. Експертний висновок по протесту повинен бути винесений ЕК ФБУ та переданий Директорату протягом 3-х робочих днів з моменту вступу коштів на розрахунковий рахунок ФБУ, або до наступного матчу, якщо він відбудеться раніше триденного терміну, та не пізніше, ніж за 6 годин до початку наступного матчу.

41.8. Якщо розгляд протесту потребує звернення до ЕК ФБУ, Директорат повинен розглянути протест та прийняти рішення протягом п'яти робочих днів, в т.ч. протягом одного робочого дня з моменту отримання експертного висновку ЕК ФБУ, але не пізніше, ніж за 4 години до початку наступного матчу.

Якщо розгляд протесту не потребує звернення до ЕК ФБУ та/або ТК ФБУ, Директорат приймає рішення протягом трьох робочих днів, але не пізніше, ніж за 4 години до початку наступного матчу.

Директорат надає своє рішення всім учасникам конфлікту.

41.9. У випадку задоволення протесту завдаток повертається Клубу.

41.10. Не приймаються протести до розгляду, якщо не була дотримана процедура подання протесту, а також протести, що подані без оплати завдатку.

Стаття 42. Протест при проведенні серії ігор «плейоф»

42.1. Для ігор серії «плейоф» протест на результат гри розглядається Директоратом та ЕК ФБУ якнайшвидше. Рішення приймається Директоратом не пізніше, ніж:

42.1.1. Через 24 години після закінчення гри;

42.1.2. За 4 години до початку наступного матчу.

42.2. У разі подання протесту на результат останньої гри змагань (останньої гри за призові місця) або у разі призначення делегата ФБУ на гру, остаточне рішення приймається делегатом ФБУ.

Для прийняття оперативного рішення делегат ФБУ має право залучати будь-яких осіб, причетних до інциденту; радитись з суддями, спостерігачем суддівства; користуватись іншими правами, передбаченими для ЕК ФБУ.

У разі розгляду протесту делегатом ФБУ рішення останнім має бути винесене протягом однієї години після одержання письмового протесту.

ГЛАВА VI. ВИМОГИ ПО ЗАБЕЗПЕЧЕННЮ БЕЗПЕКИ УЧАСНИКІВ ЧЕМПІОНАТУ І КУБКУ УКРАЇНИ ДО, ПІД ЧАС І ПІСЛЯ МАТЧУ

Стаття 43. Обов'язки Клубу-господаря щодо забезпечення громадського порядку та безпеки до, під час та після матчу

43.1. Керівники Клубу (команди, ДЮСШ-закладу) - господаря майданчику несуть відповідальність за забезпечення безпеки учасників при проведенні змагань Чемпіонату і Кубку України (суддів, комісара, представників ФБУ, суддів-секретарів, гравців, тренерів, офіційних осіб та осіб, що супроводжують команду, вболівальників, інших осіб), а також за забезпечення охорони громадського порядку в спортивній споруді до початку, під час проведення та після закінчення гри.

43.2. Охорону громадського порядку і безпеки під час проведення ігор здійснюють відповідно до «Інструкції щодо організації охорони громадського порядку і безпеки під час проведення ігор Чемпіонату і Кубка України з баскетболу» ФБУ.

43.3. Щоб забезпечити безпеку під час проведення ігор Чемпіонату, охорону громадського порядку необхідно здійснювати за офіційними договорами, укладеними між Клубом-господарем та охоронною фірмою, що має відповідну ліцензію.

43.4. Відповідно до норм охорони громадського порядку під час проведення масових заходів обов'язкова мінімальна кількість представників охоронної фірми для спортивних арен місткістю до 500 глядачів становить 6 осіб, місткістю до 1 000 глядачів - 10 осіб, місткістю більше 1 000 глядачів – не менш ніж 12 осіб.

У випадку відсутності або недостатньої кількості представників охоронної фірми - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 10 000 (десять тисяч) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень.

У випадку кожного повторного порушення обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

43.5. Особи, які задіяні для забезпечення безпеки матчу, повинні мати відповідну форму одягу.

У випадку порушення щодо кожного - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі 500 (п'ятсот) гривень.

У випадку кожного повторного порушення обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

43.6. Делегат клубу-господаря за одну годину до початку гри повинен відрекомендувати керівника охорони комісару гри (при відсутності комісара – старшому судді за півтори години), та, за вимогою, представникові команди гостей. У разі необхідності, комісар та/або старший суддя може дати керівникові охорони додаткові інструкції. Делегат клубу-господаря і комісар (при відсутності комісара – старший суддя) під час проведення гри повинні знати, де перебуває керівник охорони.

43.7. У випадку виходу на ігровий майданчик до, під час або після гри та порушення норм поведінки сторонньою особою (вболівальником, в т.ч. представником та/або посадовою особою клубу), в наслідок некваліфікованих дій охорони, і охорона не відновлює негайно порядок, Клуб/команда-господар будь-якого дивізіону сплачує до ФБУ обов'язковий грошовий внесок у розмірі від 5 000 (п'яти тисяч) до 10 000 (десяти тисяч) гривень.

У випадку кожного повторного порушення обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

43.8. У випадку виходу глядача, гравця, тренера, офіційної особи або особи, що супроводжує команду, на ігровий майданчик з явним наміром зробити акт насильства, і охорона не втручається в інцидент, Клуб-господар сплачує обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі від 10 000 (десяти тисяч) до 100 000 (ста тисяч) гривень.

У випадку кожного повторного порушення обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

43.9. Охорона повинна забезпечити безперешкодно безпечне переміщення команди гостей та вболівальників («фанатів») до та із ігрового залу, роздягальні, спортивної споруди до транспорту, що на них чекає.

У випадку порушення – клуб сплачує обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі від 5 000 (п'яти тисяч) гривень до 10 000 (десяти тисяч) гривень.

У випадку повторного порушення обов'язковий грошовий внесок подвоюється

43.10. Для супроводу суддівської бригади керівник охорони повинен призначити не менш 3-х працівників охоронної фірми. Охорона повинна забезпечити безперешкодно безпечне переміщення суддівської бригади по спортивному комплексу, до та з ігрового залу, роздягальні, спортивної споруди, транспорту, що на них чекає.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 3 000 (три тисячі) гривень.

У випадку повторного порушення обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

43.11. Охорона повинна заборонити входити без запрошення в суддівську роздягальню стороннім особам (представникам і керівникам клубу, тренерам, гравцям, іншим).

У випадку порушення за кожного порушника - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 7 000 (сім тисяч) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 3 000 (три тисячі) гривень.

У випадку повторного порушення обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

43.12. Клуб-господар майданчика повинен забезпечити безпеку суддів з моменту їх прибуття на місце проведення гри і до моменту від'їзду суддів, на вимогу суддів – виїзду за межі міста, де проходила гра.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі 15 000 (п'ятнадцять тисяч) гривень.

У випадку повторного порушення обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

43.13. Забороняється використовувати прапори, символи, емблеми, гасла, тексти, скандування та висловлювання, в т.ч. застосовуючи мегафон, які безпосередньо або побічно підбурюють до насильства, мають дискримінаційний характер, пропагують нацизм та фашизм, застосовують політичну рекламу та агітацію, мають образливий або провокаційний або агресивний характер по відношенню до будь-якої особи. За дані порушення глядачі можуть бути виведені зі спортивної споруди.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі 5 000 (п'ять тисяч) гривень.

У випадку повторного порушення обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

43.14. Забороняється використовувати прапори, символи, емблеми, гасла, тексти, скандування та висловлювання, в т.ч. застосовуючи мегафон, які безпосередньо або побічно підбурюють до насильства, мають дискримінаційний характер, пропагують нацизм та фашизм, застосовують політичну рекламу та агітацію, мають образливий або провокаційний або агресивний характер по відношенню до будь-якої особи. За дані порушення глядачі можуть бути виведені зі спортивної споруди на вимогу комісара або старшого судді. У разі невиконання вимоги комісара або старшого судді Клубу-господарю може бути зараховано поразку «ПОЗБАВЛЕННЯМ ПРАВА».

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі 7 000 (сім тисяч) гривень.

У випадку повторного порушення обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

43.15. Якщо глядачі в залі систематично ображають суддів, комісара, суддів-секретарів, гравців, тренерів, офіційних осіб та осіб, що супроводжують команду, або вболівальників, загрожують їм (у словесній або іншій формі), або іншим чином заважають нормальному проведенню гри, в т.ч. застосовуючи мегафон, то на вимогу комісара (при відсутності комісара – старшого судді) вони можуть бути видалені зі спортивної споруди. У разі невиконання цієї вимоги комісара або старшого судді Клубу-господарю може бути зараховано поразку «ПОЗБАВЛЕННЯМ ПРАВА».

Клуб-господар повинен вжити заходів для попередження подібної поведінки.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі 7 000 (сім тисяч) гривень.

У випадку повторного порушення обов'язковий грошовий внесок подвоюється

43.16. У спортивній споруді заборонено кидати на ігровий майданчик будь-які предмети.

У випадку порушення Клуб-господар повинен сплатити до ФБУ обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для команди Дивізіону «А» (Суперліги) 3 000 (три тисячі) гривень, для команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 1 500 (півтори тисячі) гривень.

Якщо цей інцидент призвів до зупинки гри – обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для команди Дивізіону «А» (Суперліги) 15 000 (п'ятнадцять тисяч) гривень, для команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) (сім тисяч) гривень.

Якщо цей інцидент призвів до зупинки гри та неможливості грати далі – обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для команди Дивізіону «А» (Суперліги) 50 000 (п'ятдесят тисяч) гривень, для команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 15 000 (п'ятнадцять тисяч) гривень.

У випадку повторного порушення обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

43.17. Категорично заборонено використовувати у спортивному залі, в якому відбувається матч, або у безпосередній близькості від нього вибухонебезпечні та піротехнічні засоби.

У випадку порушення Клуб-господар сплачує до ФБУ обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для команди Дивізіону «А» (Суперліги) 15 000 (п'ятнадцять тисяч) гривень, для команди Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 7 000 (сім тисяч) гривень.

У випадку повторного порушення обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

Стаття 44. Невиконання вимог по забезпеченню безпеки матчу

44.1. У разі невиконання «Інструкції щодо організації охорони громадського порядку і безпеки під час проведення ігор Чемпіонату та Кубку України з баскетболу» суддівська бригада має повноваження не проводити матч і подати до Департаменту рапорт про зарахування команді-господарю поразки «ПОЗБАВЛЕННЯМ ПРАВА».

У разі, якщо матч не проводився через порушення громадського порядку, до Клубу може застосовуватись обов'язковий грошовий внесок від 150 000 (ста п'ятдесяти тисяч) до 300 000 (трьохсот тисяч) гривень.

44.2. Відповідальність за повне дотримання положень ст. 43 чинних Правил проведення несе Клуб-господар. За невиконання вимог по забезпеченню безпеки матчу, що привели до виникнення інциденту, крім обов'язкового грошового внеску, за рішенням Директорату можуть бути накладені наступні додаткові покарання:

44.2.1. Обмеження доступу глядачів;

44.2.2. Проведення наступної гри без глядачів (тобто присутніми в ігровому залі та на трибунах можуть бути до, під час та після гри тільки офіційні особи Клубу та допоміжний персонал);

44.2.3. Проведення гри на нейтральному майданчику (за межами територіальної адміністративної одиниці, де зареєстрований домашній майданчик) або на майданчику суперників за рахунок Клубу-порушника;

44.2.4. Організація ФБУ особистої безпеки суддівської бригади, а в деяких випадках і безпеку всього матчу в цілому, здійснюється за рахунок Клубу-порушника.

44.2.5. Додаткове покарання може бути призначене Департаментом або Виконавчим комітетом ФБУ.

ГЛАВА VII. ДИСЦИПЛІНАРНІ САНКЦІЇ, АПЕЛЯЦІЇ

Стаття 45. Загальні положення

45.1. Департамент має повноваження через представників ФБУ контролювати дотримання вимог чинних Правил проведення Клубами, гравцями, тренерами, офіційними особами та особами, що супроводжують команду, суддями, комісарами, суддями-секретарями, статистиками, глядачами і будь-якими іншими особами. Для розгляду порушення Департамент може звертатися до Директорату.

45.2. Департамент і Директорат мають право застосовувати санкції до Клубів, гравців, тренерів, офіційних осіб та осіб, що супроводжують команду, або будь-яких осіб, що входять до складу Клубу, суддів, комісарів, суддів-секретарів, в т.ч. суддів-інформаторів та статистиків, які порушують чинних Правила проведення до початку, під час та після закінчення матчу.

Види санкцій, які застосовуються, та розміри обов'язкових грошових внесків визначаються чинними Правилами проведення, або рішеннями Виконавчого комітету ФБУ.

45.3. Клуб несе відповідальність за сплату внесків (виконання санкцій) гравцями, тренерами, офіційними особами та особою, що супроводжує команду, або будь-якими особами, що перебувають в договірних, управлінських та інших стосунках з Клубом. Клуб відповідає за дії осіб, в т.ч. за дії вболівальників, які спричинили порушення вимоги даних Правил проведення до початку, під час та після гри.

45.4. По всіх порушеннях пунктів статей чинних Правил проведення, що були зафіксовані в «Звіті комісара гри» або в «Звіті старшого судді гри», Департамент повинен прийняти рішення про застосування відповідних санкцій до Клубу.

При необхідності, Департамент готує матеріали та виносить питання про порушення на засідання Директорату для застосування санкцій до Клубу.

Оплата обов'язкового грошового внеску має бути здійснена протягом 5-ти робочих днів після ухвалення Департаментом або Директоратом відповідного рішення про застосування санкцій (якщо інше не застережене у самому рішенні про покарання).

У випадку порушення строків оплати розмір обов'язкового внеску може бути подвоєним.

45.5. Внесок, який накладений особисто на гравця, тренера, помічника тренера, офіційну особу Клубу або особу, що супроводжує команду, суддю, комісара, суддю-секретаря, суддю-інформатора, статистика, спостерігача повинен бути сплачений протягом 3-х робочих днів після ухвалення Департаментом або Директоратом рішення про застосування санкцій (якщо інше не застережене у самому рішенні про

покарання), для ігор серії «плейоф» - якнайшвидше, і не пізніше, ніж за 4 години до початку наступного матчу. В протилежному випадку особа, яка не сплатила внесок, може бути недопущеною до наступної та подальших ігор до моменту фактичної сплати повної суми внеску.

45.6. Якщо внесок за порушення Клубом Правил проведення не буде сплачений протягом 5-ти робочих днів, наступних за днем ухвалення Директоратом рішення про застосування санкцій, Департамент має право не допустити Клуб до участі в поточному Чемпіонаті та зарахувати поразки «ПОЗБАВЛЕННЯМ ПРАВА» у всіх календарних матчах, на час початку яких не надійде внесок.

Якщо внесок не буде сплачений ще протягом 20-ти календарних днів, наступних після завершення вищезгаданого 5-денного терміну, Департамент має право виключити Клуб зі складу учасників Чемпіонату України з баскетболу поточного сезону.

Якщо виплата внеску відстрочена на термін, що перевищує час до завершення поточного Чемпіонату – Департамент має право не допустити Клуб до участі в Чемпіонаті України у будь-якій лізі в наступному сезоні.

Стаття 46. Процедура накладення санкцій

Стаття 46. Процедура накладення санкцій

46.1. Департамент розглядає питання організації та проведення змагань, виконання учасниками Регламентів і Правил проведення Чемпіонату та Кубка України, застосовує санкції, що передбачені Правилами проведення.

При необхідності, Департамент може звернутися до Директорату про застосування санкцій у разі порушення учасниками чинних Правил проведення.

46.2. Директорат розглядає дисциплінарні порушення Правил проведення учасниками змагань, та застосовує відповідні санкції.

46.3. Підставою для розгляду питання Департаментом та Директоратом є:

- а) письмова заява від учасника змагань;
- б) рапорт комісара, судді, спостерігача суддівства, іншого учасника гри, та/або «Звіт комісара гри», «Звіт старшого судді гри», «Звіт про суддівство спостерігача»;
- в) письмове звернення від Технічної комісії ФБУ;
- г) фото, відео і письмові матеріали ЗМІ.

46.4. При надходженні до Директорату документів або відомостей щодо наявності порушень цих Правил, директор Директорату забезпечує ознайомлення його членів з документами, що надійшли до Директорату, а також сповіщає про час та місце проведення засідання Директорату його членам, заявнику, сторонам конфлікту, та запрошує на засідання.

Директорат наділений правом визначення періоду часу, необхідного для розгляду кожної окремої справи.

46.5. Департамент і Директорат мають право самостійно ініціювати розгляд справ на підставі звітів, рапортів, відеоматеріалів, матеріалів засобів масової інформації, соціальних мереж, тощо, та застосовувати санкції до учасників змагань.

46.6. Рішення Департаменту та Директорату набуває чинності з моменту його прийняття, якщо самим рішенням не встановлено інше, та є обов'язковим до виконання для всіх учасників змагань

Стаття 47. Апеляція

47.1. Рішення Директорату про застосування до Клубу санкцій за порушення, що передбачені статтями 49, 50, 51, 52, 53, 54 цих Правил, можуть бути оскаржені зацікавленою стороною в Виконавчому комітеті ФБУ.

Рішення Департаменту про застосування до Клубів санкцій за порушення інших вимог Правил проведення оскарженню не підлягають.

47.2. Подання апеляції на рішення Директорату не зупиняє його чинність (виконання) аж до моменту ухвалення Виконавчим комітетом ФБУ рішення про задоволення апеляції та скасування рішення Директорату.

В разі винесення Департаментом або Директоратом рішення про дискваліфікацію гравця або тренера, рішення підлягає виконанню негайно, незважаючи на апеляцію, що подана Клубом до Виконавчого комітету ФБУ.

47.3. Апеляція на рішення Директорату подається до Виконавчого комітету ФБУ протягом десяти робочих днів з дати отримання зацікавленою стороною рішення про застосування санкції.

Клуб/особа, які подали апеляцію, повинні не пізніше дня її подання сплатити на рахунок ФБУ внесок за розгляд апеляції у розмірі 10 000 (десять тисяч) гривень. Без сплати даного внеску апеляція розгляду не підлягає.

47.4. Виконавчий комітет ФБУ, у разі подання у встановлений термін апеляції на рішення Директорату та сплати відповідного грошового внеску, повинен розглянути апеляцію на найближчому своєму засіданні. Виконавчий комітет ФБУ своїм рішенням може змінити, доповнити або скасувати рішення Директорату.

Рішення Виконавчого комітету ФБУ є остаточним і оскарженню не підлягає.

47.5. Якщо апеляція задовольняється частково або повністю, Виконавчий комітет ФБУ вирішує питання про повернення раніше сплаченого Клубом/особою передбаченого санкцією грошового внеску (часткове або повне відповідно), а також внеску Клубу/особи, сплаченого за подання апеляції (часткове або повне відповідно).

Стаття 48. Якщо Клуб має питання щодо рішень суддів, секретарів, статистиків під час гри

48.1. Якщо Клуб має питання щодо рішень суддів під час гри та бажає отримати роз'яснення щодо правомірності дій суддів, Клуб не пізніше ніж через 3 робочих днів після цієї гри може подати листа та відеоматеріали даного матчу (відеозапис всього матчу, відеозапис системи IRS, нарізки моментів з питаннями) на Flash-USB носії на розгляд Департаменту та Експертної комісії ФБУ, і одночасно внести на розрахунковий рахунок ФБУ обов'язковий грошовий внесок у розмірі 5 000 (п'ять тисяч) гривень.

У разі, якщо умова про сплату обов'язкового внеску за розгляд листа не виконана, лист не розглядається.

48.2. Якщо Клуб має питання щодо рішень секретарів, статистиків під час гри та бажає отримати роз'яснення щодо правомірності дій секретарів, статистиків, Клуб не пізніше ніж через 3 робочих дні після цієї гри може подати листа та відеоматеріали даного матчу (відеозапис всього матчу, відеозапис системи IRS, нарізки моментів з питаннями) на Flash-носії на розгляд Департаменту, та одночасно внести на розрахунковий рахунок ФБУ обов'язковий грошовий внесок у розмірі 3 000 (три тисячі) гривень.

У разі, якщо умова про сплату обов'язкового внеску за розгляд листа не виконана, лист не розглядається.

48.3. Свої роз'яснення та висновки стосовно листа щодо рішень суддів, секретарів, статистиків Департамент, ЕК ФБУ повинні надіслати клубу протягом 3-х робочих днів, наступних за днем одержання від Клубу листа.

48.4. Свої роз'яснення та висновки стосовно листа ЕК ФБУ повинна також надіслати до Департаменту. Якщо на підставі висновку ЕК ФБУ Департамент прийме рішення на користь Клубу (буде встановлена неправомірність прийнятих рішень суддів), Департамент вирішує питання про повернення раніше сплаченого Клубом грошового внеску (пропорційно помилковості рішень прийнятих суддею).

Стаття 49. Фол з дискваліфікацією гравця, тренера

49.1. **Якщо гравець** під час гри отримав **фол з дискваліфікацією D за особисту поведінку** (крім ст. 39.2.1 «Офіційних Правил баскетболу») - він автоматично дискваліфікується на 2 чергові гри (Чемпіонату, Кубку України), та сплачує обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі:

для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 500 (одну тисячу п'ятсот) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 1 000 (одну тисячу) гривень.

Якщо гравець має право грати у двох складах команд Клубу (в командах Суперліги та Вищої ліги одного клубу), він дискваліфікується на дві чергові гри в тій лізі, де був призначений фол з дискваліфікацією, та не допускається на таку кількість ігор в іншій лізі, в т.ч. ВЮБЛ, поки не пройде термін його дискваліфікації.

У виключних випадках Директорат має право збільшити кількість ігор, які гравець має пропустити через свою дискваліфікацію.

Рішення про остаточну кількість ігор, що пропустить гравець за свою дискваліфікацію, Директорат приймає протягом 3-х робочих днів.

У випадку кожного повторного порушення ст. 49.1 протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску збільшується: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) на 2 000 (дві тисячі) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) на 1 000 (одну тисячу) гривень, а також подвоюється кількість ігор дискваліфікації.

Якщо гравець грав, маючи фол з дискваліфікацією, без дозволу Департаменту, – він сплачує обов'язковий грошовий внесок в розмірі 10 000 (десять тисяч) гривень, та команді зараховується програш «ПОЗБАВЛЕННЯМ ПРАВА».

49.2. **Якщо гравець** під час гри отримав **фол з дискваліфікацією F**

49.2.1. Якщо гравець (запасний, вилучений) або особа, що супроводжує команду, під час гри залишив зону лави команди, але **не приймав активну участь** під час бійки чи будь-якої ситуації, що могла призвести до бійки, і був дискваліфікований за ст. 39.2.1 «Офіційних Правил баскетболу» -

він сплачує обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 500 (одну тисячу п'ятсот) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 1 000 (одну тисячу) гривень.

49.2.2. Якщо гравець (запасний, вилучений) під час гри залишив зону лави команди і **приймав активну участь** під час бійки чи будь-якої ситуації, що могла призвести до бійки, за що був дискваліфікований за ст. 39.2.1 «Офіційних Правил баскетболу» -

він автоматично дискваліфікується на 2 чергові гри та сплачує обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 1 500 (одну тисячу п'ятсот) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 1 000 (одну тисячу) гривень.

У виключних випадках Директорат має право прийняти рішення про дискваліфікацію гравця на декілька ігор. Рішення про кількість ігор, що

пропустить гравець за свою дискваліфікацію, Директорат приймає протягом 3-х робочих днів.

У випадку кожного повторного порушення ст. 49.2.2 протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску збільшується: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) на 2 000 (дві тисячі) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) на 1 000 (одну тисячу) гривень, а також подвоюється кількість ігор дискваліфікації.

49.3. Якщо тренер під час гри отримав **фол з дискваліфікацією D за особисту поведінку** (крім ст. 39.2.3 «Офіційних Правил баскетболу») –

він автоматично дискваліфікується на 2 чергові гри та сплачує обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 2 500 (дві тисячі п'ятсот) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 1 500 (одна тисяча п'ятсот) гривень.

У виключних випадках Директорат має право збільшити кількість ігор, які тренер має пропустити через свою дискваліфікацію.

Рішення про остаточну кількість ігор, що пропустить тренер за свою дискваліфікацію, Директорат приймає протягом 3-х робочих днів.

У випадку кожного повторного порушення ст. 49.3 протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску збільшується: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) на 2 500 (дві тисячі п'ятсот) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) на 1 500 (одну тисячу п'ятсот) гривень, а також подвоюється кількість ігор дискваліфікації.

49.4. Якщо тренер та/або помічник тренера отримує **фол з дискваліфікацією F**

49.4.1. Якщо тренер та/або помічник тренера під час гри залишив зону лави команди й не допомагає або не робить спроби допомогти суддям підтримати чи відновити порядок, за що отримує **фол з дискваліфікацією F** за ст. 39.2.3 «Офіційних Правил баскетболу» -

він сплачує обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 2 500 (дві тисячі п'ятсот) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 1 500 (одну тисячу п'ятсот) гривень.

У випадку кожного повторного порушення цієї статті протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється.

49.4.2. Якщо тренер та/або помічник тренера під час гри залишив зону лави команди і **прийняв активну участь** під час бійки чи будь-якої ситуації, що могла призвести до бійки, за що був дискваліфікований за ст. 39.2.3 «Офіційних Правил баскетболу» -

він автоматично дискваліфікується на 2 чергові гри та сплачує обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 2 500 (дві тисячі п'ятсот) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 1 500 (одна тисяча п'ятсот) гривень.

У виключних випадках Директорат має право прийняти рішення про дискваліфікацію тренера або помічника тренера на декілька ігор. Рішення про кількість ігор, що пропустить тренер або помічник тренера за свою дискваліфікацію, Директорат приймає протягом 3-х робочих днів.

У випадку кожного повторного порушення ст. 49.4.2 протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску збільшується: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) на 2 500 (дві тисячі п'ятсот) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої

ліги) на 1 500 (одну тисячу п'ятсот) гривень, а також подвоюється кількість ігор дискваліфікації.

49.5. Якщо **особа, що супроводжує команду**, під час гри залишив зону лави команди і **приймав активну участь** під час бійки чи будь-якої ситуації, що могла призвести до бійки, за що була дискваліфікована за ст. 39.2.1 «Офіційних Правил баскетболу» -

вона автоматично дискваліфікується на 2 чергові гри та сплачує обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 2 500 (дві тисячі п'ятсот) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 1 500 (одну тисячу п'ятсот) гривень.

У виключних випадках Директорат має право прийняти рішення про дискваліфікацію особи, що супроводжує команду, на декілька ігор. Рішення про кількість ігор, що пропустить особа, що супроводжує команду, за свою дискваліфікацію, Директорат приймає протягом 3-х робочих днів.

У випадку кожного повторного порушення ст. 49.2.2 протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску збільшується: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) на 2 500 (дві тисячі п'ятсот) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) на 1 500 (одну тисячу п'ятсот) гривень, а також подвоюється кількість ігор дискваліфікації.

49.6. Завжди, коли особу, яка завинила, дискваліфіковано відповідно до певної статті «Офіційних Правил баскетболу», вона повинна піти у роздягальню своєї команди й залишатися там протягом усієї гри, або, на її розсуд, вона має залишити будівлю.

Якщо дискваліфікована особа (гравець, тренер, помічник тренера, особа, що супроводжує команду) під час гри буде помічена в ігровому залі або на трибуні старшим суддею або комісаром матчу, - сума обов'язкового грошового внеску подвоюється.

49.7. У випадку, якщо термін дискваліфікації перевищує кількість ігор, що залишилися до закінчення поточного сезону, залишок строку дискваліфікації переноситься на наступний сезон (чергові ігри Чемпіонату, Кубку України).

Стаття 50. Неспортивна поведінка з боку гравця, тренера

50.1. Клуб відповідає за неспортивну поведінку (неповажне звертання або торкання; використання виразів або жестів, що наносять образу (словом або жестом), інші будь які дії, спрямовані на приниження честі та гідності, ділової репутації) (далі – неспортивна поведінка) до, під час та після гри з боку гравця, тренера стосовно суддів, комісара, делегата ФБУ, суддів-секретарів, суперника, глядачів, члена своєї команди та офіційних осіб клубу і осіб, що супроводжують команду.

За вищезгадані порушення Клуб сплачує до ФБУ обов'язковий грошовий внесок у розмірі від 2 000 (двох тисяч) гривень до 15 000 (п'ятнадцяти тисяч) гривень та/або до винного гравця, тренера може бути застосована санкція у вигляді дискваліфікації від однієї до п'яти ігор.

У випадку кожного повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється, і винний гравець, тренер дискваліфікується від п'яти ігор до календарного року.

Рішення про кількість ігор, що пропустить гравець, тренер за свою дискваліфікацію, Директорат приймає протягом 3-х робочих днів.

50.2. Клуб відповідає за висловлення та/або вигуки, дії гравця, тренера до, під час та після гри, що спрямовані на приниження за ознакою релігійної, расової, статевої

приналежності, прояви нацизму та фашизму до гравця, тренера, офіційної особи і особи, що супроводжує команду, суперника, глядачів, члена своєї команди, суддів, комісара, делегата ФБУ, суддів-секретарів.

За вищезгадані порушення Клуб сплачує до ФБУ обов'язковий грошовий внесок у розмірі від 5 000 (п'яти тисяч) гривень до 20 000 (двадцяти тисяч) гривень та/або до винного гравця, тренера може бути застосована санкція у вигляді дискваліфікації від однієї до п'яти ігор.

У випадку кожного повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється, і винний гравець, тренер дискваліфікується від п'яти ігор до календарного року.

Рішення про кількість ігор, що пропустить гравець, тренер за свою дискваліфікацію, Директорат приймає протягом 3-х робочих днів.

Стаття 51. Неспортивна поведінка з боку офіційної особи Клубу та особи, що супроводжує команду

51.1. Клуб відповідає за неспортивну поведінку (неповажне звертання або торкання; використання виразів або жестів, що наносять образу, інші будь які дії, спрямовані на приниження честі та гідності, ділової репутації (словом або жестом) (далі – неспортивна поведінка) до, під час і після гри з боку офіційної особи Клубу і особи, що супроводжує команду, стосовно офіційних осіб клубу і осіб, що супроводжують команду, суддів, комісара, делегата ФБУ, суддів-секретарів, статистиків, суперника, глядачів, члена своєї команди.

За вищезгадані порушення Клуб сплачує до ФБУ обов'язковий грошовий внесок у розмірі від 5 000 (п'яти тисяч) гривень до 20 000 (двадцяти тисяч) гривень та/або до винної особи може бути застосована санкція у вигляді дискваліфікації - заборона бути присутнім від однієї до п'яти офіційних іграх.

У випадку кожного повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється, і винна особа дискваліфікується від п'яти ігор до календарного року.

Рішення про кількість ігор, що пропустить офіційна особа Клубу та особа, що супроводжує команду, за свою дискваліфікацію, Директорат приймає протягом 3-х робочих днів.

51.2. Клуб відповідає за висловлення та/або вигуки (словом або жестом), дії, що спрямовані на приниження за ознакою релігійної, расової, статевої приналежності, прояви нацизму та фашизму до, під час і після гри з боку офіційної особи клубу і особи, що супроводжує команду, стосовно офіційних осіб клубу і осіб, що супроводжують команду суддів, комісара, делегата ФБУ, суддів-секретарів, статистиків, суперника, глядачів, члена своєї команди.

За вищезгадані порушення Клуб сплачує до ФБУ обов'язковий грошовий внесок у розмірі від 5 000 (п'яти тисяч) гривень до 20 000 (двадцяти тисяч) гривень та/або до винної особи може бути застосована санкція у вигляді дискваліфікації - заборона бути присутнім від однієї до п'яти офіційних іграх.

У випадку кожного повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється, і винна особа дискваліфікується від п'яти ігор до календарного року.

Рішення про кількість ігор, що пропустить офіційна особа Клубу та особа, що супроводжує команду, за свою дискваліфікацію, Директорат приймає протягом 3-х робочих днів.

Стаття 52. Неспортивна поведінка з боку глядачів

52.1. Клуб відповідає за неспортивну поведінку (неповажне звертання або торкання; використання виразів або жестів, що наносять образу (словом або жестом), інші будь які дії, спрямовані на приниження честі та гідності, ділової репутації (далі – неспортивна поведінка), в т.ч. із застосуванням мегафону, до, під час та після гри з боку глядачів стосовно представників команди-суперника (гравців, тренерів, офіційних осіб клубу і осіб, що супроводжують команду, організованих вболівальників клубу-суперника), суддів, комісара, делегата ФБУ, суддів-секретарів.

За вищезгадані порушення Клуб сплачує до ФБУ обов'язковий грошовий внесок у розмірі від 2 000 (двох тисяч) гривень до 15 000 (п'ятнадцяти тисяч) гривень.

У випадку кожного повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється.

52.2. Клуб відповідає за висловлення та/або вигуки до, під час та після гри вболівальників образ, в т.ч. із застосуванням мегафону, за ознакою їх релігійної, расової, статевої приналежності і спрямованих на приниження людської гідності, за виготовлення і демонстрацію вболівальниками плакатів, що пропагують нацизм та фашизм, застосовують політичну рекламу та агітацію, ганьблять честь, гідність і ділову репутацію гравців, тренерів, офіційних осіб і осіб, що супроводжують команду, організованих вболівальників-гостей, глядачів, суддів, комісара, делегата ФБУ, суддів-секретарів.

За вищезгадані порушення Клуб сплачує до ФБУ обов'язковий грошовий внесок у розмірі від 5 000 (п'яти тисяч) гривень до 20 000 (двадцяти тисяч) гривень.

У випадку повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється, а наступна домашня гра може бути проведена без глядачів (тобто присутніми в ігровому залі та на трибунах можуть бути до, під час та після гри тільки офіційні особи клубу, допоміжний персонал та організовані вболівальники клубу-суперника).

У випадку порушення в третій раз протягом сезону - обов'язковий грошовий внесок у розмірі 50 000 (п'ятдесят тисяч) гривень, а наступні 3 (три) домашні гри Клуб проведе без глядачів.

Стаття 53. Погроза, залякування або агресивна поведінка

53.1. З боку гравця, тренера

Клуб відповідає за погрози, залякування або агресивну поведінку до, під час та після гри з боку гравця, тренера по відношенню до суддів, комісара, офіційних осіб клубу і осіб, що супроводжують команду, делегата ФБУ, суддів-секретарів, суперників, глядачів.

За порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі від 5 000 (п'яти тисяч) гривень до 10 000 (десяти тисяч) гривень, і винний дискваліфікується на три гри.

У випадку кожного повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється, і гравець, тренер дискваліфікується від п'яти ігор до календарного року.

Рішення про кількість ігор, що пропустить гравець, тренер за свою дискваліфікацію, Директорат приймає протягом 3-х робочих днів.

53.2. З боку офіційної особи Клубу і особи, що супроводжує команду

Клуб відповідає за погрози, залякування або агресивну поведінку до, під час та після гри з боку офіційної особи Клубу і особи, що супроводжує команду, по відношенню до офіційних осіб клубу і осіб, що супроводжують команду суддів, комісара, делегата ФБУ, суддів-секретарів, суперників, глядачів.

За вищезгадані порушення Клуб сплачує до ФБУ обов'язковий грошовий внесок у розмірі від 5 000 (п'яти тисяч) гривень до 20 000 (двадцяти тисяч) гривень та/або до винної особи може бути застосована санкція у вигляді дискваліфікації - заборона бути присутнім від однієї до п'яти офіційних іграх.

У випадку кожного повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється, і винна особа дискваліфікується від п'яти ігор до календарного року.

Рішення про кількість ігор, що пропустить офіційна особа Клубу та особа, що супроводжує команду, за свою дискваліфікацію, Директорат приймає протягом 3-х робочих днів.

53.3. З боку глядачів

Клуб відповідає за погрози, залякування, в т.ч. із застосуванням мегафону, або агресивну поведінку до, під час та після гри з боку глядачів по відношенню до офіційних осіб клубу і осіб, що супроводжують команду, гравців, тренерів, суддів, суддів-секретарів, комісара, делегата ФБУ, організованих вболівальників суперника.

За порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі від 5 000 (п'яти тисяч) гривень до 20 000 (двадцяти тисяч) гривень.

У випадку кожного повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється, а наступна домашня гра може бути проведена без глядачів (тобто присутніми в ігровому залі та на трибунах можуть бути до, під час та після гри тільки офіційні особи клубу, допоміжний персонал та організовані вболівальники клубу-суперника).

Стаття 54. Акт насильства

54.1. З боку гравця, тренера

Клуб несе відповідальність за акт насильства (умисне завдання удару, побоїв або вчинення інших насильницьких дій, тощо) до, під час та після закінчення гри з боку гравця, тренера по відношенню до офіційних осіб клубу і осіб, що супроводжують команду, суперника, члена своєї команди, судді, комісара, делегата ФБУ, судді-секретаря, глядача.

За порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі від 20 000 (двадцяти тисяч) гривень до 50 000 (п'ятдесяти тисяч) гривень, та дискваліфікація винного терміном від 1 (одного) до 3 (трьох) років, а в особливо тяжких випадках - довічно.

У випадку повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється, та винний дискваліфікується на термін від 2 (двох) до 3 (трьох) років, а в особливо тяжких випадках - довічно.

54.2. З боку офіційної особи Клубу і особи, що супроводжує команду

Клуб несе відповідальність за акт насильства з боку офіційної особи Клубу і особи, що супроводжує команду, до, під час та після закінчення гри по відношенню до офіційних осіб клубу і осіб, що супроводжують команду, суперника, члена своєї команди, судді, комісара, делегата ФБУ, судді-секретаря, глядача.

За порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі від 20 000 (двадцяти тисяч) гривень до 50 000 (п'ятдесяти тисяч) гривень, та дискваліфікація винного терміном від 1 (одного) до 3 (трьох) років, а в особливо тяжких випадках - довічно.

У випадку повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється, та винний дискваліфікується на термін від 2 (двох) до 3 (трьох) років, а в особливо тяжких випадках - довічно.

54.3. З боку глядача

Клуб несе відповідальність за акт насильства до, під час та після закінчення гри з боку глядача по відношенню до офіційних осіб клубу і осіб, що супроводжують команду, гравця, судді, комісара, делегата ФБУ, судді-секретаря, глядача.

За порушення - обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі від 20 000 (десяти тисяч) гривень до 50 000 (п'ятдесяти тисяч) гривень, а наступна домашня гра може бути проведена без глядачів (тобто присутніми в ігровому залі та на трибунах до, під час та після гри можуть бути тільки офіційні особи клубу, допоміжний персонал та організовані вболівальники клубу-суперника).

У випадку повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється, а наступні три домашні гри будуть проведені без глядачів.

54.4. Факт порушення повинен бути внесений у «Звіт комісара гри» (при відсутності комісара – у «Звіт старшого судді гри»), а також у письмовий рапорт старшого судді.

Стаття 55. Участь у грі члена команди, що не мав права на участь в грі

55.1. У випадку участі в матчі гравця та/або тренера, який не мав права грати, перемога присуджується суперникам команди, що зробила порушення. Команда, що програла «ПОЗБАВЛЕННЯМ ПРАВА», одержує в класифікації нуль очок.

Стаття 56. Неявка команди на гру

56.1. Команді, що не з'явилася без поважної причини на календарну зустріч (тур змагань і не попередила про це за п'ять днів Клуб, що приймає, та Департамент, зараховується поразка «ПОЗБАВЛЕННЯМ ПРАВА», та Клуб сплачує обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 150 000 (сто п'ятдесят тисяч) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 75 000 (сімдесят п'ять тисяч) гривень.

При повторному випадку клуб відсторонюється від участі в змаганнях, а результати всіх ігор, що були раніше зіграні в Чемпіонаті, анулюються.

56.2. Команда, що не з'явилася на гру (не вийшла на ігровий майданчик до початку ігрового часу матчу), відшкодовує команді-супернику (на підставі представлених офіційних документів) витрати, пов'язані з рекламою матчу (в т.ч. афіші), заказом транспорту та ін..

56.3. У випадку неявки команди на гру та оформлення протоколу матчу «ПОЗБАВЛЕННЯМ ПРАВА» суддям, комісару, суддям-секретарям, судді-інформатору, статистикам оплата проводиться як за зіграний матч.

У випадку, коли команда сповіщає до Департаменту про неможливість свого виїзду на календарну гру не пізніше ніж за 24 години до початку гри, оплата як за зіграний матч суддям, комісару, суддям-секретарям, судді-інформатору, статистикам не проводиться.

Стаття 57. Відмова команди від участі в грі

57.1. Якщо після початку гри команда перервала гру, і це **призвело до зупинки гри** – Клубом цієї команди сплачується обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 10 000 (десять тисяч) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень.

57.2. Якщо після початку гри команда відмовилась грати, і ця відмова **призвела до закінчення гри** - команда програє гру «ПОЗБАВЛЕННЯМ ПРАВА», плюс клубом цієї команди сплачується обов'язковий грошовий внесок до ФБУ у розмірі:

для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 50 000 (п'ятдесят тисяч) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 30 000 (тридцять тисяч) гривень.

При повторному випадку команда відсторонюється від участі в змаганнях, а результати всіх ігор, що були раніше зіграні в Чемпіонаті, анулюються.

57.3. Якщо відмова команди від участі в грі була вчинена за ініціативою тренера і це доведено під час засідання Директорату, окрім зазначених санкцій до Клубу/команди до тренера може бути застосована санкція у вигляді дискваліфікації терміном на 2 (два) роки.

57.4. Якщо команди грають у серії із двох ігор (дві гри як одна) або плейоф до двох перемог, команда, що прогала першу, другу або третю гру «ПОЗБАВЛЕННЯМ ПРАВА», програє всю серію ігор «ПОЗБАВЛЕННЯМ ПРАВА».

Положення даного пункту не застосовуються до серії плейоф до трьох перемог.

ГЛАВА VIII. ФІНАНСОВІ ВИТРАТИ

Усі внески Клубів/організацій сплачуються на розрахунковий рахунок ФБУ (ст. 1.2 чинних Правил проведення).

Стаття 58. Обов'язкові грошові внески Клубу/організації

58.1. Кожний Клуб за участь в Чемпіонаті і в Кубку України сезону 2019/2020 рр. повинен сплатити обов'язкові заявкові та інші внески. Розміри та терміни сплати внесків визначаються Виконавчим комітетом ФБУ. Підставою для сплати внесків Клубами на розрахунковий рахунок ФБУ є чинні Регламент та Правила проведення Чемпіонату та Кубку України.

58.2. Клуб/організація/команда, що бере участь у XXIX Чемпіонаті та Кубку України з баскетболу серед жіночих команд сезону 2019/2020 рр., повинен перерахувати на розрахунковий рахунок ФБУ заборгованість за попередній сезон до 01.08.2019 р. та обов'язкові грошові внески наступного сезону: 50 % від суми заявочного грошового внеску до 01.08.2019 р., суму, що залишиться, - до 01.09.2019 р.

58.3. Заявочний грошовий внесок для допуску учасників до участі в змаганнях сплачується в розмірі:

58.3.1. Заявочний грошовий внесок для участі команд в XXIX Чемпіонаті та Кубку України сезону 2019/2020 рр.:

58.3.1.1. Для участі в Кубку України для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 4 000 (чотири тисячі) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 1 500 (одна тисяча п'ятсот) гривень.

58.3.1.2. Для участі клубу/команди в Чемпіонаті України серед команд Дивізіону «А» (Суперліги) - 36 000 (тридцять шість тисяч) гривень.

58.3.1.3. Для участі клубу/команди в Чемпіонаті України серед команд Дивізіону «Б» (Вищої ліги) - 8 000 (вісім тисяч) гривень.

58.3.1.4. Для участі команди в Чемпіонаті України ВЮБЛ - серед команд Юнацької ліги Дивізіону «А» 1 200 (одна тисяча двісті) гривень, серед команд Юнацької ліги Дивізіону «Б» 750 (сімсот п'ятдесят) гривень.

58.3.1.5. У випадку порушення клубом/організацією/командою встановленого строку оплати заявочного грошового внеску клуб/команда може бути недопущений до участі або відсторонений від участі в Чемпіонаті.

58.3.2. Реєстрація (членський внесок) гравця **категорії «А»**, який має українське громадянство і має право виступати за національні збірні команди України, – для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 500 (п'ятсот) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 200 (двісті) гривень, для клубу Юнацької ліги 10 (десять) гривень.

58.3.3. Реєстрація гравця **категорії «Б»**, який має іноземне або українське громадянство і не має права виступати за національні збірні команди України: для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень плюс оплата реєстрації в ФІБА, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень плюс оплата реєстрації в ФІБА.

58.3.4. Реєстрація в ФІБА кожного гравця, в т.ч. гравця Молодіжної, Юнацької ліги, який має іноземне громадянство, – обов'язковий грошовий внесок в розмірі 150 у.о. (1 у.о. дорівнюється €1 по курсу Національного банку України на час оплати).

58.3.5. Ротація (заміна) гравця категорії «Б» - для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 500 (п'ятсот) гривень плюс оплата реєстрації в ФІБА, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 200 (двісті) гривень плюс оплата реєстрації в ФІБА.

58.3.6. Реєстрація (членський внесок) тренера, який має українське громадянство, – для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 2 000 (дві тисячі) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 1 500 (одна тисяча п'ятсот) гривень, для клубу Молодіжної ліги 120 (сто двадцять) гривень, для клубу Юнацької ліги 100 (сто) гривень.

58.3.7. Реєстрація тренера, який має іноземне громадянство, – для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для клубу ВЮБЛ (Юнацької ліги), Молодіжної ліги 5 000 (п'ять тисяч) гривень.

58.3.8. Реєстрація (членський внесок) особи, що супроводжує команду (адміністратор, лікар, масажист та ін.), яка має українське громадянство, – для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 500 (п'ятсот) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 500 (п'ятсот) гривень.

58.3.9. Реєстрація особи, що супроводжує команду, яка має іноземне громадянство (іноземного спеціаліста), – для клубу Дивізіону «А» (Суперліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для клубу Юнацької, Молодіжної ліги 5 000 (п'ять тисяч) гривень.

58.3.10. Заявка гравця протягом сезону – оплата членського внеску/реєстрації гравця категорії «А» або «Б», плюс оплата реєстрації гравця категорії «Б» в ФІБА.

58.4. При переході гравця категорії «А» або категорії «Б» в інший клуб за договором оренди проводиться нова реєстрація гравця, яка оплачується згідно пунктам, що викладені вище.

Стаття 59. Фінансові витрати Клубу/організації під час проведення змагань

59.1. Витрати по відрядженню команд, їх харчуванню, проживанню та медичному страхуванню несуть організації/клуби, що відряджають.

59.2. При проведенні змагань організація/клуб-господар несе наступні витрати по:

- організації ігор та їх рекламі;
- оренді спортивної споруди;
- охороні громадського порядку і безпеки;

- медичному забезпеченню;
- транспорту для зустрічі клубу-гостя, доставки в готель, на тренування, ігри та назад у готель, відправлення;
- оплаті негазованої мінеральної води для команди-гостя (14 пляшок по 1.0 л - на команду; для суддів (4 пляшки по 1.0 л), секретарів та суддів під час гри (15 пляшок по 0,5 л);
- телевізійним та/або відеоонлайн трансляціям домашніх матчів та копіюванню запису відеозйомки, онлайн-трансляції;
- забезпеченню виступу груп підтримки, талісману клубу, шоу-програми;
- відрядженню суддів, комісара (проживання, проїзд до місця змагань та зворотно, добові в дорозі;
- харчування до 123 (сто двадцяти трьох) гривень в день роботи для іногородніх суддів, комісара (для клубів Дивізіону «А» (Суперліги), Дивізіону «Б» (Вищої ліги), Молодіжної, Юнацької ліги);
- оплаті роботи суддів, комісара, спостерігача суддівства, суддів-секретарів (в т.ч. судді-інформатора та статистиків), відповідно до ст. 62 чинних Правил проведення (для клубів Дивізіону «А» (Суперліги), Дивізіону «Б» (Вищої ліги), Молодіжної ліги, Юнацької ліги).

Витрати суддям на ігровому майданчику, комісару, спостерігачу суддівства, суддям-секретарям, судді-інформатору, статистикам повинні бути сплачені не пізніше ніж за одну годину до початку першої (єдиної) гри.

У випадку неявки команди та оформлення протоколу матчу «ПОЗБАВЛЕННЯ ПРАВА» суддям, комісару, суддям-секретарям, судді-інформатору, статистикам оплата проводиться як за зіграний матч.

- оплаті роботи на іграх допоміжного персоналу, радиста, робітників та інших, виходячи з розцінок, установлених для даної установи.
- забезпеченню суддів-секретарів, в т.ч. судді-інформатора, статистиків, єдиною уніформою, двома ноутбуками з доступом до Інтернету, двома принтерами (один з них кольоровий).

59.3. Якщо Клуб приймає участь у змаганнях ФІБА та не має достатньої кількості місцевих суддів-секретарів і статистиків з відповідною ліцензією ФІБА, клуб повинен сплатити для іногородніх суддів-секретарів і статистиків витрати по роботі, проживанню, проїзду до місця змагань та зворотно, добовим в дорозі, харчуванню.

59.4. Клуб/організація оплачує всі штрафні санкції, що накладені на Клуб, команду, а також на її гравців, тренерів, офіційних осіб і осіб, які супроводжують команду, на підставі статей чинних Правил проведення.

Стаття 60. Фінансові витрати Клубу/організації при проведенні турових змагань («Фінал Чотирьох» Кубку України, тощо)

60.1. Організатором фінального туру Кубку України («Фінал Чотирьох») є ФБУ спільно з Клубом/організацією-господарем.

60.2. Клуб/організація-господар та ФБУ за домовленістю між собою при проведенні півфінальних та фінальних ігор Кубку України («Фінал Чотирьох», тощо), несуть витрати по:

- оренді приміщень, об'єктів, споруд для проведення спортивних заходів (чи платі за користування ними), витратам на їх обслуговування і експлуатацію;
- оренді/експлуатації спортивного обладнання та інвентарю довгострокового використання для проведення спортивних заходів;

- підготовці/облаштуванню місць проведення спортивних заходів необхідним обладнанням та технічними засобами;
- оплаті послуг зі статистичної обробки результатів спортивного заходу з використанням цифрового обладнання;
- оплаті послуг зі забезпечення функціонування електронної системи суддівських відеоповторів IRS;
- оплаті транспортних послуг (у тому числі оренді автомобілів швидкої медичної допомоги, інших транспортних засобів);
- придбанню за встановленими нормами лікарських засобів та виробів медичного призначення;
- оренді/експлуатації спеціального медичного обладнання для обслуговування учасників спортивних заходів;
- забезпеченню суддівства змагань;
- оплаті проїзду, проживання, харчування, добових учасникам спортивних заходів (спортсменам, тренерам, суддям, комісарам, спостерігачам, суддям-секретарям, статистикам, делегатам ФБУ), та оплаті роботи (суддям, комісарам, спостерігачам, суддям-секретарям, статистикам, делегатам ФБУ);
- оплаті поліграфічних та інформаційних послуг;
- виготовленню нагородної атрибутики (кубки, медалі, дипломи тощо) для переможців і призерів;
- придбанню медалей, дипломів (грамот), кубків, призів, цінних подарунків, іншої нагородної атрибутики для переможців і призерів змагань;
- нагородженню пам'ятними призами переможців і призерів змагань, кращих гравців, переможців конкурсів (кубки, медалі, дипломи, тощо);
- оплаті послуг телевізійної та/або відеоонлайн трансляції півфінальних та фінальних ігор «Фіналу Чотирьох» Кубку України, Дивізіону «Б» (Вищої ліги), фінальних ігор Молодіжної, Юнацької ліги;
- технічному супроводу передачі даних потоку трансляції матчів для каналів ТБ та онлайну в мережі Інтернет (сервер трансляції);
- оплаті роботи коментаторів трансляцій матчів;
- оплаті послуг з забезпеченням роботи серверів для зберігання медіафайлів (відео, фото);
- оренді обладнання, оргтехніки (чи платі за користування ними), їх обслуговуванню і експлуатації;
- оплаті послуг зв'язку;
- придбанню канцелярських товарів для забезпечення проведення спортивних заходів;
- придбанню малоцінного спортивного інвентарю для учасників спортивних заходів;
- здійсненню розрахунково-касового обслуговування в установах банків тощо;
- іншим витратам, пов'язаними з організацією змагань.

60.3. Клуб/організація/команда-господар, що приймає фінальний тур («Фінал Чотирьох») Дивізіону «Б» (Вищої ліги), фінальний тур Юнацької ліги, інші турові змагання, несе витрати по:

- організації ігор (експлуатації спортивної споруди, обслуговуванню цифрового обладнання і статистичної обробки інформації, послугам із забезпечення функціонування електронної системи суддівства);
- оренді транспортних засобів (автоперевезення), охороні громадського порядку і безпеки, медичному обслуговуванню, забезпеченню аптечкою екстреної допомоги;

- оплаті роботи суддів, комісарів, спостерігачів суддівства, суддів-секретарів (в т.ч. судді-інформатора, статистиків) згідно з розцінками, зазначеними в ст. 62 чинних Правил проведення;
- відрядженню суддів, комісара (проживання, проїзд до місця змагань та зворотно, добові в дорозі);
- харчування до 123 (сто двадцяти трьох) гривень в день роботи для іногородніх суддів, комісара (для клубів Дивізіону «А» (Суперліги), Дивізіону «Б» (Вищої ліги), Молодіжної, Юнацької ліги);
- залученню комп'ютерної техніки для обробки і видачі інформації про статистичні показники команд і гравців;
- створенню необхідних умов для роботи представників ЗМІ та працівників телебачення;
- інші витрати.

60.4. Клуб/організація/команда, що відряджає, оплачує проїзд до місця проведення змагань і зворотню дорогу, проживання в готелі, медичне страхування, харчування гравців, тренерів, офіційних осіб і осіб, що супроводжують команду.

Стаття 61. Фінансові витрати ФБУ

61.1. Федерація баскетболу України несе витрати, пов'язані зі здійсненням статутної діяльності ФБУ, у тому числі витрати, пов'язані з:

- проведенням та оперативним керуванням змаганнями;
- реєстрацією клубів, гравців, тренерів, офіційних осіб та осіб, що супроводжують команду, суддів, комісарів, спостерігачів суддівства, суддів-секретарів, суддів-інформаторів, статистиків;
- орендою приміщень, об'єктів, споруд для проведення спортивних заходів (чи платою за користування ними), витратами на їх обслуговування і експлуатацію;
- орендою/експлуатацією спортивного обладнання та інвентарю довгострокового використання для проведення спортивних заходів;
- підготовкою/облаштуванням місць проведення спортивних заходів необхідним обладнанням та технічними засобами;
- оплатою послуг зі статистичної обробки результатів спортивного заходу з використанням цифрового обладнання;
- оплатою послуг зі забезпечення функціонування електронної системи суддівських відеоповторів IRS;
- оплатою транспортних послуг (у тому числі оренду автомобілів швидкої медичної допомоги, інших транспортних засобів);
- придбанням за встановленими нормами лікарських засобів та виробів медичного призначення;
- орендою/експлуатацією спеціального медичного обладнання для обслуговування учасників спортивних заходів;
- забезпеченням суддівства змагань;
- оплатою проїзду, проживання, харчування, добових учасникам спортивних заходів (спортсменам, тренерам, суддям, комісарам, спостерігачам, суддям-секретарям, статистикам, делегатам ФБУ), та оплатою роботи (суддям, комісарам, спостерігачам, суддям-секретарям, статистикам, делегатам ФБУ);
- оплатою поліграфічних та інформаційних послуг;
- придбанням медалей, дипломів (грамот), кубків, призів, цінних подарунків, іншої нагородної атрибутики для переможців і призерів змагань;
- придбанням пам'ятних призів для нагородження переможців і призерів змагань, кращих гравців, переможців конкурсів (кубки, медалі, дипломи, тощо);

- оплатою послуг телевізійної та/або відеоонлайн трансляції півфінальних та фінальних ігор «Фіналу Чотирьох» Кубка України, Дивізіону «Б» (Вищої ліги), фінальних ігор Молодіжної, Юнацької ліги;
- оплатою послуг технічного супроводу передачі даних потоку трансляції матчів для каналів ТБ та онлайну в мережі Інтернет (сервер трансляції);
- оплатою роботи коментаторів трансляцій матчів Чемпіонату та Кубка України (Дивізіону «А» (Суперліги));
- оплатою послуг з забезпеченням роботи серверів для зберігання медіафайлів (відео, фото);
- оплатою організації та проведення семінарів по підготовці (перепідготовці) та підвищенню кваліфікації тренерів, суддів, комісарів, суддів-секретарів, статистиків;
- орендою обладнання, оргтехніки (чи платою за користування ними), витратами на їх обслуговування і експлуатацію;
- оплатою послуг зв'язку;
- придбанням канцелярських товарів для забезпечення проведення спортивних заходів;
- придбанням малоцінного спортивного інвентарю для учасників спортивних заходів;
- здійсненням розрахунково-касового обслуговування в установах банків тощо;
- виданням учбово-методичної літератури;
- іншими витратами, пов'язаними з організацією змагань.

Стаття 62. Розміри оплати роботи суддів, комісара, спостерігача суддівства, секретарської бригади, статистиків за одну гру XXIX Чемпіонату та Кубку України сезону 2019/2020 рр.

Оплата роботи суддів на ігровому майданчику, комісара, спостерігача суддівства, секретарської бригади ігор XXIX Чемпіонату та Кубку України сезону 2019/2020 рр. відповідає наступним розмірам:

62.1. ДИВІЗІОН «А» (Суперліга)

62.1.1. Розміри оплати роботи суддів і комісара матчу за одну гру Чемпіонату України:

- Судді на ігровому майданчику – 1 000 (одна тисяча) гривень, комісару - 450 (чотириста п'ятдесят) гривень;
- Матч плейоф 1/4 фіналу: судді на ігровому майданчику - 1 000 (одна тисяча) гривень, комісару - 700 (сімсот) гривень, делегату ФБУ – 700 (сімсот) гривень;
- Матч плейоф «Фіналу Чотирьох», 1/2 фіналу, за призові місця: судді на ігровому майданчику - 1 400 (одна тисяча чотириста) гривень, комісару - 700 (сімсот) гривень, делегату ФБУ – 700 гривень.

62.1.2. Розміри оплати роботи суддів і комісара матчу за одну гру Кубку України:

- Судді на ігровому майданчику – 1 000 (одна тисяча) гривень, комісару - 450 (чотириста п'ятдесят) гривень;
- Матч плейоф 1/4 фіналу: судді на ігровому майданчику - 1 000 (одна тисяча) гривень, комісару - 700 (сімсот) гривень, делегату ФБУ – 700 (сімсот) гривень;
- Матч плейоф «Фіналу Чотирьох», 1/2 фіналу, за призові місця: судді на ігровому майданчику - 1 400 (одна тисяча чотириста) гривень, комісару - 700 (сімсот) гривень, делегату ФБУ – 700 (сімсот) гривень.

62.1.3. Розміри оплати роботи секретарської бригади за одну гру Чемпіонату та Кубку України команд Дивізіону «А» (Суперліги) наступні:

- Секретарю офіційного протоколу, секундометристу, оператору часу для кидка, статистикам - 280 (двісті вісімдесят) гривень, за гру плейоф 1/4 фіналу – 350 (триста п'ятдесят) гривень, за гру плейоф «Фіналу Чотирьох», 1/2 фіналу, за призові місця - 450 (чотириста п'ятдесят) гривень, за міжнародну гру - 500 (п'ятсот) гривень;
- Іншим членам секретарської бригади - 250 (двісті п'ятдесят) гривень, за гру плейоф 1/4 фіналу – 250 (двісті п'ятдесят) гривень, за гру плейоф «Фіналу Чотирьох», 1/2 фіналу, за призові місця - 300 (триста) гривень, за міжнародну гру - 430 (чотириста тридцять) гривень.

62.1.4. Якщо гра проводиться без комісара (за умови функціонування системи відеоповторів), розміри оплати роботи за одну гру команд Дивізіону «А» (Суперліги) наступні:

- Старшому судді на ігровому майданчику - 1 300 (одна тисяча триста) гривень, за гру плейоф 1/4 фіналу – 1 300 (одна тисяча триста) гривень, за гру плейоф «Фіналу Чотирьох», 1/2 фіналу, за призові місця - 1 700 (одна тисяча сімсот) гривень;
- Спостерігачу суддівства - 700 (сімсот) гривень.

62.2. ДИВІЗІОН «Б» (Вища ліга)

Розміри оплати роботи за одну гру команд Дивізіону «Б» (Вищої ліги) наступні:

- Судді на ігровому майданчику - 380 (триста вісімдесят) гривень, матч плейоф 1/4 фіналу – 530 (п'ятсот тридцять) гривень, матч «Фіналу Чотирьох», 1/2 фіналу, за призові місця - 600 (шістсот) гривень;
- Комісару - 250 (двісті п'ятдесят) гривень, матч плей-оф 1/4 фіналу – 300 (триста) гривень, «Фіналу Чотирьох», 1/2 фіналу, за призові місця - 350 (триста п'ятдесят) гривень;
- Суддям за столом (секретарю офіційного протоколу, секундометристу, оператору часу для кидка, статистикам) - 220 (двісті двадцять) гривень, матч плейоф «Фіналу Чотирьох», 1/4 фіналу, 1/2 фіналу, за призові місця - 220 (двісті двадцять) гривень, за міжнародну гру - 220 (двісті двадцять) гривень;
- Іншим суддям за столом (оператору табло, судді-інформатору) - 200 (двісті) гривень. матч плейоф «Фіналу Чотирьох», 1/4 фіналу, 1/2 фіналу, за призові місця - 200 (двісті) гривень, за міжнародну гру - 200 (двісті) гривень.

62.3. КУБОК УКРАЇНИ

62.3.1. Оплата роботи суддів на ігровому майданчику, комісара, делегата ФБУ, спостерігача суддівства, суддів-секретарів, в т.ч. судді-інформатора, статистиків) відповідає розміру оплати за одну гру відповідної ліги суперника, що грає у нижчому дивізіоні (напр., якщо грають команда Дивізіону «А» (Суперліги) і команда Дивізіону «Б» (Вищої ліги) – оплата як в Дивізіоні «Б» (Вищій лізі).

62.3.2. Якщо грають команди одного дивізіону, оплата роботи суддів на ігровому майданчику, комісара, делегата ФБУ, спостерігача суддівства, суддів-секретарів, в т.ч. судді-інформатора, статистиків) відповідає розміру оплати за одну гру відповідного дивізіону (відповідної ліги), до якої відносяться обидві команди.

62.3.3. Клуб/команда, яка не зареєстрована в ФБУ як учасник ХХІХ Чемпіонату України сезону 2019/2020 рр., а є учасником змагань Кубку України, розраховується з суддями, комісаром, спостерігачем суддівства, секретарями, ін., відповідно розміру оплати за одну гру Дивізіону «Б» (Вищої ліги).

62.3.4. Якщо команди Аматорської ліги грають між собою, оплата роботи суддів на ігровому майданчику, комісара, спостерігача суддівства, суддів-секретарів, в т.ч. судді-інформатора, статистиків) відповідає розміру оплати за одну гру Дивізіону «Б» (Вищої ліги).

62.3.5. Оплата роботи суддів на ігровому майданчику, комісара, делегата ФБУ, спостерігача суддівства, суддів-секретарів, в т.ч. судді-інформатора, статистиків) півфінальних та фінальних ігор Кубка України (плейоф, «Фінал Чотирьох»), відповідає розміру оплати за одну гру плейоф за призові місця Дивізіону «А» (Суперліги).

62.4. ЧЕМПІОНАТ УКРАЇНИ СЕРЕД КОМАНД ВЕТЕРАНІВ

Розміри оплати роботи за одну гру команд ветеранів:

- Двом суддям на ігровому майданчику по 170 (сто сімдесят) гривень кожному;
- Комісару (головному судді туру) 120 (сто двадцять) гривень;
- Суддям-секретарям - 5 (п'ять) осіб по 123 (сто двадцять три) гривень кожному.

62.5. ЧЕМПІОНАТ УКРАЇНИ СЕРЕД КОМАНД ДІВЧАТ (ВСЕУКРАЇНСЬКА ЮНАЦЬКА БАСКЕТБОЛЬНА ЛІГА)

Розміри оплати роботи за одну гру Чемпіонату серед команд дівчат (Юнацька ліга):

- Судді на ігровому майданчику 225 (двісті двадцять п'ять) гривень;
- Комісару (головному судді туру) 120 (сто двадцять) гривень;
- Суддям-секретарям (до 8 осіб, в т.ч. суддя-інформатор, статистики) за одну гру 120 (сто двадцять) гривень.

62.6. МОЛОДІЖНИЙ ЧЕМПІОНАТ УКРАЇНИ СЕРЕД КОМАНД ДІВЧАТ (МОЛОДІЖНА БАСКЕТБОЛЬНА ЛІГА)

Розміри оплати роботи за одну гру Молодіжного Чемпіонату серед команд дівчат (Молодіжна ліга):

- Судді на ігровому майданчику - 225 (двісті двадцять п'ять) гривень, за гру плейоф і за 1-2 та 3-4 місця - 280 (двісті вісімдесят) гривень;
- Комісару (головному судді туру) за одну гру 120 (сто двадцять) гривень; за гру 1/2 і за призові місця - 200 (двісті) гривень;
- Суддям-секретарям (до 8 осіб, в т.ч. суддя-інформатор, статистики) за одну гру 120 (сто двадцять) гривень, за гру плейоф і за 1-2 та 3-4 місця - 150 (сто п'ятдесят) гривень.

ГЛАВА ІХ. СУДДІВСТВО ІГОР

Стаття 63. Загальні положення

63.1. Судді, комісар, спостерігач суддівства (обзервер), судді-секретарі, статистики є представниками ФБУ під час проведення офіційних змагань під егідою ФБУ. Представник ФБУ повинен поводити себе гідно і тактовно, пропагувати своєю поведінкою цінності здорового способу життя, бути коректним і виражати повагу до своїх колег, учасників змагань та оточуючих. Неприпустимим є публічна проява будь-яких шкідливих звичок.

63.2. Обслуговувати ігри усіх офіційних змагань з баскетболу в Україні, в т.ч. регіональних та обласних, мають право лише ті судді, комісари, спостерігачі суддівства та судді-секретарі (секретарська бригада, в т.ч. суддя-інформатор та статистики), які досягли 16-річчя і мають ліцензію ФБУ на поточний сезон.

63.3. Щоб отримати ліцензію ФБУ, суддя, комісар, спостерігач суддівства, суддя-секретар (секретарська бригада, в т.ч. суддя-інформатор, статистик) мають виконати такі вимоги:

63.3.1. Взяти участь у семінарі ФБУ для суддів, комісарів, спостерігачів суддівства, суддів-секретарів (в т.ч. суддя-інформатор, статистик), скласти іспити зі знання «Офіційних Правил баскетболу», Регламенту про змагання та чинних Правил проведення, виконати теоретичні тести і тести з фізичної підготовки (судді на ігровому майданчику);

63.3.2. Зареєструватися (одноразово) на сайті ФБУ у розділі «Реєстрація»;

63.3.3. Сплатити обов'язковий грошовий внесок:

- Суддя - ліцензія «А» 4 500 (чотири тисячі п'ятсот) гривень,
- Суддя - ліцензія «В» 1 200 (одна тисяча двісті) гривень,
- Суддя - ліцензія «С» 650 (шістсот п'ятдесят) гривень,
- Суддя Юнацької ліги - ліцензія «С» 200 (двісті) гривень,
- Суддя регіональної та обласної ліги - ліцензія «С» 100 (сто) гривень,
- Комісар - ліцензія «В» 700 (сімсот) гривень,
- Спостерігач суддівства – ліцензія «А» 1 000 (одна тисяча) гривень,
- Суддя-секретар (секретар офіційного протоколу, помічник секретаря (оператор табло), секундометрист, оператор часу для кидка, суддя-інформатор, статистик) - ліцензія для змагань Дивізіону «А» (Суперліги) 400 (чотириста) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 300 (триста) гривень, Дивізіону «В» (Першої ліги) 200 (двісті) гривень, для Юнацької ліги, регіональних та обласних змагань 100 (сто) гривень;
- Суддя-секретар (секретар офіційного протоколу, помічник секретаря (оператор табло), секундометрист, оператор часу для кидка, суддя-інформатор, статистик) з ліцензією ФІБА - 700 (сімсот) гривень.

При відсутності ліцензії суддя, комісар, суддя-секретар, в т.ч. регіональних та обласних змагань, не повинен бути допущений до гри.

63.4. Суддям, комісарам, спостерігачам суддівства, суддям-секретарям, в т.ч. суддям-інформаторам, статистикам), які мають ліцензії ФБУ, заборонено обслуговувати ігри змагань, що проводяться не під егідою ФБУ (змагання, що організовані та проводяться третіми особами, без відповідної реєстрації/акредитації такого змагання в ФБУ, реєстрації гравців, сплати відповідних внесків тощо).

У випадку порушення - ліцензія судді, комісара, спостерігача суддівства, судді-секретаря (члена секретарської бригади, в т.ч. судді-інформатора, статистика), анулюється, а винний відстороняється від суддівства на 2 роки.

У випадку повторного порушення винний відстороняється від суддівства довічно.

Стаття 64. Призначення на гру

64.1. Кожну гру Дивізіону «А» (Суперліги) обслуговують:

64.1.1. Троє суддів на ігровому майданчику,

64.1.2. Комісар (призначається тільки на гру команд, що грають в ігровому залі без функціонуючої системи відеоповторів IRS).

64.1.3. Спостерігач суддівства (призначається на гру команд, що грають в ігровому залі з функціонуючою системою відеоповторів IRS).

64.1.4. Судді-секретарі в кількості восьми осіб.

64.2. Кожну гру Дивізіону «Б» (Вищої ліги) обслуговують:

64.2.1. Двоє суддів на ігровому майданчику на грі першого етапу (регіонального групового етапу).

64.2.2. Троє суддів на ігровому майданчику на грі другого етапу (з іншими регіонами і групами), ігри серії плейоф і за призові місця команд Дивізіону «Б» (Вищої ліги)

64.2.3. Комісар призначається на гру першого етапу (регіонального групового етапу) тільки за вимогою клубу/команди. Для цього клуб/команда, яка про це просить, має надіслати відповідного листа на адресу Директорату за 10 (десять) днів до проведення матчу, та оплатити комісару роботу і витрати за відрядження (при необхідності).

На гру другого етапу (з іншими регіонами і групами), гру серії плейоф і за призові місця команд Дивізіону «Б» (Вищої ліги) комісар призначається на матч команд, що грають в ігрових залах без функціонування системи відеоповторів IRS.

64.2.4. Спостерігач суддівства (призначається на гру команд, що грають в ігровому залі з функціонуючою системою відеоповторів IRS).

64.2.5. Судді-секретарі в кількості восьми осіб.

64.3. Кожну гру Чемпіонату України серед команд дівчат (Всеукраїнської Юнацької Баскетбольної ліги (ВЮБЛ - Юнацька ліга) обслуговують:

64.3.1. Двоє суддів на ігровому майданчику; на фінальному етапі в іграх за призові місця – троє суддів на ігровому майданчику.

64.3.2. Комісар (головний суддя туру);

64.3.3. Судді-секретарі в кількості восьми осіб.

64.4. Кожну гру Молодіжного Чемпіонату України серед команд дівчат 2000-2002 рр.н. (Молодіжна ліга) обслуговують:

64.4.1. Двоє суддів на ігровому майданчику, на іграх 1/2 і за призові місця – троє суддів на ігровому майданчику;

64.4.2. Комісар (на іграх 1/2 і за призові місця);

64.4.3. Судді-секретарі в кількості восьми осіб.

64.5. Призначення суддів-секретарів здійснює місцева колегія суддів.

Клубу Дивізіону «А» (Суперліги) рекомендовано мати дві повні бригади суддів-секретарів (8 осіб, враховуючи секретаря офіційного протоколу гри, помічника секретаря (оператора табло), секундометриста, оператора часу для кидка).

Клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) рекомендовано мати 6 (шість) осіб суддів-секретарів, враховуючи секретаря офіційного протоколу гри, помічника секретаря (оператора табло), секундометриста, оператора часу для кидка).

Рекомендовано суддям-секретарям бути призначеними не більш ніж на 70 % ігор від кількості домашніх ігор команди.

64.6. Призначення статистиків здійснює місцева колегія суддів.

Клубу Дивізіону «А» (Суперліги) рекомендовано мати дві повні бригади статистиків - 6 осіб, клубу Дивізіону «Б» (Вищої ліги) – 5 осіб.

Рекомендовано статистикам бути призначеними не більш ніж на 70 % ігор від кількості домашніх ігор команди.

64.7. На найбільш відповідальні зустрічі може бути призначений делегат ФБУ. Клуб має право звернутися до Департаменту із проханням про призначення делегата ФБУ на певну гру. У цьому випадку кошти за оплату роботи та витрати на відрядження делегата ФБУ сплачує Клуб/команда, який звернувся з проханням щодо його призначення.

64.8. З метою безперешкодного спілкування всі судді, комісари, судді-секретарі, статистики зобов'язані мати електронну адресу та доступ до Інтернету.

Призначення для суддів, комісарів, спостерігачів суддівства матчу здійснюється Департаментом за 5-10 днів до початку гри та надсилається в електронній формі на особисту електронну адресу судді, комісара, спостерігача суддівства.

Підтвердження має бути надіслано суддею, комісаром, спостерігачем суддівства протягом 48 годин.

Якщо протягом 48 годин суддя, комісар, спостерігач суддівства не підтвердили своє призначення, їхнє призначення скасовується та буде знайдена заміна.

Якщо будь-який суддя, комісар, спостерігач суддівства за непередбачених обставин не здатний прийняти призначення, він повинен негайно проінформувати про це відповідального співробітника Департаменту у письмовій формі на електронну адресу (робочу або особисту) або SMS-повідомленням на (робочій або особистий номер телефону), щоб йому була знайдена заміна.

Стаття 65. Зовнішній вигляд судді, комісара

65.1. Враховуючи суспільну значимість змагань з баскетболу в Україні, морально-етична поведінка та зовнішній вигляд офіційних представників ФБУ (суддя, комісар, спостерігач суддівства, суддя-секретар) є вкрай важливим. Вони повинні бути охайно одягнені. Для комісара матчу обов'язковим є офіційний одяг (костюм, сорочка, краватка, у спекотну погоду припустимо сорочка).

Спортивний одяг та взуття є неприйнятними.

За порушення – обов'язковий грошовий внесок в розмірі 700 (сімсот) гривень.

У випадку повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється, і винний буде усунений від суддівства терміном на 3 місяці.

65.2. Суддівська сорочка і куртка повинні бути єдиними для всіх арбітрів, що обслуговують офіційні матчі в Україні, і відповідати моделі, яка розроблена та затверджена ФБУ.

За порушення – обов'язковий грошовий внесок в розмірі 500 (п'ятсот) гривень.

У випадку кожного повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється.

65.3. Логотип ФБУ розміром 4,5х6,5 см повинен бути розміщений угорі на лівій стороні суддівської сорочки і куртки.

За порушення – обов'язковий грошовий внесок в розмірі 500 (п'ятсот) гривень.

У випадку кожного повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється.

65.4. Розміщення реклами на уніформі суддів визначається ФБУ.

65.5. Секретарська бригада, в т.ч. суддя-інформатор і статистики, на всіх рівнях змагань під егідою ФБУ повинна мати уніформу єдиного кольору.

За порушення – обов'язковий грошовий внесок в розмірі 100 (сто) гривень за кожен гру за кожного секретаря.

У випадку кожного повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється.

65.6. Забороняється паління біля спортивних споруд, в наданих для суддів роздягальні, душовій та туалетній кімнатах.

За порушення – обов'язковий грошовий внесок в розмірі 1 000 (одна тисяча) гривень.

У випадку кожного повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється.

Стаття 66. Неявка або запізнення судді, комісара

66.1. Якщо суддя запізнюється або не з'являється на гру без попередження про затримку, комісар повинен негайно повідомити про це Департамент для вирішення питання заміни судді.

У випадку невинного запізнення на гру судді, комісара, винний сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для судді, комісара Дивізіону «А» (Суперліги) 3 000 (три тисячі) гривень, для судді, комісара Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, для судді, комісара в інших змаганнях 500 (п'ятсот) гривень. Крім того, суддя, комісар переводиться на суддівство в нижчий дивізіон на один місяць.

У випадку повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється, та винний може бути відсторонений від суддівства до кінця сезону.

У випадку неявки на гру по власній провіні або без усякого виправдання, - обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для судді, комісара Дивізіону «А» (Суперліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, для судді, комісара Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 1 500 (одна тисяча п'ятсот) гривень, для судді, комісара в інших змаганнях 700 (сімсот) гривень, та відсторонення від суддівства до кінця сезону.

66.2. Якщо суддя не прибув до місця змагань і Департамент не може забезпечити заміни, комісар (при відсутності комісара – старший суддя) звертається до найбільш кваліфікованого судді з числа місцевих суддів, що мають посвідчення ФБУ, та узгоджує це рішення з Департаментом.

Стаття 67. Обов'язки комісара

67.1. Комісар є гарантом проведення гри відповідно до «Офіційних Правил баскетболу», Регламенту про змагання та чинних Правил проведення. Він повинен співробітничати із суддями, представниками Клубів та організаторами.

67.2. Основними обов'язками комісара є контроль над дотриманням вимог «Офіційних Правил баскетболу» і чинних Правил проведення всіма учасниками матчу та глядачами.

67.3. Комісар повинен мати необхідні знання «Офіційних Правил баскетболу» і чинних Правил проведення. Під час гри комісар зобов'язаний перебувати за секретарським столом між секундометристом і секретарем офіційного протоколу гри.

67.4. У випадку, якщо у Клуба-гостя є обґрунтовані претензії в частині невиконання чинних Правил проведення Клубом-господарем, комісар разом із делегатом Клубу-господаря повинен вжити заходів по усуненню порушень.

Комісар зобов'язаний відзначити у «Звіті комісара гри» наявність будь-яких відхилень від вимог «Офіційних Правил баскетболу» і чинних Правил проведення.

67.5. До початку гри

67.5.1. Після прибуття в спортивний комплекс комісар повинен отримати у керівника штабу охорони всю необхідну інформацію про забезпечення безпеки учасників матчу.

67.5.2. До початку гри комісар зобов'язаний:

- перевірити відповідність ігрового майданчика вимогам «Офіційних Правил баскетболу» і чинних Правил проведення та працездатність технічного встаткування;
- перевірити забезпечення громадського порядку представниками МВС, ознайомитися з організацією системи безпеки команд, суддів і глядачів;
- перевірити присутність в ігровому залі медичного персоналу;
- перевірити наявність необхідного інвентарю та персоналу для протирання ігрового майданчика;
- перевірити наявність необхідного інвентарю та персоналу для заміни баскетбольного щита і/або кошика;
- проконтролювати проведення клубом-господарем відеозйомки гри;
- перевірити наявність необхідного інвентарю для роботи секретарської бригади;
- перевірити наявність бригади суддів-секретарів і статистиків у повному складі;
- перевірити наявність ліцензій і листа допуску суддів-секретарів і статистиків;
- одержати від делегата Клубу-господаря інформацію про зроблені розрахунки із бригадою суддів, суддів-секретарів і статистиків;
- перевірити наявність і відповідність листа допуску команди до гри, технічну заявку, вікові обмеження;
- перевірити правильність заповнення секретарем офіційного протоколу гри.

67.5.3. Не пізніше, чим за 40 хвилин до початку гри комісар повинен перевірити допуск гравців (в Юнацькій лізі – реєстрацію та відповідність фото гравця на сайті ФБУ особистостям заявлених гравців на гру), тренерів, осіб, що супроводжують команду.

67.5.3.1. У випадку виникнення яких-небудь труднощів, пов'язаних з питаннями допуску гравця, тренера і особи, що супроводжує команду, комісар повинен негайно зв'язатися з Департаментом.

67.5.3.2. У випадку, якщо прізвище гравця, тренера або особи, що супроводжує команду, присутнє в технічній заявці команди, але його немає в листі допуску до гри і немає на сайті ФБУ в складі команди, комісар має право допустити гравця, тренера або особу, що супроводжує команду, до участі в матчі за умови надання інших документів, що підтверджують його допуск, але тільки після узгодження з Департаментом.

67.5.4. Комісар (при відсутності комісара - старший суддя) разом з головним тренером команди відповідає за дотримання правил допуску члена команди до участі в матчі.

За допуск до участі в матчі члена команди (гравця, тренера, помічника тренера, особи, що супроводжує команду), що не мав права участі в грі, - комісар (при відсутності комісара - старший суддя) сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі: Дивізіону «А» (Суперліги) 1 500 (одна тисяча п'ятсот) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, Молодіжної, Юнацької ліги 500 (п'ятсот) гривень.

У випадку повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється, та винний буде переведений на суддівство в нижчий дивізіон на один місяць.

67.6. Під час гри.

67.6.1. Комісар контролює виконання суддями-секретарями і статистиками своїх функціональних обов'язків до, під час та після гри.

У випадках встановлення грубих порушень комісар може відсторонити від роботи будь-кого з членів секретарської бригади.

67.6.2. У випадку, якщо судді приймають рішення, яке суперечить «Офіційним Правилам гри» або чинним Правилам проведення, що ставить в невідне положення одну з команд чи може привести до протесту на результат гри, комісар зобов'язаний проконсультувати суддів для того, щоб уникнути помилки.

67.6.3. У випадку, якщо судді просять надати допомогу або необхідну інформацію, комісар повинен зробити все можливе, щоб допомогти їм. Однак остаточне рішення ухвалює старший суддя.

67.6.4. Комісар не повинен безпідставно втручатися в дії суддів.

67.6.5. Рішення комісара, його оцінка роботи судді повинні бути професійними, об'єктивними, неупередженими.

При порушенні – комісар сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 500 (п'ятсот) гривень.

У повторному випадку протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється, та винний буде переведений на суддівство в нижчий дивізіон на один місяць.

67.6.6. Комісар зобов'язаний стежити за виконанням ст. 11 чинних Правил проведення (участь в матчі гравців з посвідченням категорії «Б»).

При порушенні – комісар сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 1 000 (одна тисяча) гривень.

У повторному випадку протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється, та винний буде переведений на суддівство в нижчий дивізіон на один місяць.

67.6.7. Комісар повинен контролювати дотримання учасниками матчу вимог до екіпірування, що викладені в ст. 11 чинних Правил проведення.

67.6.8. Комісар зобов'язаний перевірити наявність текстової (роботу статистиків) та відео онлайн-трансляції матчу під час гри.

67.7. Після закінчення гри

67.7.1. Комісар повинен бути присутнім на після матчевій пресконференції після закінчення гри та надати до Департаменту свої коментарі щодо висловлювань тренерів та гравців.

67.7.2. На протязі 30 хвилин після закінчення гри Чемпіонату або Кубку комісар повинен повідомити в Департамент про технічні недоліки, інциденти, протест, дискваліфікацію.

При порушенні – комісар (при відсутності комісара - старший суддя) Дивізіону «А» (Суперліги) сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 500 (п'ятсот) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги), Молодіжної, Юнацької ліги – 300 (триста) гривень.

У випадку повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється. та винний буде відсторонений від суддівства до кінця сезону.

67.7.3. Комісар (при відсутності комісара - старший суддя) Молодіжної та Юнацької ліги надсилає результати всіх ігор одночасно після закінчення туру по електронній пошті не пізніше 09:00 години наступного дня.

При порушенні - обов'язковий грошовий внесок у розмірі 400 (чотириста) гривень.

У випадку повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється, та винний буде відсторонений від суддівства до кінця сезону.

67.7.4. Комісар (при відсутності комісара - старший суддя) повинен одержати у секретаря перший екземпляр офіційного протоколу, офіційний статистичний звіт гри. Після закінчення гри комісар повинен упевнитися, що обидві команди отримали копії офіційного протоколу, статистику гри.

Крім того, комісар зобов'язаний перевірити наявність підсумкової статистики по закінченню матчу на сайті.

67.7.5. Усі порушення, що мали місце при проведенні матчу, за які передбачені санкції, повинні бути зафіксовані у «Звіті комісара гри», при відсутності комісара – у «Звіті старшого судді».

Делегат матчу повинен бути попереджений про порушення, які будуть зафіксовані у «Звіті».

«Звіт» повинен бути належно заповнений, записи – чітко сформульовані і бути такими, що не допускають подвійного тлумачення.

У випадку неналежно заповненого «Звіту» - комісар (при відсутності комісара - старший суддя) Дивізіону «А» (Суперліги) сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 1 000 (тисяча) гривень, комісар Дивізіону «Б» (Вищої ліги), Молодіжної, Юнацької ліги – 500 (п'ятсот) гривень.

У випадку приховування порушень чи недоліків, - комісар (при відсутності комісара - старший суддя) Дивізіону «А» (Суперліги) сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 1 300 (одна тисяча триста) гривень, комісар Дивізіону «Б» (Вищої ліги), Молодіжної, Юнацької ліги – 800 (вісімсот) гривень.

У випадку повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється та винний буде переведений на суддівство в нижчий дивізіон на один місяць, або відсторонений від суддівства до кінця сезону.

67.7.6. «Звіт» повинен бути відправлений протягом 48 годин після закінчення гри на адреси

lora_fbu@ukr.net + ostapishynborisfbu@gmail.com + [fbu.ua@ukr.net](http://fbu.ua)

Якщо мали місце порушення при проведенні матчу, за які передбачені санкції, «Звіт комісара гри» повинен бути відправлений протягом 24 годин після закінчення гри.

При порушенні строку відправки «Звіту» - комісар (при відсутності комісара – старший суддя) Дивізіону «А» (Суперліги) сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 500 (п'ятсот) гривень, комісар Дивізіону «Б» (Вищої ліги), Молодіжної, Юнацької ліги – 300 (триста) гривень.

У випадку кожного повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється та винний буде переведений на суддівство в нижчий дивізіон на один місяць, або відсторонений від суддівства до кінця сезону.

67.7.7. В «Звіті комісара по роботі суддів» комісар оцінює та характеризує роботу суддів. «Звіт комісара по роботі суддів» повинен бути відправлений протягом 72 годин після закінчення останньої або єдиної гри на адресу **zvit.komB@gmail.com** та

кожному з суддів ту частину Звіту, що стосується його персонально, на його електронну адресу.

При порушенні строку відправки «Звіту комісара по роботі суддів» комісар сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 300 (триста) гривень.

У випадку кожного повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється та винний буде переведений на суддівство в нижчий дивізіон на один місяць, або відсторонений від суддівства до кінця сезону.

67.7.8. У випадку будь-якого інциденту, в т.ч., акту насильства, агресивної чи неспортивної поведінки з боку гравця, тренера, офіційної особи або особи, що супроводжує команду, іншої особи (осіб), комісар та старший суддя (або декілька суддів) повинні додатково скласти про це письмовий рапорт та направити до Департаменту до 12:00 наступного дня. Рапорт повинен містити інформацію про:

- інцидент, що відбувся до, під час або після матчу;
- час, коли відбувся інцидент,
- детальний опис інциденту,
- особу або осіб, що відповідальні за виникнення інциденту та ін..

При порушенні строку відправки рапорту, недостовірної інформації або приховування порушень – комісар, старший суддя, суддя Дивізіону «А» (Суперліги) сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 500 (п'ятсот) гривень, комісар, старший суддя, суддя Дивізіону «Б» (Вищої ліги), Молодіжної, Юнацької ліги – 300 (триста) гривень.

У випадку повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється та винний буде переведений на суддівство в нижчий дивізіон на один місяць, або відсторонений від суддівства до кінця сезону.

67.7.9. Протягом 48 годин після закінчення гри комісар зобов'язаний відправити рекомендованим листом або експрес-поштою (конверт форматом А4) до Департаменту наступні документи:

- перший екземпляр офіційного протоколу гри,
- офіційний статистичний звіт гри,
- рапорт (оригінал, якщо є),
- інші документи, якщо є.

При порушенні строку відправки рапорту та/або документів комісар (при відсутності комісара - старший суддя) Дивізіону «А» (Суперліги) сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 500 (п'ятсот) гривень, комісар Дивізіону «Б» (Вищої ліги), Молодіжної, Юнацької ліги – 300 (триста) гривень.

У випадку кожного повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється та винний буде переведений на суддівство в нижчий дивізіон на один місяць, або відсторонений від суддівства до кінця сезону.

67.8. Більш детально обов'язки комісара ФБУ викладені в службовій інструкції.

Стаття 68. Обов'язки старшого судді у випадку, якщо комісар відсутній

68.1. У випадку, якщо комісар відсутній, старший суддя повинен виконувати обов'язки комісара.

68.1. Старший суддя матчу є офіційним представником ФБУ під час гри і здійснює контроль над дотриманням чинних Правил проведення всіма учасниками гри.

68.2. Старший суддя зобов'язаний:

68.2.1. До початку гри

- Отримати у керівника штабу охорони всю необхідну інформацію про забезпечення безпеки учасників змагань, перевірити забезпечення громадського порядку представниками охорони, ознайомитися з організацією системи безпеки команд, суддів і глядачів;
- Разом з делегатом клубу за півтори години перед початком матчу перевірити наявність і робочий стан технічного встаткування гри, систему відеоперегляду ФБУ (**Instant Replay System - IRS**), і проконсультувати фахівця, який відповідає за обладнання та обслуговування системи;
- Перевірити відповідність ігрового майданчику вимогам «Офіційних Правил баскетболу» і чинних Правил проведення;
- Перевірити наявність необхідного інвентарю та персоналу для заміни баскетбольного щита і/або кошика;
- Перевірити присутність в ігровому залі медичного персоналу;
- Перевірити наявність необхідного інвентарю та персоналу для протирання ігрового майданчика;
- Перевірити наявність необхідного інвентарю для роботи секретарської бригади і статистиків;
- Перевірити наявність бригади, листа допуску та ліцензій суддів-секретарів і статистиків у повному складі;
- Перевірити склад команд (лист допуску і технічну заявку команди на гру, вікові обмеження) та правильність заповнення секретарем офіційного протоколу гри.

68.2.2. Під час гри

68.2.2.1. Під час гри старший суддя зобов'язаний здійснювати контроль над дотриманням вимог чинних Правил проведення всіма учасниками гри та глядачами.

68.2.2.2. На старшого суддю матчу разом з секретарем офіційного протоколу покладено контроль за використанням медіа тайм-ауту тривалістю 60 секунд під час гри команд Дивізіону «А» (Суперліги). Процедура прописана в ст. 32.9 чинних Правил проведення.

68.2.2.3. Старший суддя повинен використовувати систему IRS виключно згідно «Офіційним Правилам баскетболу» (ст. 46.12).

68.2.3. Після закінчення гри

68.2.3.1. На протязі 30 хвилин після закінчення гри старший суддя матчу повинен повідомити в Департамент про технічні недоліки, інциденти, протест, дискваліфікацію.

68.2.3.2. Одержати у секретаря перший екземпляр офіційного протоколу (електронний варіант з кольорового принтеру), офіційний статистичний звіт гри.

68.2.3.3. Старший суддя матчу повинен попередити делегата Клубу-господаря про порушення, які будуть зафіксовані у «Звіті старшого судді».

68.2.3.4. Якщо під час гри був призначений фол з дискваліфікацією (а в Юнацький лізі і технічний фол за особисту поведінку), у випадку будь-якого інциденту, неспортивної поведінки, акту насильства, агресивної поведінки гравця, тренера, офіційної особи і особи, що супроводжує команду, глядачів, старший суддя (при необхідності, декілька суддів) повинен додатково скласти про це письмовий рапорт, і направити рапорт в Департамент таким чином, щоб рапорт надійшов до адресату до 12:00 години наступного дня.

68.2.3.5. Усі порушення, що мали місце при проведенні матчу, за які передбачені санкції, повинні бути зафіксовані у «Звіті старшого судді про організаційне забезпечення заходу» (далі – «Звіт старшого судді»).

Після закінчення гри старший суддя повинен заповнити «Звіт старшого судді», внести, за необхідністю, свої зауваження, та надіслати «Звіт старшого судді» на адреси

lora_fbu@ukr.net + ostapishynborisfbu@gmail.com + fbu.ua@ukr.net

68.2.3.6. «Звіт старшого судді» повинен бути відправлений протягом 48 годин після закінчення гри.

Якщо мали місце порушення при проведенні гри, за які передбачені санкції, «Звіт старшого судді» повинен бути відправлений протягом 24 годин після закінчення гри.

68.2.3.7. Протягом 48 годин після закінчення гри старший суддя зобов'язаний відправити рекомендованим листом або експрес-поштою (конверт форматом А4) в Департамент наступні документи:

- перший екземпляр офіційного протоколу гри,
- офіційний статистичний звіт гри,
- рапорт (оригінал, якщо є),
- інші документи, якщо є.

При порушенні ст. 68.2.3 старший суддя матчу Дивізіону «А» (Суперліги) сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 500 (п'ятсот), Дивізіону «Б» (Вищої ліги), Молодіжної, Юнацької ліги – 300 (триста) гривень.

У повторному випадку протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється, та винний буде переведений на суддівство в нижчий дивізіон на один місяць.

68.3. Більш детально обов'язки старшого судді викладені в службовій інструкції.

Стаття 69. Спостерігач суддівства (обзервер)

69.1. За умовою функціонування системи IRS Департамент заміняє посаду комісара на посаду спостерігача суддівства (обзервера).

Спостерігач суддівства (обзервер) - це особа, яка призначена Департаментом для перегляду та аналізу суддівства ігор Чемпіонату та Кубка України.

69.2. Обов'язки спостерігача суддівства:

69.2.1. Спостерігач суддівства повинен переглядати гру онлайн, потім переглядати відеозапис цієї гри, робити аналіз суддівства, після кожної гри надавати оцінку роботи та рекомендації для кожного судді.

69.2.2. Спостерігач протягом 72 годин після закінчення гри повинен надати свій письмовий «Звіт про суддівство обзервера» (аналіз, оцінка роботи, рекомендації суддям) на дві адреси: **zvit.observer@gmail.com та lora_fbu@ukr.net**, а також кожному судді окремо ту частину «Звіту про суддівство», що стосується судді персонально, на його електронну адресу.

69.2.3. На протязі сезону спостерігач суддівства призначатиметься як для онлайн перегляду гри, так і для перегляду гри з відрядженням.

69.3. Більш детально обов'язки спостерігача суддівства (обзервера) викладені в службовій інструкції.

Стаття 70. Обов'язки делегата ФБУ

70.1. Делегат є офіційним представником ФБУ під час гри і здійснює контроль над дотриманням чинних Правил проведення всіма учасниками змагань.

70.2. Одним із обов'язків делегата є оцінка об'єктивності суддівства матчу.

70.3. У випадку подання протесту на результат останньої гри змагань (останньої гри серії плейоф, гри за призові місця) делегат ФБУ приймає оперативне остаточне рішення. Для прийняття оперативного рішення делегат ФБУ має право залучати будь-яких осіб, причетних до інциденту; радитись з суддями, спостерігачем суддівства; користуватись іншими правами, передбаченими для ЕК ФБУ.

У разі розгляду протесту делегатом ФБУ рішення останнім має бути винесене протягом однієї години після одержання письмового протесту.

70.4. Делегат ФБУ не повинен сидіти за секретарським столом під час гри. Клуб повинен надати делегату ФБУ таке місце в ігровому залі, з якого йому було б зручно спостерігати за грою в цілому.

70.5. Протягом 48 годин після закінчення останньої або єдиної гри делегат ФБУ зобов'язаний надіслати «Звіт делегата ФБУ» на електронну адресу Департаменту.

Стаття 71. Обов'язки судді-секретаря

71.1. Під час кожної гри судді-секретарі (секретар офіційного протоколу, помічник секретаря (оператор табло), секундометрист, оператор часу для кидка) є членами секретарської бригади (в т.ч. суддя-інформатор, три статистика), що призначена на матч місцевою суддівською колегією. Секретар офіційного протоколу є керівником секретарської бригади поточної гри.

71.2. Суддя-секретар не пізніше, чим за 40 (сорок) хвилин до початку гри повинен зайняти своє робоче місце за секретарським столом та бути готовим до роботи.

У випадку порушення – обов'язковий грошовий внесок у розмірі 200 (двісті) гривень.

У випадку кожного повторного порушення протягом сезону обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

71.3. Суддя-секретар може залишати своє робоче місце до, під час і після закінчення гри тільки з дозволу комісара, при відсутності комісара – старшого судді матчу.

У випадку порушення – обов'язковий грошовий внесок у розмірі 200 (двісті) гривень.

У випадку кожного повторного порушення протягом сезону обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

71.4. У випадку неякісного виконання суддею-секретарем своїх функціональних обов'язків до, під час та після гри, що відзначено у звіті комісара або старшого судді матчу, -

суддя-секретар Дивізіону «А» (Суперліги) сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 300 (триста) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) – 200 (двісті) гривень, Дивізіону «В» (Першої ліги), Молодіжної, Юнацької ліги – 100 (сто) гривень.

У випадку кожного повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється, та винний може бути переведений на суддівство в нижчий дивізіон на один місяць або відсторонений від суддівства до кінця сезону.

71.5. У випадку, якщо суддя-секретар допустив грубу помилку, яка може призвести або призвела до протесту на результат гри, -

Суддя-секретар Дивізіону «А» (Суперліги) сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 500 (п'ятсот) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) – 400

(чотириста) гривень, Дивізіону «В» (Першої ліги) – 300 (триста) гривень, Молодіжної, Юнацької ліги – 200 (двісті) гривень.

У випадку кожного повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється, та винний може бути переведений на суддівство в нижчий дивізіон на один місяць або відсторонений від суддівства до кінця сезону.

71.6. Секретар офіційного протоколу гри зобов'язаний стежити за виконанням чинних Правил проведення (ст. 11,2, 11.7, 11.9, 11.10, 11.11, 11.17, 26.3, 26.5 - участь в матчі).

У випадку відсутності реєстрації гравця або тренера в програмі ФБУ до початку гри, можливо редагувати/додавати автоматичний склад в програму ФБУ тільки з письмового дозволу Департаменту та/або технічного спеціаліста ФБУ, відповідального за статистику (адміна відповідної ліги). Дії секретаря офіційного протоколу у даному випадку повинні бути узгоджені з оператором статистики.

Якщо секретар офіційного протоколу допустив порушення при допуску до участі в грі, - він сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі: на грі Дивізіону «А» (Суперліги) 500 (п'ятсот) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 400 (чотириста) гривень, Дивізіону «В» (Першої ліги) – 300 (триста) гривень, Молодіжної, Студентської, Юнацької ліги – 200 (двісті) гривень.

У випадку кожного повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється, та винний може бути переведений на суддівство в нижчий дивізіон на один місяць або відсторонений від суддівства до кінця сезону.

71.7. Секретар офіційного протоколу гри зобов'язаний стежити за виконанням ст. 11.6 чинних Правил проведення (участь в матчі гравців з посвідченням категорії «Б").

У випадку, якщо виявляється порушення кількості гравців категорії «Б», що одночасно перебувають на майданчику, - секретар офіційного протоколу гри сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі від 1 000 (однієї тисячі) гривень до 10 000 (десяти тисяч) гривень, а в особливо тяжких випадках (за умисні дії) – дискваліфікується довічно.

71.8. На секретаря офіційного протоколу гри покладено контроль за використанням медіа тайм-ауту на іграх команд Дивізіону «А» (Суперліги).

Якщо секретар протоколу гри Дивізіону «А» (Суперліги) допустив порушення, - він сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 300 (триста) гривень.

У випадку повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється, та винний буде переведений на суддівство в нижчий дивізіон на один місяць або відсторонений від суддівства до кінця сезону.

71.9. Секретар офіційного (електронного) протоколу в обов'язковому порядку відразу після закінчення гри повинен відправити закритий протокол у форматі PDF (без підписів) на адресу **mordiushenko.dariia@gmail.com**

У випадку виявлення помилки старшим суддею, виправлений протокол також повинен бути виправлений.

У випадку порушення секретар офіційного (електронного) протоколу гри сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 200 (двісті) гривень.

У випадку кожного повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється.

Стаття 72. Обов'язки статистика

72.1. Група статистиків (3 особи) для роботи зі статистичною програмою ФБУ входить до складу секретарської бригади, що призначена на матч місцевою суддівською колегією, і виконує роботу з введення подій гри в спеціалізовану комп'ютерну програму, яка затверджена ФБУ на початку сезону.

72.2. Статистик не пізніше, чим за 40 хвилин до початку гри повинен зайняти своє робоче місце за секретарським столом та бути готовим до роботи.

У випадку порушення винний сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 200 (двісті) гривень.

У випадку кожного повторного порушення протягом сезону обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

72.3. Статистик може залишати своє робоче місце до, під час і після закінчення гри тільки з дозволу комісара, при відсутності комісара – старшого судді матчу.

У випадку порушення – обов'язковий грошовий внесок у розмірі 200 (двісті) гривень.

У випадку кожного повторного порушення протягом сезону обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

72.4. Під час сезону бригада статистиків має виконувати усі рекомендації та вимоги, що затверджені ФБУ щодо роботи з програмою (Game Status, Score Confirm, Delay тощо).

72.5. Оператор статистики може редагувати/додавати до початку гри автоматичний склад гравців та тренерів команд, який є у програмі ФБУ, тільки з письмового дозволу Департаменту та/або технічного спеціаліста ФБУ, відповідального за статистику (адміна відповідної ліги). Дії оператора статистики у даному випадку повинні бути узгоджені з секретарем офіційного протоколу гри.

У випадку порушення – обов'язковий грошовий внесок у розмірі 200 (двісті) гривень.

У випадку кожного повторного порушення протягом сезону обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

72.6. Статистик повинен:

72.6.1. За 40 хвилин до початку гри встановити з'єднання з сервером статистики ФБУ. Ведення статистики ігор усіх офіційних змагань (ліг) є обов'язковою умовою. Надання самостійно свого альтернативного Інтернет з'єднання у разі виникнення проблеми під час гри (мобільний Інтернет) та усунення проблем з передачею даних є відповідальністю статистиків.

У разі не запуску гри та ведення її не онлайн (будь-яка причина) - обов'язковий грошовий внесок для групи статистиків у розмірі: під час гри команд Дивізіону «А» (Суперліги) 1 200 (одна тисяча двісті) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) – 900 (дев'ятсот) гривень, Молодіжної, Юнацької ліги – 400 (чотириста) гривень.

У випадку кожного повторного порушення протягом сезону обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

72.6.2. Бути на постійному зв'язку увесь час (Skype, Viber, Telegram, тощо) з технічним спеціалістом ФБУ, відповідальним за статистику. Проінформувати адміна відповідної ліги про процес підключення до початку гри, сумісний контроль під час, та фіналізування з імпортом після закінчення гри.

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок для групи статистиків у розмірі: під час гри команд Дивізіону «А» (Суперліги) 600 (шістсот) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) – 450 (чотириста п'ятдесят) гривень, Молодіжної, Юнацької ліги – 200 (двісті) гривень.

У випадку кожного повторного порушення протягом сезону обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

72.6.3. По закінченню кожної чверті та після гри звіряти рахунок, дані про отримані очки, фоли з табло та офіційним протоколом.

За підтвердження неправильного рахунку після завершення чверті/гри або виправлення рахунку попередніх періодів в кінці гри – обов'язковий грошовий внесок для групи статистиків у розмірі: під час гри команд Дивізіону «А» (Суперліги) 1 200 (одна тисяча двісті) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) – 900 (дев'ятсот) гривень, Молодіжної, Юнацької ліги – 400 (чотириста) гривень.

У випадку кожного повторного порушення протягом сезону обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

72.6.4. Віддавати протокол статистики представникам команд, що грають, після кожної чверті гри.

У випадку порушення – обов'язковий грошовий внесок у розмірі 200 (двісті) гривень.

У випадку кожного повторного порушення протягом сезону обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

72.6.5. Статистик повинен сповістити комісара та/або старшого суддю: а) при першій же нагоді, коли м'яч мертвий та ігровий годинник зупинений, якщо помітив помилку у грі, пов'язану з рахунком, ігровим часом, кількістю командних та персональних фолів, б) негайно – за участю гравця, в т.ч. згідно з ст. 11.6 чинних Правил проведення (участь в матчі гравців з посвідченням категорії «Б").

У випадку порушення - обов'язковий грошовий внесок у розмірі: під час гри команд Дивізіону «А» (Суперліги) 400 (чотириста) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) – 300 (триста) гривень, Молодіжної, Юнацької ліги – 100 (сто) гривень.

У випадку кожного повторного порушення протягом сезону обов'язковий грошовий внесок подвоюється.

72.6.6. Після закінчення гри перевірити наявність підсумкової статистики на сайті.

У випадку неякісного виконання групою статистиків своїх функціональних обов'язків до, під час та після гри, грубих помилок в статистичному звіті, перевищення ліміту помилок, що відзначений у звіті технічним спеціалістом ФБУ, відповідальним за статистику, або недоліків, які відзначені у звіті комісара, старшого судді, - група статистиків сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі: під час гри команд Дивізіону «А» (Суперліги) 1 200 (одна тисяча двісті) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) – 900 (дев'ятсот) гривень, Молодіжної, Юнацької ліги – 400 (чотириста) гривень.

У випадку кожного повторного порушення протягом сезону обов'язковий грошовий внесок подвоюється, крім того, група статистиків може бути відсторонена від суддівства на термін від одного місяця до кінця сезону.

72.6.7. Після кожної ігри імпортувати дані про гру на сайт ФБУ (з правильним рахунком, наявністю інформації щодо суддів/комісара без помилок, кількістю глядачів) – виконується оператором статистики самостійно на робочому місці.

Також до відповідальності оператора статистики відноситься відправка відповідних трьох файлів після завершення гри (підсумковий pdf, хід гри, експортований файл) на робочу пошту **stats.fbu@gmail.com**

За відсутність або неправильність вищезазначених даних - оператор статистики сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі: під час гри команд Дивізіону «А» (Суперліги) 400 (чотириста) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) – 300 (триста) гривень, Молодіжної, Юнацької ліги – 100 (сто) гривень.

У випадку кожного повторного порушення протягом сезону обов'язковий грошовий внесок подвоюється, крім того, оператор статистики може бути відсторонений від суддівства на термін від одного місяця до кінця сезону.

Стаття 73. Оцінка суддівства

73.1. Роботу суддів на кожному матчі аналізує та оцінює комісар або спостерігач суддівства (обзервер).

73.2. Департамент, Директорат і Технічна комісія ФБУ переглядають відеозаписи матчів, аналізують роботу суддів, комісарів, спостерігачів, члена секретарської бригади, в т.ч. судді-інформатора, та, при необхідності, можуть прийняти рішення про тимчасове відсторонення від суддівства ігор або інше покарання судді, комісара, спостерігача, судді-секретаря, статистика, судді-інформатора.

73.3. Аналіз роботи суддівської бригади необхідно проводити диференційовано по відношенню до кожного арбітра.

Стаття 74. Санкції за дії, що здійснені суддею, комісаром, суддею-секретарем, статистиком

74.1. За рішенням Департаменту, Директорату, Технічної комісії на суддю, комісара, суддю-секретаря, суддю-інформатора, статистика можуть бути накладені санкції за здійснення наступних дій:

74.1.1. У випадку будь-якої прояви неповаги, нетактовності, порушенні норм етики до будь-якої особи, що присутня на матчі (до гравця, тренера, офіційної особи і особи, що супроводжує команду, вболівальника, до іншого члена бригади суддів та ін.) –

винний сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі від 2 000 (двох тисяч) гривень до 15 000 (п'ятнадцяти тисяч) гривень.

У випадку повторного порушення протягом сезону обов'язковий грошовий внесок подвоюється, винний відсторонюється від суддівства на 3 місяці або може бути відсторонений від суддівства до кінця сезону.

74.1.2. У випадку агресії, погрози, насильства до будь-якої особи, що присутня на матчі (до гравця, тренера, офіційної особи і особи, що супроводжує команду, вболівальника, до іншого члена бригади суддів та ін.) –

винний сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі від 5 000 (п'яти тисяч) гривень до 20 000 (двадцяти тисяч) гривень.

У випадку повторного порушення протягом сезону обов'язковий грошовий внесок подвоюється, винний відсторонюється від суддівства на 3 місяці або може бути відсторонений від суддівства до кінця сезону.

74.1.3. У випадку перевищення суддею, комісаром, суддею-секретарем, суддею-інформатором, статистиком своїх повноважень при проведенні гри –

винний сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі: для судді, комісара, 2 000 (дві тисячі) гривень, для судді-секретаря, статистика, судді-інформатора 500 (п'ятсот) гривень.

У випадку повторного порушення протягом сезону обов'язковий грошовий внесок подвоюється, винний відсторонюється від суддівства на 3 місяці.

74.1.4. У випадку навмисного занесення позначок, зміни, маніпуляції протоколом гри таким чином, що запис не відповідає тому, що відбувалося на майданчику, навмисне занесення невірних даних, неточність і помилковість інформації, -

винний сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі 1 000 (одна тисяча) гривень та може бути відсторонений від суддівства до кінця сезону.

74.1.5. У випадку неякісного суддівства, що встановлено Департаментом, Директоратом, Технічною комісією ФБУ, Експертною комісією ФБУ (під час гри суддею допущено велику кількість помилок (дев'ять та більше), одна або кілька грубих помилок, які могли вплинути на результат гри, втрата контролю над грою, що привела до інциденту), -

суддя сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі: суддя гри команд Дивізіону «А» (Суперліги) 3 000 (три тисячі) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 1 000 (одна тисяча) гривень, Молодіжної, Юнацької ліги - 500 (п'ятсот) гривень, та винний суддя переводиться на суддівство в нижчий дивізіон на один місяць.

При випадку повторного порушення протягом сезону сума обов'язкового грошового внеску подвоюється, та винний переводиться на суддівство в нижчий дивізіон на один місяць.

У випадку порушення в третій раз - відсторонення від суддівства до кінця сезону.

74.1.6. У випадку, коли, за рішенням Експертної комісії ФБУ та Директорату, суддя зробив помилку або помилки, що вплинули на результат гри, -

Суддя сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі: в матчі Дивізіону «А» (Суперліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 2 000 (дві тисячі) гривень, Молодіжної, Юнацької ліги 600 (шістсот) гривень, та суддя переводиться на суддівство в нижчий дивізіон на 1 (один) місяць.

Якщо випадок відбувся в матчі серії плейоф, суддя сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі: Дивізіону «А» (Суперліги) 7 000 (сім тисяч) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 3 000 (три тисячі) гривень, Молодіжної, Юнацької ліги 700 (сімсот) гривень, та суддя відстороняється від суддівства від 2 (двох) до 4 (чотирьох) місяців або до кінця сезону;

Якщо випадок відбувся в матчі 1/2 фіналу і за призові місця (за 1-2 місця та за 3-4 місця), суддя сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі: Дивізіону «А» (Суперліги) 10 000 (десять тисяч) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, Молодіжної, Юнацької ліги 1 500 (одна тисяча п'ятсот) гривень. Крім того, суддя відстороняється від суддівства до кінця сезону з наступним продовженням терміну дискваліфікації, що визначений Директоратом, у наступному сезоні.

74.1.7. У випадку упередженого суддівства матчу, що доведене, у тому числі за допомогою відеозапису, -

суддя сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі: в грі Дивізіону «А» (Суперліги) 20 000 (двадцять тисяч) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 10 000 (десять тисяч) гривень, Молодіжної, Юнацької ліги 5 000 (п'ять тисяч) гривень, та відсторонюється від суддівства на календарний рік.

74.1.8. У випадку, якщо старший суддя прийняв рішення всупереч відповтору (помилкове рішення), що доведено висновком Технічної комісії та Експертної комісії ФБУ, Директорат може застосувати до судді наступні санкції:

- у випадку прийняття помилкового рішення, що не вплинуло на результат гри, старший суддя сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі: в грі Дивізіону «А» (Суперліги) 5 000 (п'ять тисяч) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 4 000 (чотири тисячі) гривень, Молодіжної, Юнацької ліги 2 500 (дві тисячі п'ятсот) гривень;
- у випадку прийняття помилкового рішення, що вплинуло на результат гри, старший суддя сплачує обов'язковий грошовий внесок у розмірі: в грі Дивізіону «А» (Суперліги) 10 000 (десять тисяч) гривень, Дивізіону «Б» (Вищої ліги) 8 000 (вісім тисяч) гривень, Молодіжної, Юнацької ліги 5 000 (п'ять тисяч) гривень, та відсторонюється від суддівства на календарний рік.

74.1.9. Суддя, комісар, спостерігач, суддя-секретар, суддя-інформатор, статистик, який під час сезону був відсторонений від суддівства (однім рішенням Департаменту або Директорату) на термін місяць і більше, не може бути призначеним на ігри плейоф 1/4, 1/2, за призові місця.

74.2. Процедура накладення санкцій

До розгляду справ про порушення, що здійснені суддею, комісаром, спостерігачем, суддею-секретарем, суддею-інформатором, статистиком, за які на них можуть бути накладені санкції, до Директорату може залучатися представник ЕК і ТК ФБУ.

Крім того, санкції можуть бути накладені Департаментом і Директоратом за пропозицією ЕК і ТК ФБУ.

74.3. Порядок застосування санкцій

74.3.1. Санкції відносно судді, комісара, спостерігача, судді-секретаря, судді-інформатора, статистика застосовуються в рамках термінів проведення поточного Чемпіонату і пролонгуються в наступному Чемпіонаті у випадку, якщо тривалість санкції перевищує термін закінчення поточного Чемпіонату.

74.3.2. Санкції, що накладаються Департаментом і Директоратом на суддю, комісара, спостерігача, суддю-секретаря, суддю-інформатора, статистика, мають силу у відношенні до всіх офіційних змагань, що проводяться ФБУ.

74.4. Оскарження санкцій

Санкції, що накладає Департамент і Директорат, набувають чинності негайно і можуть бути оскаржені у встановленому цими Правилами порядку.